

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
243. (1563.) szám

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,3422 ▲
1 amerikai dollár	3,3423 ▲
100 magyar forint	1,4334 ▼

Bukaresti olvasóink figyelmébe!

A 2012-es évre lapunkra Bukarest, Lipscani utca 29-31. szám alatti szerkesztőségünkben fizethetnek elő, december 20-ig, hétfőtől csütörtökig 10-16, pénteken 10-14 óra között. Ne felejtésk el megújítani Új Magyar Szó-előfizetésüket!

Aktuális

2

Brüsszeli „aggodalmak”

Az Európai Bizottság levélben fejezte ki „súlyos aggályait” a magyarországi legfelsőbb bíróság átalakítása, az adatvédelmi hatóság létrehozása és a bírák nyugdíjkorhatárának leszállítása miatt, és máig adott határidőt kérdései megválaszolására.

Aktuális

3

Felmentették Adrian Năstase-t a Tamara nagynéni-ügyben

Felmentette a legfelső bíróság Adrian Năstase volt miniszterelnököt megvesztegetés gyanúja alól abban a „Tamara nagynéni” korrupciós perben, amelyben tegnap hirdették ki az elsőfokú ítéletet. Az ügyészek három év felfüggesztett börtönbüntetést kértek Năstase ellen, de a bíróság nem találta vétkesnek a volt kormányfőt.

Vezércikk

3

Brüsszeli pirula

Az uniós döntéshozók mondhatni kiölték az orvosságát az adósságválságnak, ám egyelőre csak a fontosabb összetevőit nevezték meg. A helyes adagolás, a várható mellékhatások még nem ismeretesek, a csodaszer sorozatgyártása pedig csak a jövő év második felében kezdődhet el. Romániában a mellékhatásait legfennebb a politikusok éreztetik meg. ►

Cseke Péter Tamás

„Árulók” a MOGYE-n

Továbbra sem hajlandó létrehozni a magyar intézeteket az egyetem szenátusa

Miközben a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem továbbra is megtagadja a magyar intézetek létrehozását, a Bolyai Kezdeményező Bizottság árulónak nevezi azt a három magyar oktatót, aki részt vett a vegyes intézetekben szervezett választásokon.

ÚMSZ-összeállítás

► Árulóknak nevezte és a magyar állami támogatás megvonásával fenyegette meg a Bolyai Kezdeményező Bizottság (BKB) a Marosvásárhelyi Orvostudományi és Gyógyszerészeti Egyetem-

nek (MOGYE) azt a három oktatóját, akik megszegték a magyar tanerők korábban meghirdetett bojkottját, és részt vettek az intézmény vegyes intézeteiben tartott múlt heti választásokon. Mint ismert, korábban a magyar oktatók a BKB javaslatára döntöttek úgy,

hogy bojkottálják a választásokat, mert a MOGYE szenátusa következetesen elzárkózik a magyar intézetek létrehozásától.

„Akadt három magyar oktató – ráadásul mindhárman aláírták a bojkottal kapcsolatos állásfoglalást –, akik alájátszottak a szélső-

ségesen magyarellenes erőknél, és árulásuk jutalmául egy-egy jelentéktelen tisztséget is kaptak” – olvasható a közleményben. A dokumentum szerint „kikerültek a magyar oktatói közösségből, így gyakorlatilag nem számíthatnak magyar állami, akadémiai és civil szervezetek jövőbeni támogatására” azok, akik együttműködtek a magyar intézetek létrehozását megtagadó szenátussal. Nem tudni azonban, hogy a BKB mire alapozza fenyegetőzését.

Folytatása a 7. oldalon ►

Felépült a kultúra ékszere

Tervtől megvalósításig. Emil Boc és Kelemen Hunor az avatón az új nemzeti könyvtár projektjeit szemléli Fotó: Farkas István

► Kelemen Hunor kulturális és örökségvédelmi miniszter Emil Boc kormányfővel közösen avatta fel tegnap Románia Nemzeti Könyvtárának új épületét. „Ez a könyvtár a kultúra új ékszere” – fogalmazott az

avatóünnepségen a miniszterelnök, aki az elmúlt 20 év legfontosabb kulturális befektetésének nevezte a nemzeti könyvtár épületének elkészülését. „Ez több, mint könyvtár. Olyan kulturális központot építettünk, ahol kiál-

lításokat lehet szervezni, előadásokat, konferenciákat lehet tartani” – nyilatkozta a sajtónak Kelemen Hunor, miután házigazdaként körbevezette az intézményben a kormányfőt.

8. oldal ►

Óvatos duhajok költségvetése?

► Elfogadta tegnap a parlament két házának együttes ülése a jövő évi állami és társadalombiztosítási költségvetést. A 239 támogató és 168 ellenző szavazattal jóváhagyott 2012-es költségvetés kulcsa Emil Boc szerint az óvatosság, ezzel indokolta a kormányfő azt is, hogy befagyasztják a nyugdíjakat és a közalkalmazotti béreket az idei szintre. Boc felelősséget vállalt a választások összevonásáról szóló törvénytervezetért és a legfelsőbb bírósági bírák kinevezését szabályozó jogszabályért. Az ellenzék bizalmatlansági indítványt nyújtott be. 3. oldal ►

Vándor-SZKT Szentgyörgyön

Salamon Márton László

► „Szórványstratégiákkal, kutatásokkal, elméletekkel Dunát lehetne rekeszteni, de konkrét cselekvési tervvel, amely határidőket, számon kérhető felelősöket szögez le, még nem állt elő senki” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek Kovács Péter RMDSZ-főtitkár a Szövetségi Képviselők Tanácsa holnapi, sepsiszentgyörgyi ülésén elfogadásra kerülő egyik dokumentum, a Szórvány cselekvési terv kapcsán.

Folytatása a 3. oldalon ►

Mai mellékletünk:

ÚMSZ színekép

HIRDETÉS

Egyet fizet,
hármát kap!

Főnyereményünk:

ÚMSZ-előfizetési akció – 2012

Kétszemélyes wellness-hétvége a szovátai Hotel Pacsirta****-ban!

Röviden

Winkler az állampolgári jogokról

A Lisszaboni Szerződés által létrehozott állampolgári kezdeményezés nagyon fontos eszköz, amely az állampolgárokat szolgálja, és amely által megerősödhet az európai demokrácia – jelentette ki Winkler Gyula, az RMDSZ európai parlamenti képviselője tegnap Strasbourgban a *Többség nézőpontja* című vitán, amelyet Surján László EP-képviselő (Fidesz) szervezett.

Boldoghy az Európai Parlamentben

Gál Kinga és Bauer Edit néppárti európai parlamenti képviselő meghívására a szlovák állampolgárságától megfosztott felvidéki magyar színész-vállalkozót, Boldoghy Olivért látta vendégül az EP kisebbségügyi munkacsoportja tegnap Strasbourgban. Előadásában Boldoghy felhívta a figyelmet az állampolgárságától megfosztott szlovákiai polgárok abszurd helyzetére.

Répás szerint káros jelenség

Szlovákiában létezik olyan tendencia, amely megpróbálja szembeállítani a felvidéki magyarságot Magyarországgal – véli Répás Zsuzsanna magyar államtitkár-helyettes. „A jelenséget nagyon károsnak és minden szempontból hamisnak tartom” – jelentette ki abban az interjúban, amely a *Szabad Újság* című szlovákiai magyar társadalompolitikai hetilap legújabb számában jelent meg.

Líbia értékeli a magyar szerepet

Magyarország és Líbia szorosabb együttműködéséről, az észak-afrikai ország újjáépítésében vállalandó magyar szerepről tárgyalt Tripoliban Martonyi János, miután találkozott Musztafa Abdel Dzsallállal, az Átmeneti Nemzeti Tanács vezetőjével és Abdul al-Rahim al-Kíb kormányfővel. Tripoliban nagyra értékelik mindazt a humanitárius és politikai támogatást, amelyet Magyarországtól kaptak a Kadhafi-rezsim elleni harc hónapjaiban.

Használható nyelv lett a magyar

Ukrajna alkotmánybíróságának döntése értelmében az ország bíróságain a jövőben az ukránnal azonos szinten használhatóak a regionális és kisebbségi nyelvek, így a magyar is. A testület közleménye leszögezte, hogy nem tekinthető alkotmányellenesnek a regionális vagy kisebbségi nyelveknek az államnyelvvél azonos szinten történő használata az igazságszolgáltatásban.

Lemondott a дума elnöke

Lemondott parlamenti mandátumáról szerdán Borisz Grizlov (*képünkön*), aki nyolc éven, azaz két cikluson át volt az Állami

Duma elnöke. A politikus ugyanakkor megtartja elnöki helyét a kormányon lévő Egységes Oroszország párt vezető testületében, a Legfelsőbb Tanácsban.

Csak az úrbe vihető államtitok

Jövőre nem utazhatnak külföldre az orosz úrkutatási hivatal munkatársai, akik államtitoknak minősülő információkkal rendelkeznek – közölte tegnap az *Izvesztyija*. Az utasítás nem csak az úrkutatási hivatal felügyelete alá tartozó szervezetek és vállalatok munkatársaira vonatkozik, hanem azokra is, amelyekkel a Roszkoszmosz szerződést kötött a különösen fontos és államtitoknak minősülő információk átadásáról.

Brüsszeli „aggodalmak”

Az Európai Unió magyarázatot vár a magyar kormánytól igazságügyben

ÚMSZ-összeállítás

► Az Európai Bizottság levélben fejezte ki „súlyos aggályait” a magyarországi legfelsőbb bíróság átalakítása, az adatvédelmi hatóság létrehozása és a bírák nyugdíjkorhatárának leszállítása miatt – írta a *Bruxinfo*, amely szerint Viviane Reding, az alapvető emberi jogok EU-biztos máig adott határidőt, hogy a budapesti kormány magyarázatot adjon a törvényekkel kapcsolatban. Brüsszel azt kéri a kormánytól, hogy addig ne is léptesse hatályba az aggályos intézkedéseket, amíg nem tudja tisztázni, hogy összhangban vannak-e az uniós előírásokkal. Reding levele felidéz: a magyar alkotmány uniós vizsgálatát annak függvényében kezdte el a testület, hogy a gyakorlatban miként zajlik majd az alaptörvény és hozzá kapcsolódó törvények végrehajtása. A *Bruxinfo* úgy tudja, hogy Brüsszel figyelmét nem is a magyar, hanem a finn legfelsőbb bíróság keltette fel, amely néhány hónapja levelet írt a Bizottságnak, kérve, hogy vizsgálja ki, mi történik Magyarországon. Az illetékes magyar tárca, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból annyit sikerült megtudnunk, határidőre válaszolnak a levélre, ami nagyjából Navracsics Tibor szóbeli válaszait tükrözi majd. ◀

A Magyar Nemzeti Bank függetlenségét féltik a „lex Simor”-tól

A hiteles monetáris politika alapja a stabil intézményi környezetben működő, független központi bank – állapítja meg az Európai Központi Bank (EKB), amely honlapján véleményezte a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény módosítását. Az EKB felhívta a figyelmet arra, hogy a jegybanki törvény gyakori módosítása a jogbiztonság elvével nem egyeztethető össze. Az MSZP szerint a most beterjesztett jogszabály súlyosan veszélyezteti a Magyar Nemzeti Bank függetlenségét, és kifejezetten nehezíti a Nemzetközi Valutaalappal, valamint az Európai Unióval hamarosan kezdődő tárgyalásokat – jelentette ki Veres János szocialista parlamenti képviselő, volt pénzügyminisz-

ter. A politikus hangsúlyozta: a feladatkörök átszervezésével a javaslat célja Simor András jegybankelnök (*képünkön*) jogköreinek csökkentése, illetve a monetáris tanács átszervezésével annak biztosítása, hogy a „kormányoldalával ellentétes véleményeket minden esetben le tudják szavazni.” A miniszterelnök szándékai mögött az sejlik fel, hogy a Magyar Nemzeti Bank és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete összevonásával tulajdonképpen a 36 milliárd eurós jegybanki devizatartalékra akarja rátenni a kezét – mondta Mesterházy Attila, az MSZP elnöke. A párt szerint egyébként kizárólag Simor eltávolítását szolgálja a javaslat, amit a Fidesz kormány már amúgy is régóta szorgalmaz.

Moszkva is menti az eurót

Hírösszefoglaló

► Január végén vagy február elején rendkívüli csúcstalálkozót tartanak Brüsszelben, hogy az unió vezetői megvitassák a gazdasági növekedés ösztönzésének, a munkahelyteremtés előmozdításának kérdéseit – jelentette be tegnap Herman van Rompuy. Oroszország kötelezettséget vállalt arra, hogy a Nemzetközi Valutaalap közbeiktatásával legkevesebb 10 milliárd dollárral (7,7 milliárd euróval) segíti az eurózóna stabilizálását célzó erőfeszítéseket – közölte tegnap

Dmitrij Medvegyev orosz elnök egyik munkatársa a brüsszeli EU–orosz csúcstalálkozót Herman van Rompuynek, az Európai Tanács elnökének és José Manuel Barroso-nak, az Európai Bizottság elnökének, valamint Medvegyevnek a részvételével. Arkagyij Dvorkovics, a Kreml gazdasági tanácsadója szerint az Európa javára történő orosz kötelezettségvállalás akár a szóban forgó összeg kétszeresére is rúghat. Az orosz tanácsadó megjegyezte, hogy ez attól is függ majd, mekkora pénzügyi rés marad az európaiak által elhatározott elvi megállapodás, illetve a

ténylegesen megnyilvánuló finanszírozási hajlandóságuk között. Ezen azt érti – tette hozzá –, hogy ha nagyon nagy összegek hiányoznak majd az európai mentőalaphoz, akkor az orosz segítségnek sincs sok értelme, de ha csekély az elmaradás, akkor Moszkva szívesen áldoz nagyobb összeget is. Dvorkovics azt mondta, most mindennél fontosabb, hogy bizalmat öntsenek a piacokba. Az EU–orosz csúcstalálkozó egy nappal előzte meg Oroszország régi vágyának beteljesülését, a Világkereskedelmi Szervezet (WTO) tagságának elnyerését. ◀

A negyedével csökken a regadó

ÚMSZ

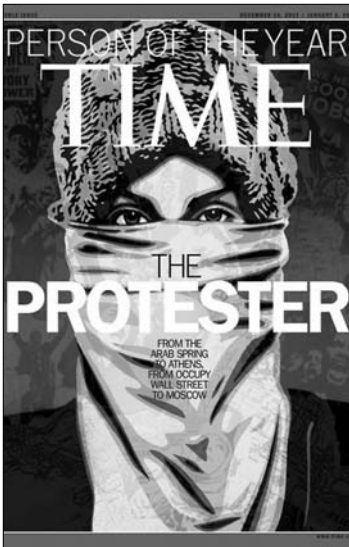
► Jóváhagyta tegnap a román képviselőház a Borbély László vezette környezetvédelmi minisztérium azon törvénytervezetét, amelynek értelmében a jelenlegi regisztrációs adó értéke 25 százalékkal csökken. A jogszabály a *Hivatalos Közlönyben* való megjelenése után lép életbe. Az új jogszabály az „aki szennyez, az fizet” elven alapul, és a 2007 előtt bejegyzett autókra is érvényes. A környezetvédelmi adót egy alkalmossal kell kifizetni az új vagy használt gépkocsikra első romániai bejegyzésük alkalmával attól függetlenül, hogy hazai vagy külföldi gyártmányúak, és azokra a járművekre is ki kell fizetni, amelyeket 2007 előtt jegyeztek be, de még nem fizettek utánuk ilyen adót, amit motortípus és lökettér-fogat, a szén-dioxid kibocsátás, illetve a jármű kopása szerint számítják ki. Ha a 2008. július 1-jétől fizetett regisztrációs adó összege nagyobb volt, mint az új törvény szerint, az adófizetők kérhetik a különbözet visszafizetését. Az adóból a Környezetvédelmi Alap több környezetvédelemmel kapcsolatos programot finanszíroz (roncsautó, roncsrakor, Zöld Ház, erdősítés, parkosítás, gyenge minőségű mezőgazdasági területek javítása, vízprogramok, csatornázás, regenerálódó energiaforrások használata, hibrid és villanyautók használata, kerékpárutak építése). ◀

Az év embere az idén: a Tüntető

Gy. Z.

► A névtelen Tüntető lett az év embere az idén a *Time* magazinban. A címet a lap 1927 óta ítéli oda olyanoknak, akik valamilyen irányban a leginkább befolyásolták az adott esztendő eseményeit. Az idén szinte nem volt olyan szeglete a világnak, ahol ne lettek volna tüntetések. A történelemben csaknem példa nélküli, hogy egyetlen év alatt ennyi békés és kevésbé nyugodt tüntetés legyen, és az is, hogy emberek tömegei olyan mértékben tudják formálni az eseményeket, mint az idén – indokolták döntésüket a szerkesztők. Legyen az Oroszország vagy

London, a Wall Street vagy a Közel-Kelet, a tüntetés lett az emberek fő eszköze, amellyel visszaszerezhetik politikai befolyásukat – mondta Jim Frederick, a *Time* magazin szerkesztője. A folyamatban különösen fontos szerepet játszottak a közösségi oldalak, amelyek globálisan összekötik az embereket és villámgyorsan tájékoztatnak. A tüntetések eredményessége miatt a hatalom már nem kerülheti meg a népakaratot, ez 2011 tanulsága a *Time* magazin szerint. Az elmúlt évtizedekben perifériára szorult tömegek megmozdultak, és a következő években is megkerülhetetlen politikai erőt jelentenek majd – tette hozzá a szerkesztő. ◀

Óvatos duhajok büdzséje?

M. Á. Zs.

Az eredetileg meghirdetett esti időpontnál órákkal korábban fogadta el tegnap a parlament két házának együttes plenáris ülése a jövő évi állami és társadalombiztosítási költségvetést. A 239 támogató és 168 ellenző szavazattal jóváhagyott 2012-es büdzsé kulcsszava Emil Boc kormányfő szerint az óvatosság, ezzel indokolta azt is, hogy a kabinet befagyasztja a nyugdíjakat és a közalkalmazotti béreket az idei szinten. A kormány azt ígérte a lakosságnak, hogy a nyugdíjak kiigazítására és a közalkalmazotti bérek emelésére 2012 második felétől már lehetőség nyílhat, de csak akkor, ha az általános gazdasági helyzet lehetővé teszi.

A büdzsé vitájának egyik sajátos mozzanata szerda délután zajlott le, amikor Márton Árpád RMDSZ-es képviselő a plénumban is fenntartotta azt a Máté Andrással közösen megfogalmazott módosító indítványt, amely az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) költségvetéséből 12 millió lejt átirányított volna az Állandó Választási Hatósághoz. Bár a kezdeményezést az RMDSZ mellett az ellenzéki alakulatok is támogatták, a szövetség javaslata csak 106 igen szavazatot gyűjtött össze 157 ellenében. Az eredményt mind az RMDSZ, mind az ellenzék kétségbe vonta, de Ioan Oltean, a képviselőház demokrata liberális alelnöke nem volt hajlandó ismét szavazásra bocsátani a módosító javaslatot.

A költségvetési törvény nagy hangsúlyt fektet a közberuházásokra, ugyanis a kormány azt reméli, hogy ezek lesznek majd a jövő évre remélt, 2,1 százalékos

gazdasági növekedés fő hajtóereje. A kabinet eredetileg 3 százalékos államháztartási hiánnyal számolt, de az euróövezet államadósság-válságának mélyülése nyomán 1,9 százalékra korlátozta a tervezett deficitet.

A költségvetési törvény elfogadását követően Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök és Călin Popescu-Tăriceanu volt liberális

miniszterelnök, képviselő bírálták a kormányt, szerintük a 2012-es büdzsé egyszerű számtangyakorlat, amely semmit nem tesz azért, hogy Románia ledolgozza elmaradottságát a többi európai államhoz képest.

A miniszterelnök megköszönte a kormánykoalíciónak a szavazatokat. Boc szerint a Szociál-Liberális Szövetség (USL) vezetői

most amiatt sajnálkoznak, hogy a tervezetbe nem kerültek bele azon javaslataik, amelyek 5,2 milliárd lejrel növelték volna a költségvetési hiányt és a választási kampányban saját malmukra hajthatták volna a vizet. Kijelentette, „kampányajándékokra” nincs pénz, és sajnálja, hogy Victor Ponta ezt az utolsó pillanatilag sem volt képes megérteni. ◀

A kormánypárti honatyák egyöntetűen megszavazták Emil Boc kabinetjének „óvatos” költségvetését

Fotó: Mediafax

Bizalmatlansági indítvánnyal válaszolt az ellenzék a kormányzati felelősségvállalásra

Felelősséget vállalt tegnap Emil Boc miniszterelnök a kormány nevében a parlamenti és a helyhatósági választások összehívásáról szóló törvénytervezetért és a legfelsőbb bírósági bírák kinevezését szabályozó jogszabályért. A kabinet által kidolgozott dokumentumokat a kormányfő röpké két-két perc alatt ismertette az együttes ülésen a parlament két házának tagjaival, a részletekre viszont nem tért ki. Az ellenzéki honatyák bojkottálták a felelősségvállalási procedúrát, majd bizalmatlansá-

gi indítványt nyújtottak be a kormány ellen. Victor Ponta szociáldemokrata elnök elmondta, a Szociál-Liberális Szövetség (USL) az Alkotmánybíróságon próbálja meg érvényteleníteni a jogszabályt, ha a bizalmatlansági indítványt a parlament elutasítja. Hozzátette: azt nehezményezik, hogy az ellenzék megkérdésezése nélkül döntöttek a jövő évben esedékes két választás összehívásáról. Emellett az „antidemokratikus” intézkedésről a közvéleményt sem tájékoztatta világosan a Boc-kabinet.

Felmentették Adrian Năstase-t a Tamara nagynéni-ügyben

M. Á. Zs.

Felmentette a legfelső bíróság Adrian Năstase volt miniszterelnököt megvesztegetés gyanúja alól abban a „Tamara nagynéni” korrupciós perben, amelyben tegnap hirdették ki az elsőfokú ítéletet. Az ügyészek három év felfüggesztett börtönbüntetést kértek Năstase ellen, de a bíróság nem találta vétkesnek a volt kormányfőt, akárcsak az ügy másik két vádlottját. „A mostani döntéssel lezárult egy nagyon kellemetlen, még 2006-ban megkezdődött szakasza az életnek” – fogalmazott a volt miniszterelnök, örömet fejezve ki amiatt, hogy a bírák valóban elolvasták az ellene összeállított ügycsomagot és részrehajlás nélkül döntöttek. Az Országos Korruptióellenes Igazgatóság (DNA) a döntés közzététele után bejelentette, hogy fellebbezést nyújt be és kéri az ügy másodfokú megítélését a legfelsőbb bíróság ötös bírósági tanácsa által.

Năstase 2006 elején volt kénytelen lemondani a képviselőház éléről, miután Tamara nagynéni „titokzatos” öröksége miatt korrupció gyanújába keveredett. A politikus családja 400 ezer dollár értékű vagyonhoz jutott örökségként, kétes körülmények között. Az örök-

ség Năstase felesége nevére íródott azt követően, hogy a 97 éves nagynéni elhunyt. A per tárgyat azonban nem maga a „kétes” örökség képezi. A vádirat szerint ugyanis Năstase még 1999-ben megígérte Nicolae Melinescunak, a pénzmosással hivatalkor még csak vezetőségi tagjának, hogy kinevezi az intézmény élére, ha eltünteti azt az iratcsomót, amely a rejtélyes örökség ügyében indított vizsgálatot tartalmazza.

Máté András Levente RMDSZ-es képviselő a *NewsIn* hírügynökségnek adott nyilatkozatában elmondta, valakinek felelnie kell azért a hét év bírósági meghurcolásért, amit Năstase elszennvedett a tegnapi felmentés előtt. Hasonlóan vélekedett Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök is, aki viszont az ügy háttérében álló személyt is megnevezte. „Traian Băsescu államfő és az irányítása alatt álló intézmények hét éven keresztül zaklatták Adrian Năstase-t, akinek senki nem lesz képes visszaadni ezeket az éveket” – mondta a PSD-előke, hozzátéve, hogy sokan vannak Năstasehoz hasonló helyzetben. Az „újjaal mutogatott” Traian Băsescu nem kívánta kommentálni a legfelsőbb bírósági döntést. ◀

Vándor-SZKT Szentgyörgyön

Folytatás az 1. oldalról

Mint a főtítokár kifejtette, a cselekvési terv pontosan meghatározza, hogyan segítenék a magyar szórnyközösségeket olyan területeken, mint az oktatás, a kultúra, a társadalomszervezés vagy a helyi sajtókiadás. „Az anyag előterjesztője az RMDSZ Főtítokársága, a felelősök pedig a főtítokárhelyettesek” – magyarázta Kovács.

Az SZKT-küldöttek elé kerülő másik dokumentum az „Együttműködés a magyar jövőért” elnevezésű – az RMDSZ családtagadó és gyermekvállalást ösztönző célkitűzéseinek megvalósítására irányuló – cselekvési terv. „A népszámlálási eredmények egyértelmű népességsökkenést mutatnak. Ennek ellensúlyozására két különböző szinten történő cselekvést javasolunk: az önkormányzatok szintjén úgynevezett családbarát mozgalom elindítását, melynek keretében a programban részt vevő családokat támogassuk bizonyos kritériumrendszer szerint, civil szervezetek és egyházak bevonásával, illetve kormányzati és parlamenti szinten hozott intézkedésekkel ösztönözzük a dolgozó családokat gyermekvállalásra” – fogalmazott Kovács Péter. A főtítokár szerint ez európai uniós best practice-gyakorlat alapján történne, és pedig olyan, jövő tavasszal benyújtandó törvénykezdemé-

nyezésekkel, mint amilyen a rész-munkaidős munkavállalás szabályozása, a munkáltatók számára nyújtandó kedvezmények stb.

Az SZKT egyébként tizenhat év után először ülésezik Sepszentgyörgyön. Mint arról korábban beszámoltunk, a szombati ülést több szakmai konzultáció előzi meg: ma tizenhárom kísérendezvényre kerül sor a háromszéki megyeszékhelyen gazdasági, szociális, kulturális témákban. Az RMDSZ politikusai, valamint a történelmi magyar egyházak és a civil szféra képviselői között különböző szakmai találkozókra, tanácskozásokra, egyeztetésekre kerül sor. Szombaton reggel 10 órakor, a Bod Péter Megyei Könyvtár Gábor Áron termében átadják az RMDSZ 2011. évre szóló Ezüsfenyő díjat is. Kelemen Hunor szövetségi elnök azoknak a személyeknek adományoz Ezüsfenyő díjat, akik „kiemelkedő munkát végeztek a szülőföld visszaszerzése, valamint az RMDSZ programjának megvalósítása érdekében”. A szövetség és a területi szervezetek javaslatai alapján Ezüsfenyő Díjat kap idén többek között Egyed Péter kolozsvári egyetemi tanár, Hegyeli Attila néprajzkutató, Tóth Ferenc, a RomGaz vezérigazgató-helyettese, valamint Bara Gergő és Kiss Tamás szociológusok. ◀

Brüsszeli pirula

Cseke Péter Tamás

Az EU állam- és kormányfőinek csúcstalálkozója óta eltelt hét alatt nyilvánvalóvá vált, hogy a sorsdöntőnek nevezett értekezlet eredményei nem váltották ki a remélt hangulatjavítót, bizalomerosztó hatást a pénzügyi piacokra.

Az euró nem erősödött, a tőzsdék nyugtalanok, a bankok a továbbra is magas kockázati felár miatt még mindig drágán hitelezik a tagországokat.

Elemzők egyetértenek abban, hogy a pénzügyi szereplők bizalmatlanságát az EU-csúcs után megmaradó kérdőjelek okozzák. Az uniós döntéshozók mondhatni kiöltötték az orvosságát az adósságválságnak, ám egyelőre csak a fontosabb összetevőit nevezték meg. A helyes adagolás, a várható mellékhatások még nem ismeretesek, a csodaszer sorozatgyártása pedig csak jövő év második felében kezdődhet el. Azaz eldőlt, hogy a tizenhét euróövezeti ország és legalább további hat EU-tagország – köztük Románia – új kormányközi szerződést köt a pénzügyi fegyverem szigorítására az euróövezeti adósságválság kezelése érdekében szükséges szabályok bevezetésére; azt is tudni már, hogy a szerződés fő elemei szerint az országok úgynevezett strukturális deficitjének 0,5 százalék alatt kell maradniuk és az eladósodás mértéke sem haladhatja meg a GDP 60 százalékát; ám a dokumentum végleges szövegét még senki sem ismeri, és az is kérdéses, hogyan történik – és megtörténik-e – majd a szerződések tagállamonkénti ratifikációja.

Idehaza mindenesetre a lakosság fellélegezhetett, miután a szerdai cotroceni-i találkozón kiderült, hogy az ellenzék támogatja a kormányközi szerződés ratifikálását és alkotmányba foglalását, és elismeri, hogy Romániának szüksége van az uniós „orvosságra”. A romániai politikások eddigi teljesítményét elnézve csak megkönnyebbülést jelenthet, ha Brüsszelnak joga lesz számon kérni az ország költségvetési hiányát és eladósodottságát. A kormányközi szerződésben rögzített adósságfék ugyanis rendet vág a kiadásokban: leállítja a kis huzamú, gyanús állami befektetéseket, a költségvetési tartalékalapból történő költekezést, korlátozza a fölösleges pénzkidobást és végső soron a korrupciót; takarékoságra, a feketegazdaság felszámolására, hatékonyabb adóbehatásra, az uniós pénzek eredményesebb lehívására kényszeríti a mindenkor bukaresti hatalmat.

Reményre az is okot ad, hogy Brüsszel kényszerítő hatása Románia esetében már hozott eredményeket. Az ország uniós csatlakozása után éltetbe lépő úgynevezett együttműködési és ellenőrző mechanizmus nélkül a romániai igazságszolgáltatás reformja talán még papíron sem létezne, és a korrupcióellenes küzdelem egy-két hivatalnok letartóztatásában merülne ki.

Egy uniós „orvosság” tehát idehaza már bevált. A következő pirula kockázatát és mellékhatásait pedig szintén csak a politikusok érezhetik meg.

Román lapszemle

Négy évvel halála után mentette fel a bíróság a 12 éves börtönbüntetést letöltő Marcel Tundreat. A Gorj megyei férfit 1992-ben azzal vádolták meg, hogy megerőszakolt és meggyilkolt egy 13 éves kislányt. A bíróság most 22 évre ítélte a valós elkövetőt. (Evenimentul zilei) ▶ A nagyszebeni állatkert vezetői pótotányt és új lakhelyet keresnek a hétfőn lelőtt tigris kölykének. A nagymacska tetemét a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem biológia karának adományozták. (România liberă)

Bukarest – negyedévszázad múlva

Új, korszerű repülőtere, két kikötője, átfogó metróhálózata, felújított sugárutak, utcák lesznek 2035-ben a román fővárosban, ahol, a városszéleken hatalmas parkolókban hagyhatja gépkocsiját a Bukarestbe érkező, hogy ily módon tehermentesítse a központi övezet forgalmát.

Bogdán Tibor

Elkészült Bukarest stratégiai fejlesztési terve. A fővárosi Ion Mincu Műépítészeti és Urbanisztikai Egyetem valamint az EMI Invest társaság által kidolgozott projektnek megfelelően Bukarest negyed évszázad múlva korszerű, igazi európai fővárossá változik.

Kikötőváros

A tervezők szándékai szerint megvalósulhat a közel két évtizede félbehagyott terv, és Bukarest – kikötővárossá változik, miután megépül a fővárost a Dunával összekötő hajózható csatorna. Szakemberek szerint ez létfontosságú beruházás lenne a metropolis fejlesztése szempontjából. Ráadásul az új elképzelésnek megfelelően nem is egy, hanem egyenesen két kikötő létesülne: mindkettő az Argeş folyó mentén, az egyik Gĺina, a másik pedig Bragadiru övezetében. Ezek biztosítanak az összekötést a Dunával. Közlekedési szakértők úgy vélik, a modern európai város kifejlesztéséhez nem elegendő a közúti és a vasúti közlekedés bővítése, autópályák átadása,

szükségesnek mutatkozik a vízi utak kiépítése is.

Az új koncepció értelmében a közúti mellett vasúti körgyűrű is létesülne Bukarest körül, amelynek megálói lennének a metróvonalaknál. Ezzel egyébként régebbi elképzelés válna valóra, a vasúti körgyűrű gondolata már Adrian Videanu főpolgármestersége idején felmerült. Akkor azonban a kellő pénzalapok hiánya miatt lemondtak a tervről, annak ellenére, hogy az infrastruktúra lényegét tekintve készen áll, csupán felújítására lenne szükség. A vasúti körgyűrű megépítésével sokkal biztonságosabbá és gyorsabbá válnának a térségben a szállítások, a vasút mindenkor hatékony és kifizetődő alternatívát jelent a közúti közlekedésre.

„Zöld gyűrű”

Tekintve, hogy Athén után Bukarest Európa legszenyyezettebb fővárosa, a lakosság egészsége szempontjából igen nagy jelentősége lenne a tervezett „zöld gyűrű” kialakításának. Ez nem csak a légköri, de a hangszennyezést is nagymértékben viszszafozná – utóbbi ugyancsak

komoly gondot jelent Bukarestben, főleg a nagy forgalmú, központi városrészekben. Ennek megvalósítása szintén nem egyszerű feladat, több száz hektárnyi terület erdősítésére, beültetésére lenne szükség.

A mezőgazdasági tárca adatainak megfelelően Petrichioaia térségében 62, Vidránál és December 1 községnél 48–48, Berceni-ben 41, Periş és Brăneşti környékén 30–30, Dărăşti övezetében pedig 12

hektárt kell majd beültetni. Ez, illetve a beültetett területek gondozása hektáronként átlagosan 25 ezer lejbe kerül.

A 2035-re megvalósuló koncepció értelmében hasonlóképpen fejlesztenék majd a főváros ipari zónáit is. Így például gyökeresen átalakul a Politechnica városnegyede, ahol az ipari tevékenység immár jó ideje szünetel. A terv most sem az, hogy az övezetet „újraiparosítsák”, itt korszerű irodaházak, más környezetbarát létesítmények épülnének, ezzel együtt pedig további munkalehetőségek teremtnének. Ez sem lesz könnyű feladat, a bukaresti hatóságok immár öt éve készülnek a megvalósítására – mindeddig vajmi kevés si-

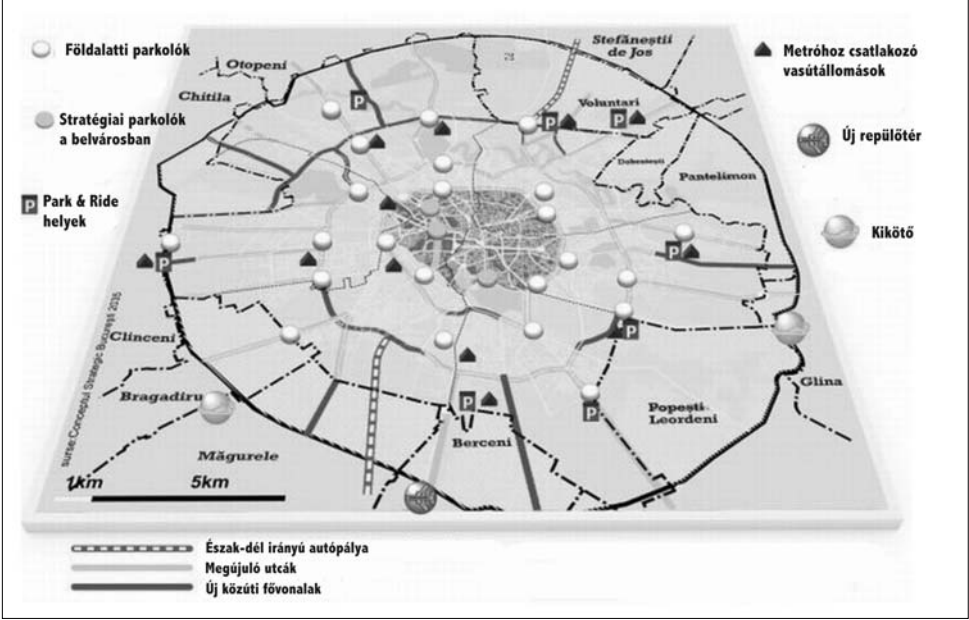
kerrel. A Vulcan ipari platform által elfoglalt több száz hektáros terület, az Aversa, a Rocar vállalat, a Semănaoarea–Grozăveşti övezete évek óta rideg, barátságtalan, túlszűfolt városrész maradt.

Katasztrófa és utópia

A most kidolgozott városfejlesztési stratégia megvalósítása a tervezők szerint létfontosságú Bukarest jövője szempontjából. amennyiben nem következik be gyökeres változás Bukarest városképében, a helyzet katasztrofálisra válhat. Az északi és a déli városrész közötti, a már most is jelentős fejlődési szintkülönbség tovább nőhet, kezelhetetlenné válhat, gyakorlati-

lag pedig Bukarest „kettészakadásával” fenyegethet. A zöldövezetek már amúgy is nagyrészt eltűntek Bukarestből, és – ha valami változás nem következik be – akkor a trend a jövőben is folytatódik. A jelenlegi városkép az eddigi összefüggéstelen, tervszerűtlen, egyensúlyát veszített, a távlatokat figyelmen kívül hagyó fejlődési folyamat következménye, aminek nyomán Bukarest a legkevésbé vonzó európai fővárosok egyike – állítják városrendezési szakemberek.

Ha az elképzelés megvalósul, akkor a tervezők szándékainak megfelelően Bukarest széles, szellős utcák, sugárutak szelik majd át, tágas, parkosított terek biztosítják a fővárosiak felüdülését. A tervezők abban is bíznak, hogy a főváros arculatának megváltozásával megváltozik a bukarestiek és ennek nyomán a városgazdák mentalitása is: felelősséget éreznek majd városuk iránt, összetartó közösséget alkotnak majd, gondját viselik Bukarest értékeinek, műemlékeinek, ügyelnek a város tisztaságára, ápolják hagyományait. Ha a tervezők bíznak is ennek lehetőségében, szociológusok kétségbe vonják azt, hogy alig negyed évszázad alatt gyökeresen megváltozhat a bukarestiek gondolkodásmódja, magatartása, és azt a véleményüket sem titkolják, hogy ebben az esetben egyszerűen utópiáról van csupán szó. ◀

Bukarest stratégiai fejlesztési terve. Ilyen lehet majd a román főváros 2035-ben

Megbolygatta Európát a szerződés módosítás

Unió-szerte széleskörű vita bontakozik ki az egy héttel ezelőtt az állam- és kormányfők brüsszeli csúcsértekezletén elfogadott szerződés módosításáról, amelyet egyedül a brit miniszterelnök utasított el.

Gy. Z.

Egyáltalán nem egységes az álláspont az Európai Unió szolidaritásának mértékéről az egyes tagországokban. Elsősorban a görög, de az olasz válság nyomán előtérbe került a „fiskális Európa” megteremtésének a gondolata.

Feltételek és hazaárulás

Berlinben vita folyik a jegybank (Bundesbank) és a törvényhozás, illetve a kormány között a Nemzetközi Valutaalapnak nyújtandó 200 milliárd eurós hitelről, amelyből az IMF a válságba került euróövezeti tagállamoknak nyújthat segítséget. Németországnak nagyjából 45 milliárd euróval kellene beszállnia. A Bundesbank ugyan nem utasítja el a megállapodás végrehajtását, de

csak szigorú feltételekkel hajlandó pénzt adni az IMF-nek. A jegybank úgy véli, a megállapodással Angela Merkel kancellár feladta az euróövezeti válság kezelésével kapcsolatban képviselt német álláspont egyik alapvető tételét, amely szerint nem szabad részt venni államháztartások finanszírozásában, mert az inflációt gerjeszt, és csökkenti a támogatott kormányok eltökölttségét a szerkezeti reformok végrehajtásában. A Bundesbank emellett az euróövezetnél jóval szélesebb kört kíván a hitelezők táborában látni, mindenekelőtt Nagy-Britannia, az Egyesült Államok, Japán és Kína részvételével.

Varsóban a Jog és Igazságosság (PiS) párt egyenesen hazaárulással vádolja Radosław Sikorski külügyminisztert. Jarosław Kaczyński pártelnök szerint „nehéz vesze-lyesebb helyzetet elképzel-

ni, mint amikor egy demokratikus állam vezető képviselői más országok előtt hódolnak” – utalt Sikorski közelmúltbeli berlini beszédére, amelyben a lengyel külügyminiszter az Európai Unió föderális átalakítása mellett szállt síkra, és Németország erőteljesebb szerepvállalását szorgalmazta.

Adópénzek és biztosítékok

Az osztrákok nagy része ellenzi, hogy az Európai Bizottság közvetlenül beavatkozzon a tagállamok költségvetésébe – állapította meg egy közvélemény-kutatás. A felmérés szerint egy népszavazáson a lakosság 42 százaléka ez ellen szavazna. Noha a referendum kiírását 48 százalékból támogatja a népesség, nem valószínű, hogy erre sor kerül, miután az osztrák kormány vezetői az elmúlt napokban úgy nyilatkoztak, hogy ez nem szükséges a 26 tagállam közötti, szorosabb gazdasági integrációról szóló megállapodáshoz. A brüsszeli beavatkozás ellenzése mögött leginkább az áll, hogy a lakosság elutasítaná más tagállamok megsegítését az osztrák állampol-

gárok költségén. Közben Michael Spindelegger osztrák külügyminiszter az unión belüli német-francia „tengely” túlságosan nagy túlsúlyától óvott Berlinben.

Az uniós szerződés módosítását elvető Nagy-Britannia bizonyos „szerény és ésszerű” biztosítékokra tartott igényt nemzeti érdekeinek védelmében, ezeket azonban nem kapta meg, ezért vált szükségessé az uniós pénzügyi fegyelem szigorítását célzó új szabályozási egyezménytervezet brit vétője – közölte a londoni parlamentben David Cameron miniszterelnök. London a világ első számú pénzügyi szolgáltatási központja, és a brit kormány mindössze annak biztosítását kérte, hogy „egyes legyen a pálya” a szabályozást illetően az európai pénzügyi szolgáltatási szektor egészében – mondta Cameron

Európa vagy szuverenitás

Csehországnak nem kellene pénzt adnia a Nemzetközi Valutaalapnak, hogy az segítsen az euróövezet leginkább eladósodott országain – véli Václav Klaus cseh köztársasági elnök. Úgy látja: egy

ilyen lépés a kormány részéről felelőtlen lenne abban a helyzetben, amikor Prágának a saját adósságától sem sikerül megszabadulnia. Az európai válságellenes tervben való részvételről az egyes országoknak nem szabadna az elszigetelődéstől való félelem légkörében dönteniük.

Ugyanakkor Miroslav Singer, a Cseh Nemzeti Bank elnöke azt mondta: a jegybank mérlegelni fogja, hogy felhasználja-e devizatartalékai egy részét a Nemzetközi Valutaalapnak nyújtandó hitel számára. Karel Schwarzenberg külügyminiszter viszont úgy látja, hogy Prágának nincs más választása, mint a pénzt a valutaalap rendelkezésére bocsátani.

Orbán Viktor a magyar Országgyűlés Európai Unió nagybizottságát kérte fel, hogy vegye kézbe az előző heti európai uniós csúcson megismert válságkezelő tervvel kapcsolatos parlamenti viták előkészítését. A magyar miniszterelnök úgy fogalmazott: az EU-csúcson volt törekvés, „hadd ne mondjam, nyomás” annak érdekében, hogy az összegyűlt állam- és kormányfők „azon melegében csatlakozzanak” a megállapodáshoz.

Ezt azonban a magyar alkotmányos felfogás nem engedte meg, mert nemzeti szuverenitást érintő kérdésekben parlamenti vita, parlamenti döntés szükséges ahhoz, hogy a nemzetközi szinten nemzeti álláspontot lehessen képviselni – jelentette ki Orbán Viktor. A politikus vízvázlasztónak tartja, hogy az eurózóna tizenhét tagállama új szerződést köt, elkötelezve magát a költségvetési unió létrehozása mellett, amelyet gazdasági, majd akár politikai unió követhet.

Băsescu és az alkotmány

Vita alakult ki Traian Băsescu államfő és az ellenzék között arról, hogy Romániának miként kellene csatlakoznia az Európai Unió által tervezett kormányközi szerződéshez. Az elnök azt akarja, hogy a majdani szerződésbe foglalt előírásokat, így az államháztartási hiány korlátozására vonatkozó követelményt vegyék be az alaptörvénybe. Az államfő elképzelésének megvalósulásához azonban – mint lapunk is megírta – alkotmánymódosításra van szükség, amivel az ellenzék nem ért egyet. ◀

Lap-top

A nap címe. Hogyan akarja az USL kierőszakolni az előrehozott választásokat, *România liberă*

Magyarázat. Az elképzelés nem új; a Konzervatív Párt aradi képviselői most konkrétan fogják javasolni: miután a helyhatósági választásokat június hatodikán (ehhez december hatodikán be kellett volna jelenteni őket), nyilvánvaló, hogy a hatalom halasztani fogja megtartásukat. Nos, a tervek szerint január elsejével az ellenzék minden parlamenti képviselője, polgármestere, helyi vezetője stb. mintegy megadott jelle beadja a lemondását – s nem marad más hátra, mint előrehozott választásokat tartani. Nem rossz ötlet, ám felhívjuk a figyelmet, hogy ezek az előrehozott választások is összevont választások lesznek, tehát az összevonas elleni minden érv érvényes marad!

Partir, c'est... Andrei Pleșu, a jelenleg legjobban író román író és publicista bejelentette, hogy többé nem fog az *Adevărul* című lapban közölni. (Előrebocsátjuk: legnagyobb sajnálatunkra teszi, mert mindig az ő cikkének az elolvasásával kezdtük a lapot.) Az okok összetettek. Nem utolsósorban unja a mocskos reagálásokat, és „egy bizonyos személyhez” sem akarja már, hogy bármi köze legyen. Az olvasótól így búcsúzik: „Úgy döntöttem, leállok. Belefáradtam. Az írást kezdettől fogva közlési aktusként gyakoroltam, annak módjaként, hogy a lehetséges beszélgetőtársnak nyújtsak valamit. Márpedig egy ideje az írás mind hangsúlyosabban a háború műfajává vált. Írni annyi, mint harcra kiállni. Mind világosabb számomra, hogy egy idegen világban mozgok, amelyre nem vagyok felkészülve, és amelyet nem tudok és nem akarok vállalni. Lehet, hogy az életkorom is teszi.” Értjük, mester, mi több, megértjük. Azt is megértjük, hogy vannak ott olyan alakok, akikkel nem képes meglenni egy fedél alatt. Így van ez. Irigyeljük önt, hogy megtehetette, és továbbra is hű olvasói maradunk.

A nap álhíre. Egyes lapok szerint Marian Vanghelie (bukaresti ötödik kerületi polgármester) Székelyföldre ment tapasztalatot cserélni, de már az első kiszállásáról felháborodva visszafordult, amikor meglátta, hogy az üzletekben és a piacokon az árakat mindenütt magyar számokkal tüntették fel.

Minden napra egy mondas

„Valahányszor a többség pártján találod magad, ideje megállnod és eltöprengened..” Mark Twain

Árnyékok, árnyak

Az egész úgy kezdődhetett, hogy valami járványos gyermeknyavalya tört ki rajtam, lakásunk ajtajára az orvos piros figyelmeztető cédulát ragasztott halálfejjel (!), lázam magasra szökött, kiütéseim égtek és kegyetlenül viszkettek. Félálomomban nézegettem félemeleti lakásunk ablaka előtt, az utca felett himbálózó, a repedezett burán is átsejlő, halovány villanykörtét. A mai napig úgy él bennem ez az emlék, hogy amikor édesanyám leengedte a rolót, a villanykörte átvilágított a redőnyön. Nem a hasadékein, hanem a teljesen leengedett léceken át. Nyilván a magas láz okozta vízió volt, de lám, belém égett. Az ötvenes évek első felét írtuk akkor.

Arról jutott mindez az eszembe most, idestova csaknem hat évized elteltével, hogy fürdősobám hatalmas tükre épp szembenéz az ablakkal, idegnyugtató kilátást nyújtva kertemre, benne az olyan magas fenyőfákkal, hogy amikor nyáron repülőgépes szünypart van, a gép szár-

Gyulay Zoltán

nya csaknem súrolja, mindenesetre a légörvénye megcsavarintja a csúcsukat. A legfrissebb élmény borotválkozás közben ért: az ágak tisztán és jól kivehetően kis a betűt formáztak, szépen rajzoltat, összetevszthetetlen. Egy – nyomdásznyelven – karoling minuszkula volt, az a típus, amellyel ezt a tárcát is kinyomtatták, a Times New Roman betűcsaládból (régén, a komputeres idők előtt Bodoni antiqua volt a becsületes neve, a Kapitális antikvák nagycsaládjából), és hogy még egy szakszót használjak: kurrens volt, azaz mint említettem, kisbetű, abból is az álló fajta. Napokig-hetekig gyönyörködtem a természet eme pompás nyomdaremekeiben – bár bevalom: jómagam igazából mindig is Misztótfalusi Kis Miklós elegáns metszésű Medievális antikvájába voltam szerelmes, és vagyok a mai napig –, míg nem a napokban támadt, óránként száz kilométeres erősséggel tomboló szélvihar összeborzolta az ágakat. Az erdőzúgást szeretem, mostanában gyakorta van is benne részem, a házat övező hét fenyőfa

Kakukktojás

Horváth István

A számláló

De akkor apa megmutatta nekünk, három gyereknek a számlálót a sebességmérőn. Ez a szám állt rajta: 99999,9. Egytized mérföld hiányzik a 100.000-hez! Lélegzetelállító pillanat! Hallottál már ilyen kalandot? Mintha hirtelen a Grand Canyon peremén találtak volna magunkat! Szent Isten! Hú! Ejha! Apa újra elindította a kocsi. A Studebaker még egy tized mérföldet haladt előre, és a számláló azt a sok csúnya kilencest mind lehúzta a történelem klotyóján. Katarzis! A helyükben megjelent egy ártatlan, soványka egyes, utána meg a nullák. Az élet még nem szennyezte be – teljesen új, tisztára vadonatúj volt. És apánk milyen boldog lett ettől! Csak kacagott, kacagott. Minden gondja eltűnt a kilenceseikkel együtt. A számláló újból mázlis kis sráccá változtatta – megint övé volt a világ. Tabula rasa. És így lesz ez velem is, ha még megleszek, meg a Csában törzs többi bátor harcosával és asszonyaikkal, amikor a kereszténység számlálója 1999-et mutat. És a naptár azt mondja, december harmincegyedike van. A digitális karóránk meg azt közli: éjjel 11 óra 59 perc. Hú, azt a szent szart! A lélegzetem is eláll! Aztán az a bűdös múlt mind lezúdul a történelem klotyóján. Az évszám 2000 lesz – a Csábanok meg, szerte a világon, akármilyen idők is, ha felnőtktént rohadt életet éltek is, azt fogják csinálni, amit apám csinált a nagy gazdasági válság idején: kacagni fognak, mint a bolond, és mázlis kis srácnak érzik magukat. És övük lesz a világ.

Kurt Vonnegut: *Végyszavak egy évszázadhoz*. Fordította Révbíró Tamás

A préselt üvegből készült lámpabura vonalai félreérthetetlen üzenetet hoztak.

és a klímaváltozás frigye bőségesen ellát vele, most azonban haragudtam rá, és nemcsak az a betű okán, hanem mert a kerítésemet is kidöntötte.

A függönnyel kárpótolom hát magam, szolid mintás, kreppezett anyagból készült,

pasztell színekben, az ágak árnyéka itt is életre kel. Különböző alakokat, alakzatokat rajzolnak az ablakra, amelyek átsejlenek a függönyön – reggelként erről süt a nap

(már amikor süt, most például nagy-nagy örömmre igen, pedig az éjjel iszonyatos eső volt; annak a hangját is szeretem); vagy az ágyból melázom el rövid napkezdő meditációra, vagy a fotelból próbálom kitalálni, mit animál nekem e sajátos filmvásznonra a természet. Legyek korszerű: 3D-ben. A legtöbbször mitológiai fejek sejenek elő, de nini, amott Chaplin keménykalapos buksija kukucskál felém, arrébb Kennedy, a meggyilkolt amerikai elnök ábrázata, a másik sarokban ölelkező-csókolózó szerelmespár – fantáziajátékom jóformán nem ismer határt. Ebbéli hajlamom kísért el néhány eszten-

Támogatás

Jó az, hogy nagy a jöves-menés nálunk Pest felől. Ha korábban elsősorban a nemzeti érzés és összetartozás erősítése okán kerestek fel bennünket műsoraikkal ismert és ismeretlen együttesek, művészek, újabban főleg pénzért jönnek, egyesek nem is kicsiért.

Sok szatmári furcsállotta, hogy miután a világhírű zongoraművész, Erdi Tamás Liszt-hangversenye ingyenes volt (nyilván azért, mert nagylelkű szponzorai vannak!), a támogatókban kevésbé szűkölködő Zorán koncertjére kettő híján 50 lejért árulták a jegyeket, vagyis 4000 forintért, ami azért Pesten sem semmi. A jóézés és a szolidaritás inkább azt kívánta volna, hogy ezt az összeget megfelezzék a két művész közt, hiszen ki hiszi el a Duna-mentén, hogy Zorán kevesebbet keres, és jobban rászorul az erdélyi magyarok pénzére, mint Erdi Tamás?

Zoránt részben felmenti, hogy mások sem bagóért, s szavaik ellenére sem nemzeti érzésből jönnek hozzánk, nem ritkán hacacérés giccsekkel és mézédés „nemzeti” műdalokkal. Mind nyilvánvalóbb, hogy ma nálunk több jegyet eladnak, mint az anyaországban, ahol mostanában a miénknél is jobban megy az élet lefelé. Ha nem így volna, az átlagnál tartásosabb Kaláka sem kényszerül arra, hogy egy kiló bélszín vagy két üveg bor áráért kínálja a belépőt a Lánkos-templomban tartott koncertjére!

Lám, eljött az idő, hogy mi segíthetjük az anyaországot. Egyelőre főleg anyagiilag, de miért ne politikai tanácsokkal is? Például a nemzet érdeke kívánja több empátiára, toleranciára, a pártérdekeken való felülemelkedés szükségességére, s az egymás gyalázásának leállítására.

A *Vélemény* rovat szerkesztője pár napja vezércikkében, alig leplezett ironiával, így fogalmazott:

„Nekünk, romániai magyaroknak most az a feladatunk, hogy minden erőnkkel segítsük az anyaországot.” Szerintem vegyük ezt nagyon komolyan! Sok erdélyi magyar lap megírta, hogy a gazdasági bajok miatt az Orbán-kormány, a hangos ígéretek ellenére, kevesebb támogatást adott a Bajnai-kormányánál. Így lehetséges, hogy nemzeti fontosságú magyar intézmények – színházak, egyetemi karok, szórvány-kollégiumok stb. – még egyetlen fityinget sem kaptak. De még az EMNP-nek, az új Tőkés-pártnak sem juttattak annyi pénzt, hogy biztosan küsse az RMDSZ-t, s ezzel

a pesti elvárásoknak alakuljon az erdélyi magyar összefogás. Vagyis elérje az felvidéki magyarok összefogásának szintjét.

Lám, támogatnunk kell Pestet! Rajtam nem múlik. Bár kétszer láttam, ismét megnéztem egy turnézó operett-csoport *Cintányéros cudar világ* című műsorát, akár 100 lejért. Mit számít a pénz, ha a magyar összefogás a té?

Sike Lajos

deje a kórházba is, ahol életveszélyes állapotban, hasnyálmirigy-gyulladással feküdtem, infúzióra kötve, csövek lógtak ki belőlem. Nyilván az intravénásan adagolt fájdalomcsillapítók is megtették hatásukat, amikor írás jelent meg a falon. Nem, persze hogy nem a „Mene tekel ufarszín”, aprócska porszem vagyok én ahhoz: villany-újságszerűen futott a felirat, rémlik, mint ha értelmes szöveg lett volna, de a szavakra, a mondatokra már nem emlékszem. Az éjszakai homályban a tükör is életre kelt: mozgó impresszionista festményként hajók érkeztek, majd indultak a tengerekre valamely képzeletbeli kikötőben – lellem legmélyéről vetülhetett ki a látomás, hiszen a tenger és a kikötői élet mindig is vonzott, megfogott, előbb Konstancán, majd másfél évtizedig az Adrián, Fiumében; máskor Hamburgban, Triesztben, Genovában.

Egy reggel aztán arra ébredtem, hogy valaki áll előttem: a préselt üvegből készült lámpabura vonalai félreérthetetlen üzenetet hoztak. Az ágyammal szemközti szekrényen, úgy tetszett, II. János Pál alakja görnyedezik kegyesen felém. Nem tudtam betelni vele. Másnapra meggyógyultam.

új magyar szó HAGYD, HOGY A TÉNYEK FELFRISSÍTSENEK www.maszol.ro

Előfizetési akció – 2012

Egyet fizet, hármát kap!

Főnyereményünk:

Kétszemélyes wellness- hétvége a szovátai Hotel Pacsirta****-ban!

Tavalyi „Egyet fizet, kettőt kap!” akciónk sikerétől felbuzdulva úgy döntöttünk, idén „emeljük a tétet”: a teljes 2012-es évre előfizető olvasóinkat nem egy, hanem két ingyenes előfizetéssel lepjük meg!

Ha tehát 2011. december 20-ig előfizet egy teljes évre, 150 lejért eljuttatjuk a lapot három különböző címre: az Ön címére, illetve további két, Ön által megjelölt személy címére is!*

Ezenkívül valamennyi, az Új Magyar Szót egy évre megrendelő olvasónk részt vesz az újrakezdési sorsoláson, ahol egy ÚMSZ-előfizetőre rámosolyoghat a szerencse: kétszemélyes wellness-hétvégét nyerhet a szovátai Hotel Pacsirta****-ban!

Ne habozzon tovább! Fizessen elő 2012-re az Új Magyar Szóra és lépje meg két ismerősét is egész éves ingyenes ÚMSZ-előfizetéssel!

Területi megbízottaink hához mennek, Önnek csak egy telefonhívásába kerül:

Hargita, Kovászna, Maros, Brassó: Baricz István, 0788 488 739 vagy 0748 314 609.

Kolozsvár és környéke: Tósa András, 0788 715 481.

Nagyvárad és környéke: Béres Attila, 0788 318 353.

Amennyiben postai utalvánnyal (mandat postal) szeretné elküldeni az előfizetés ellenértékét, a következőképpen töltse ki:

Destinatar: Béres Attila, la Editura Scripta S. A.

Adresa: OP 9 CP 49, 410161 Oradea, jud. Bihor.

Ne felejtse el a saját, pontos címét feltüntetni a postai utalványon, illetve az utalvány hátoldalára, a “Loc pentru corespondență” felirat alá beírni a két kedvezményezett olvasó pontos nevét és címét. Így az illetők is egy teljes évig kézhez vehetik napilapunkat!

Előfizetési áraink 2012-re:

1 hónap: 15 RON

3 hónap: 38 RON

6 hónap: 75 RON

12 hónap: 148 RON

3 (személy) x 12 hónap: 444 RON helyett

3 (személy) x 12 hónap: 150 RON (megtakarítás: 294 RON)!

További információkért forduljon Béres Attilához, a 0788-318 353-as telefonszámon!

* Figyelem! Az akció csak olyan, magánszemély előfizetőinknek szól, akik közvetlenül a kiadónak vagy területi megbízottainknak fizetik ki az egyéves díjat. A postától, illetve a terjesztői cégektől ne kérje a kedvezményt.

Zászlóháború Csíkmadarason

B. T. E.

► Megbírsághozhatják Csíkmadaras önkormányzatát, mert a polgármesteri hivatalon a román zászló mellett a magyar és a székely zászló is helyet kapott. Ladányi László Zsolt prefektus írásos felszólítást küldött és bírságot helyezett kilátásba, ennek ellenére Bíró László polgármester „bármilyen történjék is” kitart. Az előljáró lapunknak azt mondta, nem más országok jelképeit, hanem magyar nemzeti jelképeket helyeztek ki, ezért elvárható, hogy azok „megférjenek” az országzászló mellett. Ezt a gesztust a politikus szerint azért is tiszteletben kell tartani, mert a település lakosságának 99 százaléka magyar. „Nem ilyen dolgokkal kéne foglalkozni, hanem azzal például, hogy mikor lesz költségvetés-kiegészítés, mert a településen zajlanak a fejlesztési munkálatok, és bizony ilyen kérdésekbe kéne inkább energiát fektetni” – tette hozzá Bíró László. Péter Éva, a Hargita megyei kormány megbízott tanácsadója emlékeztetett: az érvényes jogszabályok szerint más országok jelképeit csak adott eseményekkor lehet használni, állandó jelleggel nem. Ladányi László Zsolt a törvények betartását és békés megoldást szorgalmaz. ◀

„Árulóznak” a MOGYE-n

Folytatás az 1. oldalról

Arra a kérdésünkre, hogy milyen magyar állami támogatásokat vonhatnak meg az érintett oktatóktól, melyek azok a civil és akadémiai szervezetek, amelyek a BKB által megnevezetteket hátrányos helyzetbe hozhatják, a szervezet elnöke, Brassai Attila professzor tegnap úgy fogalmazott: „megvannak a kapcsolataink a magyarországi kormánnyal és orvostársadalommal, és a nemzeti kormány tudni fogja, mit kell ilyen helyzetben lépni”. Az oktató kérdésünkre elismerte, hogy nincs intézményes kapcsolat a BKB és a MOGYE oktatói között, a szervezet tehát nem képviseli az itt alkalmazásban lévő tanerőket.

„Nem kell összemosni”

Ábrám Zoltán, a MOGYE oktatója szintén azt mondja, hogy a BKB és a magyar oktatók nem állnak intézményes kapcsolatban egymással. „Nem kell összemosni a BKB-t és a MOGYE oktatóival. Erkölcsei kérdés, hogy ki hogyan foglal állást a bojkott ügyében” – reagált az oktató Brassai Attila fenyegető közleményére. Az „árulók”

Legutóbb az RMDSZ és az EMNT együtt tiltakozott az egyetem szenátusának eljárása ellen Fotó: Antal Erika

egyike, Gábos Grecu József pszichiáter a *Krónika* online kiadásának tegnap azt nyilatkozta: olyan emberek kérdőjelezzik meg alapvető emberi jogait, akik nem is tudnak becsületesen magyarul, a dokumentum pedig „ultranacionalista” szemléletet tükröz. Király András oktatásiügyi államtitkár az *ÚMSZ* megkeresésére úgy vélekedett: rendkívül ártalmas, hogy a BKB „türelmetlen és szakszerűtlen” módon avatkozik be a MOGYE ügyeibe.

„Teljes patthelyzet”

A MOGYE-n a BKB árulózásaitól eltekintve is rossz a hangulat, ugyanis az egyetem román többségű szenátusa időközben újból elutasította a magyar intézetek megalakulását. Az oktatási minisztérium december elején másodsor szolgáltatta fel átiratban az egyetem szenátusát, hogy a felsőoktatási intézmény tartsa tiszteletben az oktatási törvény multikulturális egyetemekre vonatkozó előírásait.

Brassai Attila szerint az egyetem szenátusa ismét jelentéktelen pontban hajtott végre kisebb módosítást a nyáron elfogadott egyetemi chartában. Az oktatási törvény magyar intézetek létrehozását előíró 135. cikkelyének alkalmazását azonban elutasította arra hivatkozva, hogy az egyetemi autonómia jegyében a minisztérium nem kényszerítheti erre az egyetemet. „Teljes patthelyzet alakult ki” – mondta Brassai. Arra a kérdésünkre, mit lép a továbbiakban a

BKB az intézetek ügyében, a professzor így válaszolt: „kivárunk, jön a karácsonyi szünet, ez az elcsendesedés időszaka”.

Király András oktatási államtitkár szerint az egyetemnek nincs más választása, mindenképpen érvényesítenie kell a tanügyi reform előírásait. Értésünkre adta, hogy reményei szerint ha a jelenlegi összetételű szenátus nem, akkor az egyetemi választások után összeálló testület eleget tesz majd a felszólításnak. „A jelenlegi szenátus mandátuma lejár, és jövőre választások lesznek” – emlékeztetett.

Mint ismert, az új oktatási törvény szerint a multikulturális felsőoktatási intézményekben – ilyen a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem és a marosvásárhelyi Színházművészeti Egyetem is – magyar intézetek, úgynevezett főtantervek létrehozását írja elő. Ez azért fontos a magyar oktatók szerint, mert így biztosítható az arányos képviselőtük az egyetemvezetésben, és jobban érvényesül az egyetemi autonómia. Az intézetek létrehozásának megtagadása miatt több tiltakozó akciót tartottak civil szervezetek, illetve az RMDSZ és az EMNT. ◀

Jogtalan magánbiztosítás?

Híresszefoglaló

► Nincs semmilyen jogi alapja azoknak az ajánlatoknak, amelyeket a magukat az egészségügyi reform ügynökeinek nevező személyek tesznek, egészségügyi biztosítást javasolva – hívta fel a figyelmet közleményében az egészségügyi minisztérium. A szaktárca tudomása szerint az említett ügynökök tetemes jövedelmet ígérnek, ha a megkeresett személyek csatlakoznak egy adott magánbiztosítóhoz. Ennek az ajánlatnak azonban nincs semmilyen jogi alapja.

„Az utóbbi napokban aggasztó jelenségre figyeltünk fel, amely a törvényesség határain működik. A magánbiztosítókhoz való jövőbeni csatlakozás ígérete a piramisjátékhoz hasonló akció. Felhívom a figyelmet, hogy az egészségbiztosításokra vonatkozó törvénykezés

nem változott meg. Bármilyen változást közzé fognak tenni az illetékes intézmények, hogy a lakosság pontosan és helyesen értesüljön, hogyan lehet részese a magánbiztosítási rendszernek” – nyilatkozta Ritli László egészségügyi miniszter.

A tárcavezető emlékeztetett arra, hogy a biztosítottak felelőssége a személyes adatok védelme. Az, aki meggondolatlanul adatot szolgáltat megfelelő jogosítvánnyal nem rendelkező ügynökök számára, az különböző visszaéléseknek teszi ki magát. Az egészségügyi biztosítás rendszerének átalakításán, az egészségügyi reform erre vonatkozó jogszabályain jelenleg is dolgoznak a jogalkotók, amint elkészül a végleges változat – figyelmeztet az egészségügyi szaktárca – azonnal nyilvánosságra hozzák azt. Az elmúlt időszakban több biztosító társa-

ság, magánkórház is ügynököket toborzott a magánbiztosítási szerződések megkötésére. Több, magán kézen lévő egészségügyi intézmény is azt közölte ügyfeleivel, hogy a jövő évtől a nyugdíjbiztosításhoz hasonlóan a magán egészségbiztosítás is kötelező. A „magán” kampány ügynökei az új szerződésekért fejenként száz lej jutalmat is kaphatnak. A biztosító társaságok, mint például az Astra, azt ígérik, jelentős térítést kaphatnak a biztosítottak: kórházi internálásért tíz-, sebészeti beavatkozásért akár öt ezer lejt is fizethetnek.

Az egészségügyi miniszter sajtója, Rácz Éva az *Új Magyar Szó* megkeresésére elmondta: a visszaélések megelőzésére figyelmeztetett a szaktárca, de kivédésére nincsenek eszközei, ezért a páciensek éberségén múlik, hogy ki milyen feltételekkel szerződik. ◀

Közmunkával a gyerekekért

Munkatársunktól

► Új gyermekvédelmi törvényt bocsátott közvitára a családvédelmi és munkaügyi minisztérium: szigorítják a gyermekek iránti felelősségvállalást. Az új jogszabály differenciáltan kezeli az „egyszeri” és a „a visszaeső” gyermek elhagyó-

kat. Azok, akiknek egynél több gyermekét neveli az állam, szigorúbb büntetésre számíthatnak. A tervek szerint az érintetteket közmunkára ítélik. A közhasznú munka időtartama több tényezőtől függ. Vizsgálják a gyermekről való lemondás körülményeit, indokait és módját is. Azok, akik állami

gondozásra bízzák gyermeküket várhatóan a helyi önkormányzatoknál kapnak majd munkát: fűvet nyírnak, havat lapátolnak, vagy egyéb időnyomunkát végeznek. Romániában jelenleg 40 000 olyan gyermeket tartanak nyilván, akiknek az esetében a szülők lemondtak jogaikról. ◀

HIRDETÉS

Az akció időtartama 2011. november 21. - 2012. március 11.
A kampány szabályzata a www.molromania.ro honlapon érhető el.

Ajándékozzon ragyogást!

Jöjjön a MOL-töltőállomásra, és minden 25 lejes vásárlásért akciós matricát kap cserébe. Az akciós matricákat összegyűjtve kedvezményes áron vásárolhat H. L. JEWEL ékszereket SWAROVSKI ELEMENTS kristályberakással, akár 70%-os kedvezménnyel az ajánlott árhoz képest!

Dana Nălbaru és Dragoş Bucur ajánlja ezt Önnek!

HATÁRTALAN LENDÜLET | www.molromania.ro

Felépült a kultúra ékszere

Huszonöt év után Bukarestben felavatták a nemzeti könyvtár új épületét

Farkas István

„Egy olyan könyvtárat sikerült felépíteni és átadni a lakosságnak, amely bárhol a világon megállja a helyét. Minden olyan funkciónak megfelel, amely egy országos könyvtárat megillet, és amelyre szükség van” – nyilatkozta az *Új Magyar Szónak* Kelemen Hunor. A kulturális miniszter tegnap Emil Boc jelenlétében avatta fel Románia Nemzeti Könyvtárának új épületét. „A munkálatok befejezése bizonyíték arra, hogy a válság ellenére is lehet építkezni, áldozni a kultúrára. Ez a könyvtár a kultúra új ékszere” – fogalmazott a miniszterelnök, akit a házigazda Kelemen Hunor végigvezetett az intézményen, amelynek még csak néhány termét rendezték be, a politikusok látogatásának tiszteletére. „Őszintén mondom, nem hittem volna, hogy elkészültek és ilyen impozáns lesz belülről is a könyvtár” – jegyezte meg Kelemen Hunor mellett Emil Boc, lepilantva az épület negyedik emeletéről a földszinti előcsarnokra. „Remek munkát végzett a kulturális miniszter úr” – mondta a körülöt-

Az új nemzeti könyvtár avatóünnepségén Emil Boc és Kelemen Hunor vágta el a szalagot A szerző felvétele

tük levő újságíróknak, hangsúlyozva, az elmúlt húsz év legnagyobb kulturális befektetéséről van szó.

Több, mint könyvtár

Kelemen Hunor a könyvtár földszinti előcsarnokában tartott sajtótájékoztatóján elmondta, az új nemzeti

könyvtár több mint 78 ezer beépített négyzetméteren működik, amely többek között 14 olvasótermet, hat konferenciatermet, irodahe-lyiségeket és egy aulát foglal magában. „Ez több mint könyvtár. Oyan kulturális központot építettünk, ahol kiállításokat lehet szervezni, előadásokat, konferenciákat

lehet tartani” – magyarázta Kelemen Hunor, hangsúlyozva, olyan épületről van szó, amelyre „szüksége volt Bukarestnek, szüksége volt a romániai írott kultúrának”. Hozzátette: megfelelő épület hiányában a könyvtári állományok több mint 10, különböző épületben van szétszórva a fővárosban.

Kirúgták Élő Gábort

Hírösszefoglaló

▶ A Lomnici-ügy miatt az MTI vezérigazgatója leváltotta Élő Gábort, a Hírcentrum igazgatóját, a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) vezérigazgatója pedig felmentette az MTVA Hír- és hírháttér Főszerkesztőségének vezetőjét, Papp Dánielt. Mint ismert, december 3-án a *Duna TV* esti 6 órás és az *MTV* fél nyolcas *Híradójában* kiretusálták Lomnici Zoltán egykori főbíró Tőkés László háta mögül. Az MTVA belső vizsgálata három ember felelősségét állapította meg: a tudósítást készítő riportert, az aznapi vezető vágót és a *Duna TV* aznapi felelős szerkesztőjét vezérigazgatói figyelmeztetésben részesítették múlt csütörtökön. Négy nappal később, kedden az *MTI* 22.55-kor kiadott egy közleményt, hogy az intézmény vezérigazgatója az eset miatt Hegedűs Istvánt, az MTI Hírcentrum *Duna TV*-ért felelős vezetőjét is figyelmeztetésben részesítette. A múlt szombat óta társaival az *MTV* épülete előtt éhségsztrájkoló Nagy Navarro Balázs szakszervezeti vezető információi szerint Hegedűs volt az, aki arra utasította az eseményről tudósító stábot, hogy Lomnici Zoltán nem látszódhat a riportban. ▶

HIRDETÉS

Design: R. Gombos

Bemutatja:

Karácsonyi Ünnepi Koncert

Szabó Előd és a TITAN

Meghívottak: HOMONYIK SÁNDOR Nagy István, Szabó Gyula Győző, Makkai István, Regélők énekegyüttes, Piccolino gyerekkórus

Időpont: 2011 December 20, Kedd este 8 óra

Helyszín: Szászrégen, Eugen Nicoară Művelődési Ház

Támogatók:

AutoForte JALLUX TECHNICA PARASOLARA MAMMOTH TYRES Humana Regun Egyesület WATT ENERGY DRINK

Médiapartnerek: ETV Hírlap új magyar szó krónika NÉPÚJSÁG DAReghin TV

PROINVEST DEMCONS VESATEL

Kolozsvári könyvkarácsony

Sipos M. Zoltán

▶ A kolozsvári Főkonzulátus épületében szervezték meg szerda este a Koinónia kiadó több éves hagyományra visszatekintő Koinónia *Karácsony* című karácsonyi könyvbemutatóját. „Jól emlékszem azokra a gyerekkönyvekre, amelyeket gyerekkoromban olvastam forgattam. Akkor talán jobb minőségű könyveket készítenek az újabb kiadását is megvásároltam mert idővel a meséskönyveim megrongálódtak. Olykor jól esik egy szép meséskönyvet kéz-

be venni” – üdvözölte házigazdaként a Koinónia könyvkiadó munkatársait és szerzőit Szilágyi Mátyás főkonzul. A könyvbemutató főszereplői a kiadó frissen megjelent gyerekkönyvei – Demény Péter *Hóbuca Hugó a mókusoknál*, Zágoni Balázs *Barniék tele*, illetve Berszán István *Angyalok meséi* – voltak. „Általában minden szerzőnek van egy inspirációs forrása. A meseötleteim akkor születnek, amikor a lányomra nézek, aki már nem is annyira gyerek. Egyfajta szabadságvágyból írok meséket. Így született a *Hó-*

buca Hugó a mókusoknál című kötetem is amelynek főhőse örült hóember, aki nyáron is ott felejtí magát” – mondta el saját kötetét bemutatva Demény Péter író. Berszán István meséskötetét Visky András mutatta be, aki szerint a szerző úgy látja az angyalokat, mint akik szerethetőbbé teszik a nehezen elfogadhatót. A karácsonyi könyvbemutatót a János Zsigmond Unitárius Kollégium kisiskolásainak kórusa is fellépett, Both Zsuzsa, az Ördögtérge Néptáncgyűttes énekese pedig karácsonyi népdalokat tanított az egybegyűlteknél. ▶

A Koinónia Karácsony házigazdája idén Szilágyi Mátyás kolozsvári főkonzul (középen) volt A szerző felvétele

December 16., péntek
Az év 49. hete és 350. napja, hátravan 15 nap

Ma az **Etelka**, **Beáta** nevű-eket köszöntjük. Az Etelka az Etele férfinév női párja. A név Dugonics András író alkotása az *Etelka* című művében. Beáta latin eredetű női név. Jelentése: boldog. Szombaton **Lázár** napja lesz. Vasárnap az **Auguszták** ünnepeinek.

- Évforduló**
- 1773 – A bostoni teadélután, az amerikai függetlenségi háború előzménye.
 - Szombat, december 17.**
 - 1792 – Kolozsváron a Rhédey-palota tánctermeben tartja első előadását az Erdélyi Magyar Nemes Színjátszó Társaság, s ezzel kezdetét veszi a kolozsvári hivatásos színészet.
 - Vasárnap, december 18.**
 - Emigránsok nemzetközi napja.
- **Vicc**
- A híres erdélyi népzeneoszt interjúvolja egy riporter:
– Mondja, Áron bácsi, hány éve citerázik már?

A hatos lottó nyerőszámai:
15, 7, 8, 40, 33, 49.

Gondolatjel *Visky István rovata*

Minden nemes cselekedet először lehetetlennek tűnik. A nemes cselekedetek éppen attól nemesek, hogy mások, mint a többi, nem illeszkednek az önzés és a hiúság megszokott keretei közé, amik meghatározzák életünket. Ebből kilépni felettébb veszélyesnek tűnik, és ezért nem is sok ember próbálja meg. Ezért van olyan kevés nemes cselekedet. Ha valamin változtatni akarunk, akkor el kell rugaszkodnunk mindattól, amit ismerünk, és ami biztonságot ad. A lehetetlen dolgok nem azért lehetetlenek, mert kivitelezhetetlenek, hanem azért, mert még nem próbálta senki, tehát nincs tapasztalat róla. Higgy a nemes cselekedetek értelmében, és a lehetetlen is lehetségessé válik.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
Kissé szerencsétlennek érezheti mostani helyzetét, de a mai nap csillagállásai lehetővé teszik, hogy a rosszat jóra fordítsa.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)
Racionálisan megfogalmazott érvei talán nem találnak igazán megértésre. Sebaj, próbálkozzon kicsit az érzelmi oldalról is.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)
Jól gondolkodik, de valahogy nem tetsző, ahogy az egészet előadja. Erősen megosztja az embereket maga körül.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
Igen sürű, tevékeny napja lehet: a reggeli rohanást nem követi csitulás, az egész nap a sürgős ügyek jegyében telik.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
Talán valami turpisságon tőri a fejét, csak még önmagának sem meri bevallani. Haszontalan dolgokra ne pazarolja az időt.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
Ha úgy találja, hogy minden kütyü egyszerre megy tönkre ön körül, akkor ez azért van, mert igazából szabadulni akar tőlük.

– Tizenöt év.
– És azelőtt?
– Azelőtt nem citeráztam.

► **Recept**
Karácsonyi mákos álom
Hozzávalók: A tésztához: 30 dkg liszt, 1 csomag sütőpor, 7 dkg sertézsír, 10 dkg porcukor, 1 egész tojás, pici tej, **A töltelékhez:** 40 dkg mák, 10 dkg cukor, 2 csomag vaníliás cukor, 1 citrom reszelt héja, 2 dl tej, 1 üveg szilvalekvár.

Elkészítés: A lisztet a sertézsírral elmorzsoljuk, hozzáadjuk a sütőport, a porcukrot, a tojást és annyi tejet, hogy jól formálható tésztát kapjunk. A mákot, a cukrot, a vaníliás cukrot, a citrom reszelt héját és a tejet pár percig főzzük. A tésztát két lappá nyújtjuk. Az első lapra rákenjük a szilvalekvár felét, majd erre a főtt máktöltelék-eket. A másra rákenjük a lekvár másik felét, rátesszük a második tészta lapot, megszurkáljuk villával, és arany-sárgára sütjük. Ha kihűlt, kockákra vágjuk, és porcukorral meghintve tálaljuk.

Ma

A következő napok időjárása

Szombat
7°C, 9°C
Erősen megnövekszik a felhőzet, egyre több helyen várható eső, néhol havas eső, hó is.

Vasárnap
2°C, 6°C
Mindenütt megszűnik a csapadék, de a gomolyfelhőkből hózáporok előfordulhatnak.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	esőre, záporokra számíthatunk	10°C
Brassó	borongós, esős idő	5°C
Bukarest	borongós, esős idő	10°C
Csiksereda	borongós, esős idő	5°C
Kolozsvár	borongós, esős idő	7°C
Marosvásárhely	borongós, esős idő	7°C
Nagyvárad	borongós, esős idő	8°C
Szatmárnémeti	borongós, esős idő	6°C
Temesvár	esőre, záporokra számíthatunk	10°C

Jobbára erősen felhős vagy borult lesz az ég. Kezdetben sokfelé várható kiadós eső, majd délután nyugat felől felszakadozik, csökken a felhőzet. Erős, helyenként viharos lehet a déli, délnyugati szél.

Rendezvény

XIV. MEGYEI HÓNALJSZŐR VETÉLKEDŐ

Egy tipikusan hülye balkáni rendezvény...

Horváth István

***	HOSSZÚ HAJ RÖVID ...	ARAB	HANG-SZEREN JÁTSZIK	ÜRES RÓM!	KÉRDŐ-SZÖCSKA	LESI-PUSKÁS	HIRTELEN MEG-JELENIK	GSM-ÜZENET	LÓSZER-SZAM
MEGLÁT									
TÖBB ... TÖBBET LÁT!					NYÁRI GYÜMÖLCS KOROS				
A BUDD-HIZMUS ÁGA				A KOROSABBIAK IDEGEK BETEGSÉGE					
***	ÚTÓHANG-SZER							EGYELI	
	"SZOMORÚ" NÖVÉNY							KÖZÉP-AMERIKAI ÁLLAM	
FEHÉR-NEMŰ FOLOTT VISELJÜK									
KÉT SZŰCS!			RÁKFAJTA ELEMÉR BECÉZVE						HAJÓ RÉSZE
NADRÁGON IS SZOKOTT LENNI					DOLGOZIK A TANÁR NEDVES RÉSZI				
LEVELET POSTÁZ						ALBÁN HIRÜGY-NOKSÉG ÉSZAK			
ANIKÓ BECÉZVE				ÖREGÍT					

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cséke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0721-251429 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:

1 hónapra	15 lej,
3 hónapra	38 lej,
6 hónapra	75 lej,
12 hónapra	148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az *Új Magyar Szó* bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az *Új Magyar Szó*ra való hi-vatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

és a Szabad Sajtó Alapítvány

► **Apróhirdetés**

Budapesti galéria magas áron vásárolja XIX–XX. századi neves magyar és európai festőművészek alkotásait, különleges műtárgyakat, numizmatikai gyűjteményeket. 1077 Budapest, Wesselényi utca 9., www.karaigaleria.hu, karaigaleria@karaigaleria.hu, +36209245370, nagyvárad telefonszám: 0740-181729.

ERDÉLY FM
a bizalom hangja

FUN FM
FOLIG ZENE

RTM
MAROSVÁSÁRHÉLYI RÁDIO
99.9 FM
Ertünk van, rólunk szól

94.0 FM
PROFI RÁDIO
A ZENE ARAD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIO
FM 95,6
www.radiocluj.ro

VOX
88,6 fm

Szombat
2011. december 17.

DUNA TV	DUNA
8.05 A mesemondó	
8.35 Daktari (am. sor.)	
9.25 Kányadombi indiánok (magyar f.)	
10.25 Szerelmes földrajz	
11.00 Egészség +	
11.30 Heuréka!	
Megtaláltam!	
12.00 Munka-Társ	
12.30 Határtalanul magyar	
13.02 Híradó	
13.15 Lyukasóra	
13.45 Vannak vidékek	
14.15 Felfedező úton a Robinson család	
15.15 Hogy volt!?	
16.10 Lélek Boulevard	
16.40 Veszélyben	
17.15 Kezdtétek a forradmat, de nélkülém!	
(am. vígj., 1970)	
19.00 Híradó	
19.30 Pannonia 3 keréken	
20.00 William Shakespeare: Makrancos hölgy	
22.20 Sweet Sixteen, a hazudós (magyar tévéf.)	
23.45 Dunasport	
0.00 Alpha Dog (am. krimi, 2006)	

m1	m1
7.55 Opera Café	
10.00 Delta	
10.30 Mozdulj!	
11.00 Aranymetszés	
11.55 Családom és egyéb emberfajták (sor.)	
12.15 Gyerekjáték a számítógép	
12.30 Most a Buday!	
13.01 Hírek	
13.05 Múlt-kor	
13.35 Zöld Tea	
14.05 HungarIQ	
14.45 Natúra - Tiszafüred	
15.05 Erdőjárók	
15.35 Valaki	
16.15 A fagy birodalma	
17.05 A legendás musztáng (amerikai film-dráma, 2009)	
18.35 Gasztroangyal	
19.30 SzerencseSzombat	
20.30 Híradó este	
21.00 Sport hírek	
21.15 Meglesni és megszeretni (amerikai romantikus vígjáték, 1997)	
22.55 Molnár Ferenc: Játék a kastélyban	
2.05 Sport hírek	
2.15 Koncertek az A38 hajón	

m2	m2
7.55 Opera Café	
10.00 A Biblia gyermekeknek	
10.26 Mézga Aladár különös kalandjai	
10.50 Hogy volt!?	
12.50 Öt perc próza	
13.01 Századfordító magyarok	
13.50 Jelképtár - A csont	
13.55 Pro natura	
14.50 Anno	
15.15 Mozgalmak, melyek megváltoztatták a világot	
15.45 Mi micsoda	
16.10 NOX - Idöntül (koncertf.)	
17.55 Telesport (élő)	
Rövidpályás Úszó Európa-bajnokság	
20.00 Esti mese	
20.05 Szerelem a Hohenstein-kastélyban (sor.)	
21.00 Híradó este	
21.35 Visszatérés a Kincses-szigetre (német-lux-új-zél. film, 1996)	
23.10 Gasztroangyal	
0.05 Így készült (angol-kan. vígj., 2010)	

RTL KLUB	RTL
9.20 Kölyökklub	
Benne: Björn macsó kalandjai, Kisvakond, Yakari	
11.05 Winx Klub (anim. sor.)	
11.35 Asztro Show	
12.30 Házon kívül (ism.)	
13.00 Autómánia	
13.30 Jéglovagok (am. dok. sor.)	
14.30 Robin Hood (angol sor.)	
15.25 Sue Thomas - FBI (am. sor.)	
16.25 Döglött akták (am. krimisor.)	
17.25 Rabló-pandúr (olasz akció-vígj., 1982)	
19.30 Híradó	
20.00 Fókusz Plusz	
20.30 X-Faktor (2011) - Döntő	
Tehetséggkutató show-műsor	
23.20 ValóVilág - Összefoglaló (élő)	
Utána: RTL-hírek	
0.30 Gyilkos feladat (am.-kan. akcióf., 2007)	
2.20 Róma (kaland sor.)	
3.30 Fókusz Plusz Magazin (ism.)	

TV2	TV 2
7.25 Tv2 matiné	
11.00 Egyik kutya, másik nem!	
11.30 A világ legerősebb emberei	
12.00 Babavilág	
12.30 Tűsarok	
13.00 9 hónap	
13.35 Gyilkos számok (am. krimisor.)	
14.35 Autóguru	
15.05 Xena (am. sor.)	
16.00 Bűbájos boszorkák (am. sor.)	
17.00 Így készült: S.O.S. Love - Az egymillió dolláros megbízás című magyar vígjáték (ism.)	
17.30 S.O.S. szerelem! (magyar rom. vígj.)	
19.30 Tények	
20.00 Magellán	
20.35 Földre szállt boszorkány (am. rom. vígj., 2005)	
22.35 A kód neve: Merkúr (am. akcióf., 1998)	
Közben: Kenősorsolás	
0.45 Menekülés Abszolomból (am. akcióf., 1994)	
2.50 EZO.TV	

HÍR TV	HÍR TV
8.00 Híradó	
8.30 Soroló	
9.05 Befutó	
10.05 Felfedező	
10.30 BBC Click	
11.05 Ikon (ism.)	
11.30 Ősök tere (ism.)	
12.05 Tíz perc	
12.30 Stopper (ism.)	
13.00 Déli híradó	
13.35 Hungarorama, Közvetlen ajánlat	
14.05 Panaszkönyv (ism.)	
14.30 GyógyHír	
15.05 Garázs	
15.30 Ingatlanpiac	
16.30 Európai híradó (ism.)	
17.05 Ázsia	
17.30 Globál (ism.)	
18.00 Híradó	
18.30 BBC Reporters (ism.)	
19.05 BBC Hard Talk (ism.)	
19.30 Célpont (ism.)	
20.00 Híradó	
20.30 Retrográd (ism.)	
21.05 Civil kaszinó (ism.)	
22.00 Híradó 21	
22.30 Riasztás (ism.)	
23.06 A pokol öt hete	
0.05 BBC Click (ism.)	
0.30 Felfedező (ism.)	

TVR 1	TVR1
6.55 Románia himnusza	
7.00 Disney klub	
7.55 Zoom	
8.10 Az ember és az idő	
9.30 Babamágia	
10.00 Légy okos szülő!	
10.30 Lökött professzor	
11.00 e-Fórum (ism.)	
11.30 Ahogy elő van írva	
12.00 Pro Patria	
12.30 Az én Európám	
13.00 Városi kaland	
14.00 Hírek	
14.30 Electrecord díjkiosztó gála	
15.30 Electrecord 80	
16.30 Találkozunk a TVR-ben (live)	
18.45 Tévéenciklopédia	
19.00 Népi hagyatékok	
19.45 Sport	
20.00 Hírek, időjárásjelentés	
21.00 Nosztalgikus évek	
23.00 Profeszionisták	
0.10 Il Caimano (olasz-francia filmdráma, 2006)	
2.00 Ahogy elő van írva (ism.)	
2.30 Dana kertjében (ism.)	

Vasárnap
2011. december 18.

DUNA TV	DUNA
8.10 Szimba	
8.35 A mesemondó	
9.05 Daktari (sor.)	
10.00 TÉRkép ráadás	
10.30 Élő egyház	
11.00 Isten kezében	
11.30 Új nemzedék	
12.00 Világ-nézet	
13.02 Híradó	
13.15 Élő népzene	
13.45 Hazajáró	
14.15 Rosszcsont kalandjai (sor.)	
15.15 Csellengők	
15.45 Törvény által védve	
16.15 Utókor	
16.45 Múltidéző (magyar kalandf.)	
18.25 Volt egyszer egy regényhős, akit P. Howardnak hívtak	
19.00 Híradó	
19.30 Heti Hírmondó	
20.00 Őnök kérték!	
21.00 Őfelsége kapitánya (am.-angol kalandf., 1951)	
22.55 Klubszoba	
23.50 Dunasport	
0.05 Porrá leszünk (krimisor.)	

m1	m1
7.55 Opera Café	
10.10 Katolikus krónika	
10.35 Tanúságtévők	
11.05 Az én keresztem (ism.)	
11.15 A sokszínű vallás	
11.30 Evangélikus magazin	
11.55 Református ifjúsági műsor	
12.05 Csillagpont 2011	
12.30 Mai hitvallások (ism.)	
13.01 Hírek	
13.05 Szellem a palackból...	
13.35 Anno	
14.05 Lesz egyszer egy lípárk?	
15.05 A szerelem bolondjai (magyar f.)	
16.20 Út Londonba	
16.50 Telesport	
17.30 Csoda Manhattanben (am. vígj.)	
19.05 Deltenger kince (sor.)	
19.55 A Lényeg	
20.30 Híradó este	
21.15 Magyarország, szeretlek!	
22.30 2 nap Párizsban (fr.-ném. vígj.)	
0.10 A fiatalok (am. f. dráma)	

m2	m2
7.55 Opera Café	
10.00 Mesék	
11.00 Enid Blyton kalandfilm sorozata (sor.)	
11.25 Amika (sor.)	
11.35 Az utolsó mohikán	
12.05 Sarah Jane kalandjai (sor.)	
12.30 Most a Buday!	
13.15 Vallási műsorok	
16.00 Natúra	
16.25 A Moira Orfei Cirkusz	
17.25 Kultúrkontroll	
18.05 Szekeres Adrien Koncertje	
18.45 Mozgalmak, melyek megváltoztatták a világot	
19.15 Mi micsoda	
19.45 Esti mese	
20.05 Szerelem a Hohenstein-kastélyban (sor.)	
21.00 Híradó este	
21.35 A Lényeg	
22.05 Átok 2. (sor.)	
22.30 A szerelem bolondjai (magyar f.)	
23.45 Futsal világbajnoki mérkőzés	
1.05 Vért vagy életet! (minisor.)	

RTL KLUB	RTL
8.00 Kölyökklub	
Garfield és barátai, Björn macsó kalandjai, Yakari, Magilla gorilla, Hupikék törpikék, Dini, a kis dinoszaurusz	
11.00 Trendmánia	
11.30 Teleshop	
12.30 Törzsutas	
12.55 Havazin	
13.25 Míg a halál el nem választ (am. vígj. sor.)	
13.55 X-FAKTOR NAP (élő)	
Tehetséggkutató show-műsor	
Közben: 17.00 Hatoslottó-sorsolás	
19.30 RTL Klub Híradó	
20.00 X-Faktor (2011) (élő) - Döntő	
Tehetséggkutató show-műsor	
21.45 ValóVilág (2011) (élő) - Összefoglaló	
0.00 Világtörténelem - 1. kötet (am. vígj., 1981)	
1.45 Portré	
Riportmagazin	
2.20 Róma (angol-am. kaland sor.)	

TV2	TV 2
7.45 Tv2 matiné	
11.05 Nagy Vagy!	
12.00 Ability	
12.10 Stahl konyhája	
13.00 Kalandjártat (ism.)	
13.30 Borkultusz	
14.00 Talpig nő	
14.30 Több mint TestŐr	
15.00 Simlis Jack, a karibi szuperkém (sor.)	
15.30 ÖsszeEsküvők (am. sor.)	
16.30 Bűbájos boszorkák (am. sor.)	
17.30 Földre szállt boszorkány (am. vígj.) (ism.)	
19.30 Tények Hírműsor	
20.00 Napló	
21.05 Kémkölykök 3-D - Game Over (am. akció-vígj.)	
22.45 Frizbi Hajdú Péterrel	
Közben: Kenősorsolás	
23.45 TotalCar	
0.15 Céskeresztben (krimisor.)	
1.05 A véresen valódi valóság Adolf Hitlerről (német film, 2007)	
2.40 EZO.TV	
3.15 Napló (ism.)	

HÍR TV	HÍR TV
8.00 Híradó	
8.30 Soroló	
9.05 Ingatlanpiac (ism.)	
9.30 Európai híradó (ism.)	
10.05 Péntek 8 (ism.)	
Mondatvadászat	
11.05 Célpont (ism.)	
11.30 Napról napra	
12.05 Civil kaszinó	
13.00 Déli híradó	
13.40 Közvetlen ajánlat	
14.05 Sportré	
14.30 Ősök tere (ism.)	
15.05 Tíz perc (ism.)	
15.30 Visszajátszás	
16.00 Híradó	
16.30 Befutó London (ism.)	
17.05 Garázs (ism.)	
17.30 GyógyHír	
18.00 Híradó	
18.30 Hírvilág	
19.05 Bruttó (ism.)	
19.30 Keresztmetszet	
20.00 Híradó	
20.30 Napról napra (ism.)	
21.05 Kontraszt	
22.00 Híradó 21	
22.30 Versus	
23.05 Vettő	
23.06 Karácsonyi koncert	
0.05 Kontraszt (ism.)	

TVR 1	TVR1
7.00 Disney Klub	
7.55 Zoom	
8.10 A hit világa (live)	
10.00 Dana kertjében	
10.35 A falu élete	
11.50 Mezőgazdasági percek	
12.00 A falu élete (live)	
13.00 Sajtó és hatalom (live)	
14.00 Hírek	
14.30 Nemzetközi cirkusz előadás	
15.10 Caragiale öröksége	
15.00 Népi hagyatékok	
16.00 Fényben úszik az egész ház	
17.00 Dánutz S.R.L.	
19.00 Jöke, Lottó 5 /40, Lottó 6/49 és Noroc sorsolás	
19.45 Sport	
20.00 Hírek	
21.00 Distractis Show (szórakoztató műsor)	
21.35 A francia hadnagy szeretője (angol romantikus dráma, 1981)	
23.45 100%-ban garantált	
0.45 Dánutz S.R.L.	

Hétfő
2011. december 19.

DUNA TV	DUNA
8.30 Híradó	
8.40 MacGyver (ism.)	
9.30 Híradó	
9.35 Térkép (ism.)	
10.05 Végjáték (ism.)	
11.00 Család-barát	
12.00 Élő egyház (ism.)	
12.30 Hazajáró (ism.)	
13.02 Híradó	
13.20 Kíváncsákosár	
15.15 Heti Hírmondó (ism.)	
15.45 Csellengők (ism.)	
16.15 Klubszoba (ism.)	
17.15 Híres zeneszerzők nyomában	
18.15 Kisváros (sor.)	
19.00 Híradó	
19.30 Közbeszéd	
20.00 Sportcsillagok Gálaestje 2011	
21.55 Hírek	
22.00 Térkép	
22.30 Gyökerek (am. sor.)	
0.05 Dunasport	
0.15 Sportaréna	
1.10 Budapest ostroma (dokumentum sor.)	
2.05 Térkép (ism.)	
Integrációs magazin	
2.30 Élő egyház (ism.)	

m1	m1
6.55 Ma Reggel	
10.00 Afrika gyöngyszeme (sor.)	
10.55 Edes sósvíz! (ism. f.)	
11.05 Deltenger kince (auszt.-fr. sor.)	
12.00 Agrárpercek	
12.30 Napirend előtt	
13.01 Híradó	
13.25 Kárpát Expressz	
13.55 Roma Magazin	
14.30 Domovina	
15.00 Társbérletben a tárgyakkal	
15.30 Budapest természeti értékei	
16.00 Angyali érintés (am. sor.)	
16.00 Különleges mentőalakulat (sor.)	
17.35 MM	
18.40 Család csak egy van (sor.)	
19.30 Maradj talpon!	
20.30 Híradó este	
21.00 Sport hírek	
21.15 Kékfény	
22.10 Hacktion (magyar sor.)	
23.00 Az Este	
23.40 Átok 2. (magyar sor.)	

m2	m2
6.55 Ma Reggel	
10.00 Pipafüst nélkül - A felvilágosodásról	
10.55 Magyar rock	
11.50 Natúra	
12.20 Homokzene mesék	
12.30 Társbérletben a tárgyakkal	
13.01 Híradó délben	
13.19 Sport hírek	
13.25 Kárpát Expressz	
13.55 Napló	
14.00 Közvetítés a parlament üléséről	
17.30 Nekem ne lenne házam?	
17.45 Família Kft. (sor.)	
18.05 Hogy volt!?... Extra	
19.00 Angyali érintés (am. sor.)	
19.45 Esti mese	
20.05 Különleges mentőalakulat (auszt. sor.)	
20.50 Üzenetek	
21.00 Híradó este	
21.29 Sport hírek	
21.35 McLeod lányai (sor.)	
22.20 Maradj talpon!	
23.15 24 (am. sor.)	
0.00 A nyomozónő (sor.)	

RTL KLUB	RTL
7.20 Fókusz Plusz Magazin (ism.)	
7.55 Fókusz Reggel	
8.40 Reflektor Reggel	
8.50 Reggeli - Csak csajok	
9.30 A szerelem rabjai (arg. sor.)	
10.35 Második esély (sor.)	
11.35 Top Shop	
13.25 Asztro Show	
14.30 A szív útjai (török sor.)	
15.30 A javulás útja (amerikai filmdráma, 2003)	
17.15 Az éden titkai (görög sor.)	
18.20 Sarokba szorítva (amerikai sor.)	
19.30 RTL Klub Híradó	
20.15 Fókusz	
Utána: ValóVilág Klikk	
21.05 Castle (am. sor.)	
22.00 ValóVilág - Párbaj (élő)	
0.15 Minden, amit mindig is tudni akartál a Póker-ről...	
0.45 Reflektor - Sztármagazin	
1.00 Odaát (akció sor.)	

TV2	TV 2
7.00 Magellán (ism.)	
7.25 Tények Reggel	
8.00 Mokka	
10.35 Stahl konyhája (ism.)	
10.45 Babapercek	
10.55 Teleshop	
12.30 Porontyjárat (amerikai vígj., 1981)	
14.15 Eva Luna (am.-mex. sor.)	
15.15 EZO.TV	
16.20 Rex felügyelő (osztrák-német-ülész krimisor.)	
17.25 La Pola (kol. drámasor.)	
18.20 Update Konyha	
18.25 Eva Luna (sor.)	
19.30 Tények	
20.20 Aktív	
A TV2 magazinja	
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)	
22.00 NCIS (am. sor.)	
23.00 NCIS: Los Angeles (krimisor.)	
Közben: Kenősorsolás	
0.00 Aktív	
1.00 Tények Este Hírműsor	
1.35 EZO.TV	
2.10 Magellán (ism.)	
2.35 Animációs filmek	

HÍR TV	HÍR TV
7.00 Befutó (ism.)	
7.30 Soroló (ism.)	
8.00 Híradó	
9.05 Kontraszt (ism.)	
10.05 Napról napra (ism.)	
10.30 BBC Hard Talk (ism.)	
11.00 Híradó	
11.30 Európai híradó (ism.)	
12.05 Ingatlanpiac (ism.)	
12.30 Bruttó (ism.)	
13.00 Déli híradó	
13.35 Hungarorama	

TVR 2 8.30 Szentek és mesterségek 9.00 Balkáni szokások 10.00 Britannia High (angol drámasorozat) 11.10 Foggal és fegyverrel (angol vígjáték, 2002) (ism.) 13.10 Hétvége kettesben (live) 15.10 A kisváros (francia western, 2007) 17.00 Vésd a fejedbe 18.00 Román útlevél 18.50 A divat világa 19.00 BCR lakásbank 19.10 Circo Massimo Fesztivál 19.55 A divat világa 20.00 Rázushow - szórakoztató magazin 21.00 CSI: A helyszínelők (amerikai sor.) 21.50 Egészségpasztilla 22.00 Hírek, időjárársjelentés 23.00 Gitárok ideje 0.00 Kaland Bt. (kanadai kaland sor.) 0.55 Topping (ism.)	PRO TV 4.30 20 év után (ism.) 6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor 7.00 Pro Tv hírek, sport, időjárársjelentés 10.00 Mi történik doktor úr? 10.45 Karácsonyi vakáció (amerikai vígjáték, 2003) (ism.) 13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárársjelentés 13.15 Románia hangja - verseny show (ism.) 17.00 Richie Rich - Rosszcsont beforr (am. vígj., 1994) (ism.) 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárársjelentés 20.30 Norbit (amerikai vígjáték, 2007) 22.45 Holtidő (amerikai akcióf., 1995) 0.45 Az idő hamva (hongk.-kínai-tajvani film-dráma, 1994) 2.30 Holtidő (amerikai akcióf., 1995) (ism.)	ANTENA 1 5.00 Közvetlen hozzáférés (ism.) 7.00 Híradó, Sport 10.00 A kutya rúgja meg: Európa-bajnokság (amerikai családi film, 2004) 13.00 Híradó, Sport, időjárársjelentés (live) 14.00 Menyasszony a fiamnak - reality show Mirela Boureanu Vaida műsora 16.00 Híradó, Sport, időjárársjelentés (live) 17.00 Menyasszony a fiamnak - reality show 19.00 Híradó, Sport (live) 20.20 X-Faktor - verseny show 22.20 Jackie Chan: Rob-B-Hood (hongkongi akció-vígjáték, 2006) 1.00 A kutya rúgja meg: Európa-bajnokság (amerikai családi film, 2004) (ism.) 2.15 Híradó, Sport, időjárársjelentés (ism.)	PRIMA TV 7.00 Fején a nagyvilág 7.30 Teleshopping 8.00 Crusoe (am.-angol-kan.-dél-af. ka-land sor.) (ism.) 10.00 Teleshopping 10.30 Autóforum 11.00 Stílustitkok 11.30 Sport, diéta és egy sztár 12.00 Focus Monden (ism.) 12.30 Világiak 13.00 Pinokkió (olasz-angol kalandf., 2008) 15.00 Horia akadémiaja 16.30 Anyacsere - reality show 18.00 Hírek, időjárás 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán (ism.) 20.30 Pocahontas (am. mesef., 2000) 22.30 Crusoe (am.-angol-kan.-dél-af. ka-land sor.) 0.30 Pinokkió (olasz-angol kalandf., 2008) (ism.) 2.30 Hírek (ism.) 3.30 Crusoe (ism.)	DISCOVERY 6.30 Ötödik sebesség 7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők - Mazda MX5 9.00 Óriás költöztetők 10.00 Para? Normális? 11.00 Állítólag... 12.00 A túlélés törvényei 13.00 Mike Brewer: Célkeresztben 14.00 Egy személyes had-sereg 15.00 Horgászat pusztá kézzel - Köszönjetek a kis barátomnak! 16.00 Túlélőpár-baj - Mocsárban rekedve 17.00 Para? Normális? 18.00 Óriás költöztetők 19.00 Gyűjtögetők 20.00 Szén 21.00 Igaz-e? 22.00 Lehetséges lenne? 23.00 Kíváncsiság - Hogyan hatnak a kábítószerrek? 0.00 Az egyetlen túlélő? 1.00 Hétpróba a világ körül 2.00 Egy személyes hadsereg	SPORT.RO 9.00 Sport.ro Hírek 10.00 Sport.ro Hírek 10.05 Nisan GT Academy 11.00 Pontos sportidő 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Europa League összefoglaló 15.00 Sport.ro Hírek 15.05 Fogadás a félelemmel 16.00 Mítica ligája 18.00 Sport.ro Hírek 19.00 Mítica ligája 20.30 1000 halalos történet 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling SMACK 23.00 Fogadás a félelemmel	ACASA 8.15 A csábítás földjén (amerikai sor.) 9.45 Együtt örökre (sor.) 12.30 A kötelék (sor.) 14.30 Esmeralda (sor.) 15.30 Érzéki ölelések (mexikói sor.) 16.30 Igaz történetek 17.30 Az örökösök (amkol. sor.) 19.30 A csábítás földjén (mexikói sor.) 20.30 A szerelem győzelme (mexikói sor.) 22.00 Perro amor (amerikai sor.) 23.30 Szerelemkönnyek (sor.)	BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó 15.10 Hétvégi magazin Marosvásárhelyi rádió 8.00 Jó reggelt, Erdély! Híradás, Telefontársasjáték, Nyelvőr, Világjárók 10.05 Térérő 14.00 Híradás, Aranyszalagtár, Alternatívzene 16.00 Híradó Ötőrai tea: Megy a magnó, Súrlott grádics, A hét zeneműve, Versműsor, Gramofon KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, műsorism., 8.15 Hangoló 9.15 Cifra palota 9.55 Hírek, műsorism. 15.05 Slágerlista 16.00 Hírek, műsorism. 16.10 Láthatár Térérő 16.40 Térérő 17.30 Sorsok az operaszínpadon 17.55 Hírek, műsorism.
TVR 2 8.00 Vésd a fejedbe (ism.) 8.55 Női siker 9.30 FIFA Club World Cup 11.30 Vértestvérek 11.55 Motomágia 12.30 FIFA Club World Cup 14.30 Jamie Amerikában 15.10 Sztár születik (amerikai romantikus dráma, 2004) 17.00 Balkáni szokások 18.00 Kaland és természet 18.30 Csavargó halász 19.00 Szélességek 19.30 Nagy lábon 20.10 Fekete Róka: Jó ember, rossz ember (amerikai western, 1995) 21.45 Egészségpasztilla 22.00 Hírek, időjárásjelentés 23.00 AG Weinberger zenei műsora 0.00 Kaland Bt. (kan. sor.) 0.55 A divat világa (ism.) 1.10 Fekete Róka: Jó ember, rossz ember (am. west.) (ism.)	PRO TV 6.00 Pro Motor (ism.) 7.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 10.00 20 év után (talk show) 11.00 Richie Rich - Rosszcsont beforr (amerikai vígj., 1994) (ism.) 13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 13.05 Apropos TV - szórakoztató műsor 14.00 Románia hangja - verseny show (ism.) 18.00 Románia szeretlek! - kulturális magazin 19.00 Hétvégi Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 A Vasember (am. fant. akcióf., 2008) 23.00 A tábornok lánya (amerikai-német thriller, 1999) 1.30 Apropos TV - szórakoztató műsor (ism.) 2.15 A szörny (amerikai akció horror)	ANTENA 1 7.00 Híradó, Sport (live) 10.00 Enyveskező Mikulás (amerikai vígjáték, 2003) 12.00 Xena (amerikai sor.) 13.00 Híradó, sport (live) 14.00 X-Faktor - verseny show (ism.) 16.00 Híradó, sport, időjárásjelentés 16.30 SuperBingo Metropolis (verseny show) (live) 19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live) 20.20 A fenébe is - szórakoztató műsor 21.45 X-Factor - A döntő (verseny show) 23.00 Charlie angyalai: Teljes gázzal (amerikai akció-vígjáték, 2003) 1.15 A fenébe is - szórakoztató műsor 2.45 Xena (am. sor.) (ism.) 3.45 Enyveskező Mikulás (amerikai vígjáték, 2003) (ism.)	PRIMA TV 8.00 Stílustitkok 8.30 Ízek, három szakács 9.00 Focus Monden 9.30 Ház, építés, design 10.00 Teleshopping 10.30 Fején a nagyvilág - szórakoztató műsor 11.00 Levintza bemutatja 11.30 Tanulj, álmodj, szeress! 12.30 Mondenii - szórakoztató magazin (ism.) 13.00 Pinokkió (olasz-angol kalandfilm, 2008) (ism.) 15.00 Idősek és nyugtalankok (ism.) 15.30 Kötekedők krónikája (ism.) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán 20.30 Anyacsere (telenovella) 0.00 Titkos szerelmek (telenovella) 1.00 Pinokkió (olasz-angol kalandfilm, 2008) (ism.)	DISCOVERY 6.30 Ötödik sebesség 7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők - Mercedes Cosworth 9.00 Hogyan csinálják? Mogyoróvaj, Töréspont Márvány, Mártás 10.00 Újjáépítők - SEMA 11.00 Amerikai hotrodok - '63-as Corvette 12.00 Hogyan csinálják? 13.00 Autókereskedők 15.00 Óriás költöztetők 16.00 Kíváncsiság - Élhetünk örökre? 18.00 Gyalogszerrel az Amazonas mentén - Brazilián át az Atlanti-óceánig 19.00 Egy személyes hadsereg - Minden bele 20.00 A világ legfurcsább UFO-történetei 21.00 Autókereskedők - Karmann Ghia 23.00 Újjáépítők 1.00 Óriás költöztetők 2.00 A fegyverkovács	SPORT.RO 10.00 Tiki Taka 10.05 Pro Motor 11.00 Pontos sportidő 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Ploiesti harcosok 14.30 Pontos sportidő 15.00 Sport.ro Hírek 15.05 Fogadás a félelemmel 16.00 Mítica ligája (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Mítica ligája (live) 20.00 A fény harcosai 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Coride spaniole, Showtime 23.00 Gigászok harca	ACASA 8.15 A csábítás földjén (sor.) 9.45 Együtt örökre (sor.) 12.30 A kötelék (sor.) 14.30 Esmeralda (sor.) 15.30 Érzéki ölelések (sor.) 17.30 Az örökösök (sor.) 19.30 A csábítás földjén (mexikói sor.) 20.30 A szerelem győzelme (sor.) 22.00 Perro amor (amerikai sor.) 0.00 Szerelemkönnyek (román sor.) 1.00 Mesés hölgyek (ism.) 2.00 Esmeralda (ism.)	BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 10.00 Egyházi műsor Marosvásárhelyi rádió 10.00 Hír., Ultrarövid ráadás 11.00 Hír., Gyermekműsor 12.00 Híradás 12.05 Igehirdetés, Délkör 13.00 Híradás 13.05 Szól a nőta 14.00 Itthon, Erdélyben - faluműsor 15.00 Zenés üzenetek 16.00 Híradó 16.10 Zenés üzenetek 17.00 Vasárnapra válogattuk KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 14.00 Hírek 14.10 Dalposta 15.30 Vidékről vidékre 16.00 Hírek 16.05 Vidékről vidékre 16.30 Aranyhangok 17.00 Operett 17.25 Rádióistentisztelet evangélikus egyház 17.55 Hírek, adáshárás
TVR 2 8.00 Fraiser és a farkasok (am.-kan. sor.) 8.55 Egészségtabletta 9.10 Sztár születik (amerikai romantikus dráma, 2004) (ism.) 10.50 Vallomások (ism.) 11.50 Bazár 12.25 Biznisz óra 13.15 Topping 14.00 Építész 14.35 Együtt Európában 15.30 Teleshopping 16.00 Fraiser és a farkasok (am.-kan. sor.) 17.00 Vallomások 18.00 Hírek 18.30 Rázushow - szórakoztató műsor 19.30 Oroszlánok arénája 20.25 Biznisz óra 21.10 Késhegyen 22.00 Hírek, sport 23.00 Minden pénzért 23.35 Afrikai szeretők (német filmdráma, 2005) 1.50 Légy formában! 2.20 Auto-mánia (ism.) 2.50 Biznisz óra (ism.)	PRO TV 7.00 Pro Tv hírek, Könyvbemutató 10.00 Mi történik doktor úr? (ism.) 10.45 Pro Motor (ism.) 11.30 Nevezz csak! (am. vígj. sor.) 12.00 Fiatalk és nyugtalan (amerikai sor.) 13.00 Pro Tv hírek, sport 14.00 Apropos TV (ism.) 15.00 Románia szeretlek! - kulturális magazin (ism.) 16.00 Fiatalk és nyugtalan (amerikai sor.) 17.00 Pro Tv hírek, sport 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Oviapu (amerikai vígjáték, 2003) 22.30 Pro Tv hírek, sport 23.00 Gyilkosság online (amerikai thriller, 2008) 1.15 CSI: Miami (am. sor.) (ism.)	ANTENA 1 6.00 Híradó, Sport 8.00 Reggeli matiné - Răyvan és Dani műsora (live) 10.00 Sajtószemle - Mircea Badeaval 10.50 Menyasszony a fiamnak - reality show (ism.) 11.30 Nálam az irányítás 13.00 Híradó, Sport 14.00 Menyasszony a fiamnak (ism.) 16.00 Híradó, Sport 17.00 Közvetlen hozzáférés Simona Gheorghe műsora 19.00 Híradó, Sport 20.30 Liga 1: Steaua-Voința Sibiu labdarúgó mérkőzés (live) 22.30 Híradó, Sport 23.30 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora (live) 0.45 Bíbor folyók 2.: Az apokaliptisz angyalai (francia-olasz-angol akciófilm, 2004) 2.45 Híradó, Sport (ism.)	PRIMA TV 7.30 Ízek, három szakács (ism.) 8.00 Családban (ism.) 9.00 Teleshopping 9.30 Szívek találkozása (sor.) 10.30 Tanulj, álmodj, szeress! (ism.) 11.30 Vad rózsák (kan. sor.) 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Szívek találkozása (indiai sor.) 15.00 Családban (ism.) 16.00 A cseresznye a tortán 17.00 Lököttek (sor.) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 Titkos szerelmek (telenovella) 20.30 Polar Expressz (am. animációs f., 2004) 22.15 Lököttek (román vígjáték sor.) 23.15 Mondenii 23.45 Médium - A túlvilág kalandorai (angol thrillersor.) 1.00 Hírek (ism.)	DISCOVERY 7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők 9.00 Hogyan csinálják? 10.00 Hogyan készült? 11.00 A túlélés törvényei 12.00 Amcsi motorok - Web Bike - különkiadás 13.00 Autókereskedők - Lancia Delta Integrale 14.00 Autókereskedők - Saab 9-3 15.00 Kíváncsiság - A születés csodája 16.00 Hogyan készült? 17.00 Gigászi építmények 18.00 Autókereskedők 19.00 A túlélés törvényei - Izland 20.00 Állítólag... - Alaszka mítoszok 21.00 Hogyan készült? 22.00 Kíváncsiság - Hogyan hatnak a kábítószerek? 23.00 Para? Normális? 0.00 Autókereskedők - Chevy teherautó 2.00 A túlélés törvényei	SPORT.RO 10.00 Pontos sportidő 11.00 Europa League 12.00 Sport.ro Hírek 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Sport.ro Hírek 15.00 Sport.ro Hírek 15.10 Pontos sportidő 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Nissan GT Academy 18.00 Sport.ro Hírek 19.00 Pontos sportidő 19.05 Információk 20.00 ISKA Breaking Championships 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Kombat.ro Amsterdam 23.00 Hírek	ACASA 8.30 A csábítás földjén (sor.) 10.00 Együtt mindörökre (sor.) 13.00 A kötelék (sor.) 14.30 Esmeralda (sor.) 15.30 Érzéki ölelések (sor.) 16.30 Igaz történetek 17.30 Lola (sor.) 18.30 A lángoló ég alatt (sor.) 19.30 A csábítás földjén (sor.) 20.30 A szerelem győzelme (sor.) 22.00 Éjszakai történetek 22.30 Perro amor (sor.) 23.30 Szerelemkönnyek (sor.)	BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Kulturális mozaik Marosvásárhelyi rádió 11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.10 Művelődési hírek 12.35 Kispad - sportműsor 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Híradás, Kultúr-Presszó 15.00 Híradás, KultúrPresszó 16.00 Híradás, Rádióújság 17.00 Híradás, Figyelő 17.55 A nap hírei röviden KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Hétköznapi igazsága 17.00 Nap-óra 17.30 Zene, zene, zenelánc 17.55 Hírek, műsorism.

Marad a 16 csapatos NB I Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ A Magyar Labdarúgó-szövetség (MLSZ) elnöksége úgy döntött: megváltoztatja a bajnokságok versenyszerűségét; a módosítások csak a 2013/14-es szezonban lépnek életbe. Az elnökség keddi ülésén úgy határozott, hogy a 2013/14-es bajnokságban az NB I-ben változatlanul 16 csapat szerepel majd, s az utolsó két helyezett esik ki, a másodosztály azonban egy csoportossá válik, két feljutóval és három kiesővel. A második vonalba a három csoportra osztott NB III bajnokai jutnak fel. A testület meghallgatta és elfogadta Egervári Sándor szövetségi kapitány és Nyilasi Tibornak, az MLSZ sportigazgatójának a beszámolóját. A nemzeti csapat vezetője azt mondta, a február 29-re, Győrbe tervezett Bulgária elleni barátságos találkozón kívül a tervek szerint a jövő év első felében Csehországgal is játszana a válogatott, s tárgyalnak egy harmadik mérkőzésről is. Nyilasi Tibor a megújult OTP-MOL Bozsik-program eddigi eredményeiről számolt be, s bejelentette, hogy az utánpótlás-válogatottaknál Mészöly Géza lett a szövetségi edző, miután ifjabb Bene Ferencet a Lombard Pápa Termál FC vezetőedzőjének nevezték ki. Az MLSZ-hez az idei szezonra vonatkozóan 1078 pályázat érkezett a társaságiadó-kedvezményből igénybe vehető a támogatásokra. ◀

Felragyogott a Steaua

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ A román csapatok hírmondójaként jutott tovább a labdarúgó-Európa Liga csoportjaiból a Steaua: a fővárosi Nemzeti Arénán, félszáz ezer néző előtt 3-1-re verte a ciprusi AEK Larnacát, és a **J csoport** másodikjaként lett a futballtavasz résztvevője.

Gól nélküli első 45 után nyilvánvalóvá vált, hogy a döntetlen nem elég a továbbjutáshoz miután Haifában, Buljat korai öngóljával, a már biztos csoportgyőztes Schalke 04 1-0-ra vezetett a Maccabi ellen. A második

félidő hőse Stefan Nikolic lett: a Steaua montenegrói csatára tizenegyest harcolt ki az 55. percben (Rusescu értékesítette), majd maga duplázott, a 70. és 85. percben. A ciprusiak becsületgólját Pintado fejelte a 61. percben. Izraelben Marica és Wiegel az utolsó percekben kerekítette 3-0-ra a gelsenkircheni siker arányát.

A **D csoport**ban a Lazio-nak győznie kellett Rómában a már biztosan első helyezett portugál Sporting ellen, ám az olaszok üdvösségéhez arra is szükség volt, hogy a zárókör előtt velük azonos pontszámmal álló, ám az egymás elleni eredmény tekintetében kedvez-

őbb helyzetben lévő FC Vaslui kikapjon Zürichben. Mindkét mérkőzésen 2-0-s hazai siker született így a Lazio követte a Sportingot a legjobb 32 közé. Wesley és Cerniauskas kapus nélkül, majd a játékmester Sánmar-tean sérülésével tovább fogatkozva, a moldvai alakulat nem remélhetett többet, s Xavier Margairaz találata, majd gólpasza (Oliver Buf-nak) pecsételte meg a sorsát. A Sporting (12p) és a Lazio (9) jutott tovább, a Vaslui (6) és a Zürich (5) búcsúzott.

Az **E csoport**ban a Besiktasnak legalább egy döntetlenre volt szüksége az angol Stoke City ellen, s bár a félidőben még hátrányban

volt, végül egyenlítőnie, sőt, nyernie is sikerült (3-1), így csoportelsőként lépett tovább, karöltve legyőzöttjével. A másik mérkőzésen az ukrán Dinamo Kijev ikszelt a Maccabi Tel-Avivval, 3-3.

Az **F csoport**ban az azonos pontszámmal álló és a továbbjutásért versengő osztrák és francia csapat is győzött, de az egyenes kieséses szakaszba az egymás elleni eredmény szempontjából jobban álló Salzburg jutott be. Eredmények: Pozsonyi Slovan–Salzburg 2-3 és Paris Saint-Germain–Athletic Bilbao 4-2. A csoportot utóbbi nyerte.

A **K csoport**ban a Fulham remizett a dán Odensével (2-2), a Krakkói Wisla pedig 2-1-re legyőzte a már csoportgyőztes Twente Enschedét, 2-1. A holland alakulat mellett a lengyel jutott tovább, miután egy ponttal többet gyűjtött, mint az angol csapat, 9-et.

Az **L csoport**ban tét nélküli mérkőzéseket vívtak. A két továbbjutó, az belga Anderlecht és a Moszkvai Lokomotiv gólzáporos meccsel ajándékozta meg a brüsszeli közönséget (5-3), az addig pont nélkül utolsó AEK Athén pedig 3-1-re nyert Grazban az osztrák Sturm ellen.

Az Európa Liga tizenhatodöntőjének és a Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjének párosítását ma sorolják ki a UEFA nyoni székházában. ◀

Gigi Becali „feketelistáján”. A montenegrói Stefan Nikolic szinte egymaga döntött a továbbjutásról

Póló a Szuperligában és az Európa-kupákban

Vízilabda

Turós-Jakab László

▶ A héten Kolozsváron vívja harmadik körmérkőzését a vízilabda-Szuperliga nyolc csapata. A nyitónapon nem születtek meglepetések: Aradi AMEFA–Buk. Sportul Studențesc 8-7, Buk. Steaua–Kolozsvári Poli 16-4, Nagyvárad CSM Digi–Buk. Rapid 22-1, Nagyvárad Csișul–Buk. Dinamo 4-14.

Ünnepélyes pillanatok is voltak, hiszen a játékvezetés-től visszavonuló Radu Nechitát köszöntötték. A ko-

lozsvári sípmester 45 évet szolgált a vízilabdát, nemzetközi porondon is elismert bíró volt, ezentúl pedig megfigyelőként kamatoztathatja nagy tapasztalatát. Radu Nechita a hazai szakszövetségtől oklevelet és emlékparkettet is kapott, amelyet Cristian Barabancea, a játékvezetői testület elnöke nyújtott át neki.

A kolozsvári torna tegnapi eredményei: Steaua–Rapid 11-6, Poli–CSM Digi 4-21, AMEFA–Csișul 9-4, Dinamo–Sportul Studențesc 17-7, CSM Digi–Steaua 12-11, Rapid–Poli 9-6. A Dinamo–

AMEFA- és Sportul Studențesc–Csișul-találkozó lapzártá után ért véget.

Ma Rapid–Csișul, Sportul Studențesc–Steaua-, CSM Digi–AMEFA- és Dinamo–Poli-találkozókat rendeznek. A körmérkőzés utolsó fordulójának mérkőzéseit vasárnap délelőtti rendezik meg.

A kolozsvári tornát megelőzően, tehát két körmérkőzés után, a Nagyvárad (40 pont) vezetett a Dinamo (34), a Steaua (33), a Csișul (18), a Rapid (14), a Sportul Studențesc (10), a Kolozsvár (10) és az Arad (6) előtt. ◀

el a kontinentális szövetség, a LEN. Az Eurókupában most szünet következik, az állva maradt csapatok február 25-én kezdik meg párharcukat a döntőbe jutásért. Két héten belül harmadszor csapott össze szerdán este a Vasas és a Szeged csapata, s a Bajnokok Ligája főtáblás csoportküzdemeinek keretében vívott csatában nem bírtak egymással: 12-12. A C csoport másik mérkőzésén első győzelmét szerezte meg a négyesben a magyar bajnok ZF-Eger, amely a negyedik forduló keretében 12-8-ra verte a vendég szerb Belgrádi Partizán. Két fordulóval a befejezés előtt a kvartettben a Vasas (8 pont) vezet a Szeged (7), a Partizan (4) és az Eger (3) előtt.

Támogatás a nagyvárad sport fiatal reménységeinek

Totka László

▶ A nagyvárad tanács RMDSZ-es frakciója a város fiatal tehetséges sportolóit anyagilag támogató rendszer bevezetését kezdeményezte, amely a városi költségvetésből anyagilag támogatná havonta a kiváló teljesítményt nyújtó sportolókat – jelentette be a sajtónak Delo-

rean Gyula városi tanácsos. Első alkalommal 100 ezer lejt különítettek el e célra, a keretösszeg azonban a jövőben növekedni fog. Egy szakbizottság felelne a juttatásban részesülő sportolók kiválasztásáért, 10–19 és 19–21 éves korosztályban, a világ-, európai- és nemzeti szintű versenyzőket támogatnák. Nem csak egyéni sportolók,

hanem csapatok is részesülhetnek a juttatásban, ekkor azonban oszlik az összeg. Az anyagi támogatás forrásai az önkormányzat költségvetése, európai és vissza nem térítendő támogatások. A tanácsülésen már megszavazták a kezdeményezést, amely Romániában egyedülálló, s ezért már számos megye érdeklődött iránta. ◀

Kiesett a vébé-címvédő

Kézilabda

T. I. L.

▶ Hiába szerepelt első hat mérkőzésén százszázalékosan, a negyedöntőben meglepetésre kikapott Franciaországtól a címvédő orosz női kézilabda-válogatott a braziliai világbajnokságon, így legjobb esetben is csak az ötödik helyen végezhet. Visszavágva a két évvel ezelőtti vb döntőjében elszenvedett vereségért, Olivier Krumbholz tanítványai 25-23-ra nyertek és elődöntőbeli ellenfelük az Angolt 28-23-ra legyőző Dánia.

A másik ágon a norvégok simán verték a horvátokat (30-25), és a döntőbe jutásért a spanyol válogatottal csapnak össze, amely nagy csatában búcsúztatta a házigazda brazilokat, 27-26.

A mai elődöntők mellett az 5-8. helyért ma orosz–angolai és horvát–brazíl párharcokat is rendeznek. Vasárnap játszanak az érmekért, és akkor születik döntés az 5. és 7. helysorsáról is. December 18-án tehát a román válogatott megtudja, hogy kivel játszik a május 25. és 27. között esedékes olimpiai kvalifikációs tornán. A Nemzetközi Kézilabda-szövetség (IHF) ugyanis

már közölte, hogy a 2010-es Európa-bajnokság bronzérmeseként Románia ott lehet az ötkarikás kvalifikáción. Az is tudott, hogy az egyik ellenfél Japán lesz, a körmérkőzést pedig idegenben vívják a trikolórok. A másik két ellenfél a braziliai vb döntőse és 7. helyezette lesz, a négycsapatos tornát a világbajnokság ezüstérmese rendezi.

A jövő évi londoni olimpia női kézilabdatornájának biztos résztvevője Nagy-Britannia (mint rendező ország), az Euópa-bajnok Norvégia, Brazília (Dél-Amerika bajnoka) és Ázsia bajnoka, a Koreai Köztársaság. ◀

▶ Röviden

Vereség a nyitányon

A magyar jégkorong-válogatott 6-1-re kikapott a lengyel csapattól a csíkszeredai nemzetközi jégkorongtorna szerdai nyitómérkőzésén. Magosi becsületgólja a találkozó első találatát volt. Tegnap: Magyarország–Ukrajna 2-3.

Weldont eltiltották

A labdarúgó-profiliga (LPF) fegyelmi bizottsága öt fordulóra eltiltotta és ötezer lej pénzbüntetést rőtt ki Weldonra. A Kolozsvári CFR 1907 csatárát kiállították a Steaua elleni mérkőzés hajrájában, miután letaposta Cristian Balaj játékvezető lábát. A szintén a 17. fordulóban kiállított Mureșan (CFR 1907) és Roman (Medgyesi Gaz Metan) egy-egy fordulót pihen, és fejenként 740 lej pénzbüntetést fizet. A fegyelmi bizottság ugyanakkor mérsékelte a Petrolul büntetését, a ploiești-i csapatnak az eredetileg megszabott hat mérkőzés helyett csak négyet kell zárt kapukkal megrendeznie, s 60 ezer lej helyett csak 40 ezret kell fizetnie.

Kilenc gól Hamburgban

Szegénység elleni jótékony-sági meccset játszott a Hamburg csapatával a Zidane és Ronaldo barátaiból álló csapat, amely 5-4-re legyőzte a német együttest. A győztes csapatban Zidane és Ronaldo mellett olyan sztárok szerepeltek, mint Barthez, Figo, Davids, Drogha, Cannavaro, Davids vagy Hagi.

Magyarok a kupákban

A Szolnoki Dózsa alulmaradt ugyan az orosz Szintyez elleni, kazanyi visszavágón (5-6), de a november végi, hazai 11-7-nek köszönhetően az elődöntőben folytathatja az Eurókupában. A szolnoki csapat két román idegenlégiósa, a nagyváradi Ramiro Georgescu és a kolozsvári Tiberiu Negrean közül Kazanyban csak utóbbi volt eredményes, igaz, háromszor is betalált. A legjobb négy közé jutással a Dózsa történetének eddigi legnagyobb nemzetközi sikerét könyvelheti el. Az elődöntőben az olasz CN Possilipo és RN Savona vagy a spanyol CN Sabadell lehet a szolnokiak ellenfele, az elődöntős párosítást majd csak ez után készíti

Vándorló alkotói világok

Szebeni Zsuzsa színháztörténész szerint Bánffy Miklós rajztehetsége révén világszínvonalú scenikus

Szülővárosát ugyan odahagyta beszélgetőtársunk, ám Magyarországra települése utáni munkája is ezer meg ezer szállal köti Erdélyhez. Fő tevékenységének a színházi témájú kiállítások rendezését, létrehozását tekinthetjük: ennek az igencsak közönségvonzónak bizonyuló szakmai területnek a műhelytitkairól kérdeztük leginkább.

Zsehránszky István

► Tordán és Kolozsváron nőtt fel, hogyan került Magyarországra?

– A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen végeztem irodalom–filozófia szakot, Vajda Mihály tanár úrnál. De már utolsó éven rájöttem, hogy nem igazán a tanítás az én területem, ezért elvégeztem a *Magyar Hírlap* újságíró-iskoláját, és két évig jártam művészettörténetre. Elkezdtem dolgozni a *Magyar Hírlap*nál, majd a Színházi Intézetnél, ahol a határon túli színházak referense vagyok immár tizennégy éve. Ez akkor még kialakuló munkakör volt. Elsődleges feladatnak tekintettem a határon túli magyar színházakra vonatkozó dokumentumok összegyűjtését, valamint azt, hogy kapcsolatot tartsak ezekkel a színházakkal; igazából nem volt kiépítve az a rendszer, amely ennek a munkakörnek a betöltését szorgalmazta. Úgy éreztem, hogy az adatok és a dokumentumok gyűjtése az időmnek csak egy részét tölti ki, ezért úgy gondoltam, hogy mindig van egy-egy olyan kutatási terület, amely mind nekem, mind a munkatársaim számára folyamatos kutatómunkát jelenthet, s a mindennapi munkánk része tulajdonképpen. Ezeknek a kutatásoknak az eredménye pedig egy-egy kötet vagy egy-egy publikáció. Továbbá fontosnak tartom azt, hogy ezek az intézmények, amelyekkel foglalkozom, bemutatkozzanak Budapesten, ezért mindaddig amíg keretet, tehát anyagi háttérrel tudtunk biztosítani hozzá, körülbelül háromhavi rendszerességgel bemutatkozott egy-egy színház vagy egy-egy folyóirat, publikáció. Tehát amikor intézményt mondok, nemcsak színházról van szó. Volt, amikor Vásárhelyről a színművészeti főiskola, volt, amikor a bábszínház mutatkozott be, de találkozót rendeztünk a *Szimbólum* folyóirat számára is. És mindig igyekeztem, hogy az egyes

régiók: Erdély, Felvidék, Vajdaság egyenlő teret kapjanak. Sajnos, ez a rendezvénytársorozat is részben megszakadt. Nagy kár, mert általában ezekkel a rendezvényekkel együtt kamarakiállításokat rendeztünk, amely nagyrészt a meghívott intézmény anyagaiból született, és később kiderült, hogy maguk az intézmények is nagyon igénylik ezeket a kiállításokat, nemcsak azért, hogy például a saját plakátgyűjteményüket viszontlássák, vagy a jelmeztárukat, hanem igenis érdeklik őket a többiek kiállításai vagy a más társulatok személyiségeit bemutató egyéni kiállítások. Ennek látán kezdtem el a kiállításszervezői munkát. Közben rájöttünk, hogy az ilyen rendezvény számára a legmegfelelőbb forma a vándorkiállítás.

► Megemlítené néhányat az idevágó tárlatok közül?

– A kolozsvári Puck Bábszínházzal való együttműködésünk egyike volt a leggyümölcsözőbbeknek. Kovács Ildikó bábrendező nyolcvanadik születésnapját készült megünnepelni az intézmény és azok a bábos személyiségek, akik a nagy művész munkatársai voltak. Mi is csatlakoztunk a szervezőkhöz.

► Kötetet állított össze Kovács Ildikóról...

– Valójában egy ünnepségről és műsorsorozatról lett volna szó, amelynek keretében átdtunk volna egy emlékkönyvet. Sajnos, az ünnepség időközben megemlékezéssé változott. Demeter András Istvánék még át tudtak adni Kovács Ildikónak egy nagyon magas rangú díjat, és megszületett a kötet is, amely hát egy kicsit szomorú sorsra jutott: ahelyett, hogy születésnap ajándék lett volna, kegyeleti tárgy lett, mert Kovács Ildikó meghalt, mielőtt átvethette volna. Viszont így is ez a könyv egy űrt töltött be, ugyanis több mint másfél éven keresztül megadatott nekem az a szeren-

cse, hogy Kovács Ildikóval együtt dolgozhassak ezen a köteten, és elkészítsem azokat az interjúkat, amelyek, úgy gondolom, fontosak a magyar és az egyetemes bábtörténet szempontjából.

► Könyvének fő anyaga az interjú.

– Igen, tehát közös munka volt, mert Kovács Ildikóval mindent egyeztetünk, kivéve egyetlenegy fejezetet, amelyet meglepetésnek szántunk. Ez a meglepetés egy ábécé volt, és nagyon-nagyon örülök, hogy végül is még láthatta. Sipos László grafikusnak, Kovács Ildikó díszlettervező társának a rajzaival meg még néhány más grafikai anyag felhasználásával olyan ábécét hoztunk létre, amelyet ha valaki végiglapoz az elég terjedelmes kötetből, máris képet kap a Kovács Ildikó művészi felfogását meghatározó fogalmakról, és ezért ezt a részt *Kovács Ildikó Ábécé*nek neveztük el, és sikerült a születésnapon átadni neki.

► Hasonló nagy munkája az Ignác Rózsa-kiállítás és az ezzel kapcsolatos anyagok elkészítése.

– A vándorkiállítások sorát az Ignác Rózsa-kiállítás nyitotta meg. Ő egy elfelejtett alkotó, aki színészi pályán indult, aztán íróként folytatta. Íróként volt népszerű a harmincas-egyvenes években, később indexre került, és most adják ki újra a köteteit. Engem elvarázsolt ez az életmű, Ignác Rózsa személyisége, és úgy gondoltam, emléket kellene állítani neki, ezért választottuk a vándorkiállítás formáját, amely centenáriumi kiállításaként született, viszont most már a harmadik éve él, túl vagyunk a tizedik állomáson, és a vándorútja még korántsem ért véget.

► Hol járt ez a kiállítás?

– Budapesten indult, aztán Sepsiszentgyörgy, Kovászna, Csíkszereda, Nagyvárad, Kolozsvár, Székelyudvarhely, Kézdivásárhely, Kis-

várda, Debrecen következett... Folyamatosan jelzik rá az igényt, most például Torockóra hívták meg, és azt gondolom, hogy helye lenne ott a kiállításnak, amely mióta útrakelt, folyamatosan gazdagodott, és mindenhol igyekeztünk helyi szint is adni a jelenlétének.

► És hol lesz majd az állandó helye?

– A kovásznai Ignác Rózsa Emlékszoba átrendezésével állandó helyet kapna a kiállítás. A tárgyak egy részét már odavittük, még a kiállítás ottoni szerkezetét kell kitalálnunk, mert az anyag eléggé terjedelmes, és nem foglalhatjuk el az egész lelkési lakást, illetve bocsánat, az egész lelkési hivatal, nem élhetünk vissza az emlékszoba házigazdájának jóindulatával. Tehát egy olyan szerkezetet kell kitalálnunk, amelynek segítségével az egész anyag látható, fellelvezhető. És azt is szeretnénk, hogy mind az egész anyag megjelenjen számítógépen, a kiállítással kapcsolatos eseményekkel együtt, mint például az, amikor Ignác Rózsa fia, Makkai Ádám Kossuth-díjas író nyitotta meg a kiállítást és mesélt édesanyjával kapcsolatos emlékeket.

► Közben ön egy másik ilyen nagyszabású kiállítást kezel, hogy így mondjam, a Bánffyt. Megismerhetnének ennek a történetét is?

– Doktori dolgozatot szerettem volna írni a „kék madár”-stílusról, díszleteiről és jelmezeiről, és így jött be a képbe Bánffy Miklós, Kós

Fotó: Kovács Zsolt

Károly és Vásárhelyi Ziegler Emil.

► Melyek e stílus meghatározó jegyei?

– Tulajdonképpen arról az orosz művészet mintájára Magyarországon is és különösen Erdélyben kibontakozó stílusról van szó, amelynek a fő célkitűzése a népművészet szerves újraélesztése volt. És ebben úttörő részt vállalt Kós Károly. Tulajdonképpen Ignác Rózsa is ennek kapcsán került a látóterembe, mert, ugye, a színészek közül, akik nyíltan vállalták ezt a stílust, Ignác Rózsa volt az egyik, Köpeczi Bócz István mellett. Ignác Rózsa egyik legnagyobb érdeme, hogy rábírta Tamási Áront első darabjának a megírására. Engem a színházzal kapcsolatban elsősorban a látvány foglalkoztat, és Bánffy szcenikai munkája lenyűgözött. Mivel ez nincs teljesen feldolgozva, valószínűleg feltérképezve sincs még, ezért kezdtem el kutatni. És egy idő után egyre jobban szerteágazott az anyag, viszont mindenki szerette volna minél előbb eredményét látni a kutatásnak. Rájöttem, hogy nagyon kevesen ismerik Bánffy Miklóst a teljes komplexitásában. Az irodalomárok ismerik az írásait, az

életműve most már Dávid Gyuláék gondozásában szépen megjelenik. A politikus Bánffyt is nagyon sokan ismerik. Viszont nagyon-nagyon bántott, hogy Bánffy különleges tehetsége, a rajzolás mindig háttérbe szorult, illetve kissé lekezeltek...

► Mellékesnek tartották...

– És amikor az orosz szcenikai művészettel vettem össze, rájöttem, hogy Bánffynak ugyanott van a helye, ahol a világ élvonalbeli szcenikusainak, és ezt szerettem volna megmutatni a vándorkiállítás segítségével. Ugyanakkor ennek a munkának egyszerre kell lennie Magyarországon is és Erdélyben is, sőt, talán hangsúlyosabban Erdélyben, Bánffy szülőföldjén.

► Hol volt az első állomás?

– Budapesten. Egy rémképet kellett eloszlatoznom. Az Ignác Rózsa-kiállításra olyan tömeg jött el a Színházi Intézetbe, amely, sajnos, látogatás szempontjából nem egy jó intézmény, kevés nézőt tud fogadni, hogy arra gondoltam: ha Ignác Rózsa ennyi érdeklődőt vonzott, akkor mi lesz Bánffy Miklós esetében?

Folytatása a 14. oldalon

Szebeni Zsuzsa (1970, Kolozsvár)

Színháztörténész. Irodalom–filozófia szakon végzett, jelenleg a budapesti Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Nemzetközi Kapcsolatok osztályának színházi referense. Főbb publikációi: *Figura Stúdió Színház* (2000), *Kovács Ildikó bábrendező* (2008). Főbb, általa rendezett kiállítások: Büky Béla életműtárlat, Kiss Manyi-vándorkiállítás, Kovács Ildikó grafikai kiállítás, Ignác Rózsa centenáriumi kiállítás.

Kántor Lajos

Ignác Rózsa helyzetrajzai és az irodalomtörténet-írás

... És akkor szóljunk végre Ignác Rózsa életművének talán legmaradandóbb darabjairól, a helyzetrajzokról. Amelyek – az *Anyanyelve magyar* ilyen jellegű értékeit is meghaladva – már-már Móricz Zsigmond-i fölfedező szenvedélyről tanúskodnak, szülőföldi elkötelezettségükben Tamási Áron lírai emlékezéseit, útirajzait juttatják eszünkbe, a legsikerültebbek pedig Illyés Gyula esszéigényű dokumentumprózájának erdélyi (exerdélyi) társaiaként olvashatók. E helyzetrajzok élén – a *Levelek Erdélyből* (1939) kötet kronológiája szerint is – az *Olt-ország fővárosa* (1919–1926) áll. (...)

Ignác Rózsa kiterjedt életművéből számomra az itt néhány példával jelzett helyzetrajzok maradnak emlékeztetések, elsősorban ezeket kellene visszahozni az

ezredvégi magyar irodalmi tudatba – és a közéleti emlékezetbe. Az irodalomtörténet-írás adása ezzel Ignác Rózsának. Azt hiszem, nem annyira a regényíróval bánt mostohán az utóbbi évtizedek magyar kritikája és irodalomértelmezése – számos sikeres Ignác-regény alighanem a lektúr kategóriájába sorolható –, hanem például a *Levelek Erdélyből* s a *Keleti magyarok nyomában* írójával. Mert az mégiscsak döbbenetes, hogy az ún. „nagy spe-nót”, a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtörténeti Intézetében készült magyar irodalomtörténet Szabolcsi Miklós szerkesztette VI. kötete (*A magyar irodalom története 1919-től napjainkig*) 1966-ban egyszer írja le Ignác Rózsa nevét – Remenyik Zsigmond bibliográfiái adataként! Po-

mogáts Béla 1982-es össze-foglaló munkája (*Az újabb magyar irodalom, 1945–1981*) a *Nyugat* harmadik nemzedékének környezetébe helyezve már tájékoztatót ad Ignác Rózsa irodalmi munkásságáról, utalva az 1945 előtti műveire is (...). Pomogáts említi az író „hosszabb hallgatását”. Erről az 1948-tól 1957-ig tartó nehéz évtizedről Ignác Rózsa fiától, Makkai Ádámától idézhetjük (a legutóbb megjelent posztumusz regény, *A vádlott* kísérőszövegéből): régebbi könyveit (így a *Levelek Erdélyből*-t, a *Keleti magyarok nyomában*-t, az *Anyanyelve magyar*-t, a *Született Moldovában*-t is) „a kommunista cenzúra zúzdára ítélte állítólagos »irredenta-klerikális« beállítottságuk miatt, jóllehet Ignác Rózsa társadalmi-politikai mondanivalója

a román–magyar kérdésről a tolerancia és a békekeresés jegyében fogalmazódott igazalmas regényekké.”

(...) Végül egy nem akár-milyen méltató idézet az *Őn-nepi férfiú* című Szent László-regény (hasonlóképpen posztumusz, Püski Sándor által 1989-ben kiadott könyv) történetéhez tartozó Kodolányi-leveleből; Kodolányi János, a szintén karanténba zárt pályatárs, akinek alkalma volt kéziratban olvasni Ignác Rózsa e művét, 1952. május 7-i forró hangú levelében írja: „Minden eddig írt műve csekélység ehhez képest. Most lett művész, eddig író volt. Jó író, de csak író. Ahová most eljutott, az túl van az íráságon, a jó íráságon, az már író-szint. Óriási erőket gyűjtött, s ezeket az erőket följobbjutáshoz kell használnia.

A Kapun belépett, de most odabent kell járnia, tennie, látnia, élnie. Íme, milyen messze van az a Rózsa, aki Makkai Jancsi oldalán szerepelt, társasági hölgy volt, akinek fényképeit a lapok közölték, akit »Erdély nagy íróőjének« neveztek. Ez a Rózsa, aki belépett a Kapun, már nem a régi! Több, mint erdélyi, több, mint magyar, több, mint református, több, mint aszszony, több, mint anya és feleség. A teljes ember jelent meg, és ezt a teljes emberséget kell megtartania, fejlesztenie.” A rajongó sorok szerzője (...) mindent megadna Ignác Rózsának, hogy tovább dolgozhasson: akadémiai tagságot, a becsületrend lovagi fokozatát, Kosuth-díjat, három hold kertet, csónakot, vitorlást, „ál-landó jegyet a világ minden

vasútjára, hajójára, repülőgépére, örökké érvényes vízumokat, lefordíttatnám a könyvét angolra, franciára és oroszra”.

(...) Ignác Rózsa alighanem azon írók sorsában osztozott, akik a szülőföld közvetlen közegéből kikerülve a tágabb haza figyelmét legfeljebb időlegesen tudták felkelteni. A *Levelek Erdélyből* első mondataként írta le, éppen hatvan évvel ezelőtt, a lakóhelye szerint már budapesti író: „Kéthazájú emberek hontalanságával hánykolódom Erdély s Magyarország között.”

Könyveinek az elmúlt fél évszázadban ugyanez volt a sorsa.

(Részletek a fenti címmel a *Kortárs* 1999/12. számában megjelent hosszabb tanulmányból.)

Mozivászon

Szellemi gyilkosság, filmmel

Farkas István

Régóta nem került vászonra olyan film, amely annyira megosztotta volna a filmbarátokat, mint a *Twilight-szága Hajnalhasadás* című epizódja. Stephenie Meyer könyvsorozata, a *Twilight* (*Alkonyat*) a *Harry Potter*hez hasonlóan, a producerek szerint filmre termett, így mindent megtesznek, hogy minél több bőrt lehúzzanak az amúgy teljesen szerethető irodalmi alkotásról. (A *Hajnalhasadás* alcímű szága darabnak jövőre még egy epizódját láthatjuk.)

A *Star Trek*ből ismert George Takei a napokban felhívást intézett a két, legrégebb óta hadban álló geek-hadsereg, a *Star Trek* és a *Star Wars* tagjaihoz, amelyben arra kéri őket, egyesítsék erejüket a közellenség *Twilight* ellen. Videoüzenetében arról beszél, hogy oda a hősiesség, a bajtársiasság, nincsenek már epikus csaták sem a képernyőn, csak középiskolás vámpírok, akik csillognak a holdfényben.

Ezzel természetesen még nem lehet megingatni hitében a többmillió rajongótábort – és itthon nem is igazán kellene reklámozniunk a szága iránti ellenszenvünket, ugyanis ötből egy brit *Alkonyat*-rajongó szeretne ellátogatni országunkba, ahová leginkább Drakula gróf segesvári szülőháza, valamint kedvelt szálláshelye, a törsvári kastély vonzza őket.

Bill Condon filmjének népszerűsége csak egyvalamivel magyarázható: most

Fotó: outnow.ch

Hatásos (fantázia)képek, nem sok haszonnal: az *Alkonyat*-sorozat negyedik darabja valószínűleg nem lesz a moztörténet egyik alapköve

van folyamatban a Föld lakosságának legnagyobb mértékű kollektív szellemi öngyilkossága. Ha valaki azzal válaszolna erre, hogy a film nem lehet annyira rossz, hiszen évről évre nézettségi csúcsokat döntöget, tartsa szem előtt azt a tényt, hogy sokmilliónyi kultúrzombi megtevesztését nem tekintetjük a minőség fokmérőjének.

Ne várjon senki semmi különlegeset, a szága negyedik része ugyanolyan unalmas, szirupos, logikátlan és stílustalan, mint elődei. Bella és Edward ifjú házaspárként nyitnak új fejezetet életükben – Rio de Janeiróba utaznak nászútra, hogy egy-

más mellett szenvedélyüknek is hódoljanak. Közben kiderül, hogy Bella gyermekét vár, ám az új jövevény érkezése „váratlan” események lavináját indítja el. Ez a terhesség-mellékszál egyébként a film egyik legszomorúbb eleme, hiszen anélkül, hogy deszakralizálnánk a másállapotot, bátran elmondhatjuk, hogy megfektette mind az anyuka, mind pedig a film hasát, a nézőtől pedig megvonta azt a lehetőséget, hogy a műhöz az annak kijáró, maró szarkazmussal viszonyuljon. Hiába vámpír meg vér, mégsem lehet nyugodt szívvel kiröhögni egy terhes nőt, még ha – önhibáján kívül – ilyen időt-

len forgatókönyvbe is csöp-pent ez a fiktív szereplő. A farkasok, persze, eltervezik a kislány elpusztítását, amiben Jacob, Bella korábbi szerelme semmiképp nem akar részt venni, ezért kiválik a falkából, de a vámpírok és vérfarkasok összecsapása ennek ellenére elkerülhetetlen.

Bár a sztori megjelenítése, a szürreális fantáziaképek valamennyit emelnek a film színvonalán, korántsem annyit, hogy feledtetni tudják a történet bárgyúságát. Azt ajánlom, hogy aki jegyet vált a filmre, a szokásosnál több kölát vigyen be magával, nehogy végigbórkodjon a vámpírok és vérfarkasok háborúskodását.

Vándorló alkotói világok

Folytatás a 13. oldalról

– Egyetlen kiállítóteremünk van, a körterem, ezért úgy gondoltam, hogy az egész épületet kellene használni, tehát nem csak egy termet belőle, s akkor elérnek a látogatók. Az épület egy klasszicista palota, s Bánffy Miklós művészete egy ilyen palotában jól érvényesülhet.

► **És megengedték, hogy az egész épületet használja?**

– Megengedték, mert mindannyian meg voltak rémulve. Először hát a folyósokon kezdtük a terjeszkedést, ott is kiállítási tárgyakat helyeztünk el. Végül odáig jutotunk, hogy, az igazgató aszszony szavaival: „éppen csak a mellékhelyiségben nem rendezkedtem be a kiállítással”. És érzékeltetni tudtuk az életmű szerteágazó jellegét: külön teremben voltak a karikatúrák, külön teremben a könyvgrafika stb. A megsemmisült arcképcsarnokot, amit csak részben tudtunk reprodukálni, átlátszó pausz-papírra tettük, és ezzel, úgy mond, átvezethetődt, mintegy felsejlő lett.

► **Meg tudja ezt csinálni máshol is?**

– Meg, de nem ugyanígy. Mindenhol kialakítjuk a kiállításnak a térhez igazodó formáját. Egy másik épületben egy másik ötlet kell. Szege-den, ahol Bánffy megrendezte a szabadtéri játékokat, ott a kiállítás hét elemből álló külön résszel bővült, *Az ember tragédiája* elemeivel. Ott ez volt a helyi sajátosság. Például a rendezőpéldányt dolgoztuk fel oly módon, hogy betekinethetővé vált idegen szem számára, tehát látni le-

hetett a Bánffy által eszközölt húzásokat és mindennek előtt a vázlatokat, amelyeket a darabhoz készített. Itt kerültek először közönség elé.

► **Aztán pedig Kolozsvár következett.**

– Igen, és most úgy néz ki, hogy a Külügyminisztériumban, Budapesten lesz az újabb kiállítása. Márciusban a Székely Nemzeti Múzeumba kerül a kiállítás, Sepsiszentgyörgyre. Egyrészt az épület százéves évfordulója miatt is, másrészt pedig akkor válik láthatóvá a Bánffy által tervezett üvegablak, tehát a Múzeum a teljes pompájában jelenik meg.

► **Elképzelhető ez a kiállítás egy másik európai országban is, például Angliában, hogy azt a sok trianoni figurát, akikről rajzokat készített Bánffy, viszontláthassák, és eszükbe jusson a történelem, a felelősség...**

– Volt egy különleges látogatónk, Peter Vergo professzor, a Royal Academy kurátora. Megtekintette a teljes kiállítást Szegeden, és kiválasztotta már azt a részt belőle, a díszlet- és jelmezterveket, valamint a Bartókkal kapcsolatos emlékeket, amelyek Londonba fognak kerülni a 2014-es kiállításra.

► **Mi van még folyamatban?**

– A Kiss Manyi centenáriumi kiállítás, amely szintén vándortárlat. Szeptember 21-én nyílt meg Budapesten a Színház-történeti Múzeumban, készül a vándorútjára. És persze közeledik a Figura huszadik évfordulója, s készül a második könyv. Az első a tizedik évfordulóra jelent meg.

A perem megható bája

A buli, hol nemzet süllyed el

Tóta W. Árpád
hvg.hu

Oldódjunk már fel egy kicsit, és hagyjuk hátra a dohos szuverenitást. Szép lesz az élet tagköztársaságként! Európa államháza változik. Szövetségi állam, a közös pénz fenntartásához elengedhetetlen közös pénzügyekkel, és nyomában nyilván a politikai unióval. Remélhetően egy évtizeden belül közös haderővel. A mi gyermekeink már a saját, szövetségi rajzfilmhőseinkért izgulnak majd, és a saját európai atom-tengeralattjáróinkat csodálják, ahogyan atom-tengeralattjárókat csodálni illik. Amikor felnőnek, magától értetődő természetességgel szavaznak összeurópai pártokra azok ígéretei és elnöklőjelöltjük teljesítménye alapján. Egy kisebb jelentőségű önkormányzati választás keretében persze jelölnek majd valami másodvonalbeli figurát, egy Deutsch Tamás-szerű helyi érdekű bohócot főfő-polgármesternek, de tudni fogják, hogy a fontos döntések Brüsszelben születnek. Ezzel ennek a generációnak különösebb problémája nem lesz, legalábbis nem több, mint ma a vízfejű Budapestről sápirozó vidéki magyaroknak. (...) És ott van a mások kára, amiből olcsón lehet tanulni. Türkmenisztán és Üzbegisztán 1991-ben visszanyerte szuverenitását; a baltiakkal ellentétben meg is őrizte azt, nem léptek be gyorsan másik szövetségbe. És hova vezetett a fene nagy szabadosság? Gyorsan választottak maguknak egy otromba, korrupt diktátort, aztán másnap rá kellett jönniük, hogy továbbra is azt csinálják, amit az oroszok kérnek. Mindenekelőtt azért, mert szuverén, fékezhetetlen bölcsességük a gázkitermelés folytatásához sem elég. Ha pedig bármelyik kis alvégi zsebdiktátornak mámorosan önálló gondolatai támadnának, akkor kap egy meghívót a Vörös téri díszszemlére, és már látja is, merre hány méter a szuverenitása. Nem mintha nem lehetne egy alsó-középkategóriás nemzet függetlenebb, mint Magyarország ma. Ehhez viszont atomfegyver vagy jelentős ásványkincsek szükségesek, és ráadásul az a tapasztalat, hogy ezekkel együtt se túl boldog az istenadta nép. Irán, Észak-Korea vagy Venezuela még elbókláshoz a külön útjain egy darabig, de a mosolyuk valahogy nem őszinte. Az Európai Egyesült Államok bizonnyára sokat fog tanulni amerikai testvérétől, illetve nagyfiától. A gyermekeink már megmosolyogják majd az ügymaradottak ümmögését, ahogy a nem-

zeti hagyományokat siratják. Hiszen megmaradnak azok, pont elég marad belőlük, sem a szaloncukor, sem a túrórudi nem lesz betiltva. Minden hagyomány fennmarad, amíg érdekel valakit. Ma is létezik New York-i és texasi identitás, és ezeken belül egy csomó alverzió és hibrid; a kultúra, a konyha, a nyelvváltozatok mind függetlenek attól, hogy a szövetségi kormány Washingtonban székel. Nyugi, a magyarság megmarad. Változik és alkalmazkodik persze, de ennek amúgy sincs alternatívája. Ami eltűnik a politikai mechanizmusból, az a legostobább tömeg érzelmeire ható, üres nacionalista pofázás. Az, hogy mi értéke-sebbek vagyunk, ezért mindent megérdemlünk ingyen is; a nemzeti sajátosságra és a nemzeti érdekre való állandó hivatkozás, a Magyar Út ígérete, amin akkor is végig kell menni, ha zsákutca. Mert magyar, illetve mert valaki ezt magyarként akarja eladni. Nos, amit csak magyarként lehet eladni, annak a szövetségi politikában nem lesz semmi értelme, ez a stílus a stratégiából ki fog halni, és a kihalása jót tesz a szövetségnek és a magyar tagköztársaságnak egyaránt.

Maradnak a európai peremvidéken indiánok majd,

mesél lelkesen, hogy ő úrhajós, haditengerész, vagy legalább harckocsizó lesz, az apja szomorúan inti le: fiam, nem lesz. Kacagva fognak visszaemlékezni erre a kishitűségre, amikor a szövetségi Európa nagy közös vállalkozásai beindulnak, és olyan lehetőségeket adnak a magyar gyerekeknek, amiket Magyarország soha a büdös nemzeti nagylétében nem tudott megadni. Jó mulatság, férfimunka lesz.

Hungarobosznia

Széky János

Vasárnap este Kövér László parlamenti elnök a *Duna Tv Heti Hírmondó* című politikai magazinjában kissé homályosan kifejtette, hogy jó lenne, ha a határon túli magyarok a magyarországi választásokon egyéni képviselőjelöltekre is szavazhatnának, mert különben nincs, aki képviselné „szűkebb pátriájuk” (Nagyvárad, Szabadka stb.) érdekeit. Az ötlet egy ideje már forog az erdélyi nyilvánosságban. A lényege az, hogy a magyartól gyökeresen eltérő horvát rendszer mintájára bevezetnék 1

össz nemzeti listát indítványoz, cigánytól örményig, ahonnan az kapna mandátumot, aki megszerzi a pártlistákon elnyerhető mandátumok kiosztásához elegendő szavazatot. Ez nagyjából ötvenezer lehet; ha senki sem kap ennyit, akkor az össz nemzeti listán legtöbb szavazatot szerző jelölt(ek) jut(nak) be. Vagyis – a magyarországi viszonyokat ismerve jó esetben 1 (egy) roma kisebbségi képviselő. Ha ennyi sem, akkor a „nemzetiségeknek” (mintha a kisebbségi törvényben nem ez a fogalom szerepelne) szavazat nélküli „szószólóik” lennének. Ami a határon túl élő magyar állampolgárokat illeti, valóban lesz 1 (egy) külföldi egyéni választókerület, ahol „függetlenek” indulhatnak. Azaz például egy dunaszerdahelyi képviselő elvben akkor képviselhetné szűkebb pátriáját a budapesti Országgyűlésben, ha elég szavazatot kap, mondjuk, Szabadkán vagy Nagyváradon is. Ám ebből az „egyéni” választókerületből nem egy képviselő jut be, hanem mindenki, aki megszerzi legalább „a magyarországi egyéni választókerületben a győztesre leadott legkisebb szavazatszámmal azonos” szavazatot. Tehát, mivel legközelebb egyfordulós választ-

ugyanúgy általánosan elfogadják, hogy a határon túli magyaroknak egyszerűen jár a magyar állampolgárság minden joga minden teljesíthető kötelesség nélkül. Nem a Magyar Köztársaság Országgyűlése elnökének nincs fogalma a képvisleti demokrácia alapjairól, hanem az egész társulatról, minimális kivétellel. A Székelyföld nemzeti, khm, romantikusainak könnyített budapesti képvisellete sem örültség magyar politikai viszonyok között, hanem a józan ész felső fok. Ha jár csak úgy a kettős állampolgárság, akkor valóban nem lehetnek „első- és másodosztályú magyar állampolgárok” (Semjén), és ha már nincsenek, akkor tényleg nem létezik „a és b kategóriájú választójog” sem (Kövér). De akkor terjesszék ki rájuk is a hadkötelezettséget. Követelemmmmm.

Kiblórozve

Megyesi Gusztáv

Áll a bál a köztévében, mert múlt szombaton valaki kiretusálta Lomnici Zoltán volt főbíró fejét az esti híradóban. Tudni kell, hogy

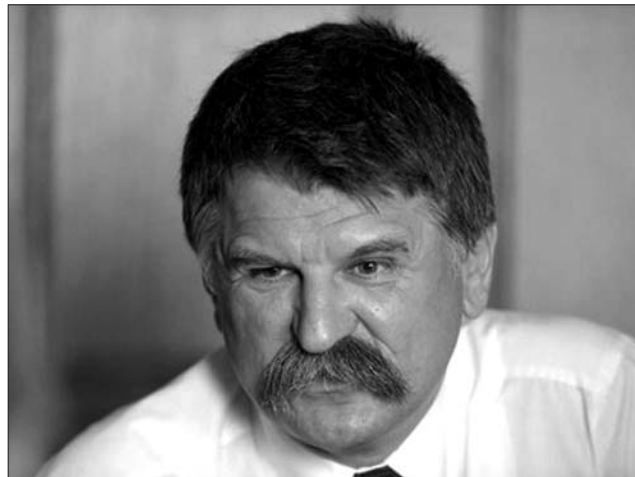
ában is bonyolultabb. A történekről hirt adó Index értesülései szerint ez esetben ugyanis nem politikai döntés áll a kiblórozás mögött, hanem egyéni bosszúvágy. Valaki a közmédiában jóban van egy volt főbírójelölttel, aki éppen Lomnicival állt pozícióharcban, ezért, ahogyan az már civilizált világban egy jó baráttól elvárható, az illető tévés úgy intézte, hogy Lomnici másfél éve csak egészen kivételes esetben szerepelhet a híradókban, ám, mint láttuk, akkor is leginkább fej nélkül. Akár-hogy nézzük, ez nem a sajtószabadság elleni támadás. Ez sokkal rosszabb annál. Itt ugyanis egyáltalán nem arról van szó, amiről Szabó László, ennek az egész, MTVA-nak nevezett köztévé izének a kommunikációs igazgatója beszélt Kálmán Olga műsorában, mármint hogy csupán szimpla emberi tévedés történt. Itt kizárólag arról van szó, hogy a szabadságharc jegyében sikerült létrehozni egy olyan közmédiát, amelyben a szerkesztők szakmai alaptörvénynek tartják, hogy ha valakit privát ügyekből kifolyólag megakarnak szívatni, akkor azt minden további nélkül megtehetik, s az a minimum, hogy kiblórozzik. Minthogy a szabadságharc sajnálatos módon igen elhúzódik, s egyre inkább magánjellegű konfliktusokkal is jár, a nézőközönség felkészülhet a honi köztelevíziózásnak arra a szakaszára, amikor a háttérben kizárólag fej nélküli emberek mászkálnak a képernyőn. Mindez mindenféle vezetői skrupulusok nélkül fog végbemenni, ebben a közegben ugyanis gondosan mellőzendő mindenfajta szakmai, morális és emberi mérce. (...) Nagy szerencséje a közmédia egyre dagadó nézőtáborának, hogy az efféle esetek nem maradnak következmények nélkül. A köztévé vezetői által minduntalan példaként emlegetett BBC-nél ugyan feltehetően már hétfő reggel az utcán találta volna magát az egész társaság fő- és segéd-szerkesztőtől, sőt kommunikációs igazgatóstól, nálunk meg nem ennyire rövid a reakcióidő. Ha minden igaz, akkor lapzártánk után már elkezdődött a fegyelmi vizsgálat, minthogy azonban a kommunikációs igazgató még csak célzást sem tett arra, hogy a vétkeseknek mi lesz a sorsa, kénytelenek vagyunk az eddigi gyakorlatból következtetni. Nem első sorban a takarítónő és/vagy a portás kirúgására gondolunk, hanem, hogy miután a már említett Papp Dániel még tavasszal meghamisított egy Cohn-Bendittel készült riportot, nem sokkal később mintegy halmazati büntetésként „az MTVA hír- és hírháttér-, közéleti és dokumentumműsorokért felelős főszerkesztőjévé” lépett elő.

Tócs László és Lomnici Zoltán – fej nélkül

renitens hősök, akik obskurus legendák nyomán bevezetik magukat a hegyekbe, őrzik a törzsi állapotot, gyapálják egymást és az arrajárókat, és meglesz ennek is a romantikája. Aztán valamelyik nehézsúlyú szomszéd levelet nekik nádpálcával, miért nem versenyképes a viselkedésük. Ez szokott történni az indiánokkal. A közös hadsereg nem bokréta a kalapon, hanem a fizikai létünk garanciája. A föderációs kényszer elsődleges mozgatója pillanatnyilag a finanszírozási válság, de látható egy másik, máshogy meg nem válaszolható probléma. A vezető európai nemzetek levonták a tanulságot legutóbbi fegyverkezési projektjeikből. Elég a vadászrepülő-programokra pillantani. (...) A mostani kisgyerekekből lesz az első generáció, amelyet megérint az európai birodalmi eszme, a nagyhatalmi büszkeség. Ma, ha egy magyar kisfiú arról

(egy) irdatlan „virtuális” választókerületet a határokon túl élő magyar állampolgároknak, ahol az ottani pártok jelöltjei vagy függetlenek indulhatnának. (...) Kövér eddig nem mutatta jelét, hogy érdekelné az ötlet, most talán attól lelkesült fel, hogy a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumán a múlt héten Szász Jenő, a romániai Magyar Polgári Párt elnöke is fölvetette. (Itt megjegyezzük, hogy az MPP nem indult a legutóbbi, 2008-as törvényhozási választáson; helyette őt független jelöltet indított, akik közül a legkisebb esélye van a győzelemre.) Másnap, hétfőn már be is érkezett a házelnök úr módosító javaslata az országgyűlési képviselők választásáról szóló T/5006. számú törvényjavaslatához. Ebből kiderülnek a nagy terv részletei. Kövér 1 (egy)

Kövér László – a „függetlenek” támogatója

tás lesz 106 egyéni választókerületnek, nekik talán húsz-ezer voks is elég lehet. Haváj. Kövér László azt emelné kétharmados törvény rangjára, hogy az önmagát amúgy is politikai ideológiai alapon kiválogató határon túli magyar választóközönség a magyarországi átlagnál jóval kedvezőbb feltételekkel juttathasson minél több „független” (azaz a Kövér László nemzetpolitikai eszméivel rokonszenvező) képviselőt a budapesti parlamentbe. Olyan képviselőket, akik az esetek 99 százalékában őket nem érintő törvényekről szavaznak, ahelyett, hogy olyan állam parlamentjében szavaznának, ahol őket érintő törvényeket hoznak. Volt felháborodás? Nem volt. Ahogy a magyarországi politikai osztálynak mániája, hogy a kisebbségek parlamenti képviselétét a pártrendszer megkerülésével kell megoldani (Obama így sosem lehetett volna elnök),

Lomnici Tócs püspökkel együtt az Emberi Méltóság Tanácsának vezetője, s utóbbi épp e tisztségében adott interjút a tévének, amikor a háttérben eléggé meggondolatlan módon felbukkant a volt főbíró, akinek a fejét hírtelen ködfoltta változtatták, s úgy nézett ki, mintha a püspök vállá fölé idegen civilizációk küldötte transzportálódna a szemünk láttára. Minthogy jelenlegi tudásunk szerint nem Lomnici exfőbíró körözi a rendőrség a pénzzsállító autó múlt heti elrablása miatt, továbbá feltehetően nem ő ütötte meg az ötös lottó kétmilliárdos főnyereményét sem, azaz emberi logika szerint semmi se indokolta feje elmasztatását, szakszóval „kiblórozását”, a honi sajtó reflexszerűen a sztálini kiretusálási technikákra asszociált, és a sajtószabadság elleni, eddig még soha nem tapasztalt támadásról beszélt. Csak-hogy az élet még a közmédi-

Minden elveszíthető

Depresszió és demokrácia

Paul Krugman

The New York Times

Ideje nevén nevezni azt, ami körülöttünk zajlik: világ-válság van. Nem a Nagy Világválság, igaz, de ez sovány vigasz. A munkanélküliség mind az Egyesült Államokban, mind Európában továbbra is katasztrofálisan magas. A politikai vezetők és intézmények hovatovább hiteltelűek vesznek, és ádáz ostrom alatt állnak a demokrácia értékei. Utóbbit illetően egyáltalán nem akarok vészmadárkodni. A gazdaságban és a politikában egyformán fontos, hogy ne essünk bele az „ez azért nem annyira rossz” csapdájába. A magas munkanélküliség akkor sem jó, ha történetesen nem éri el az 1933-as szintet; a baljós politikai folyamatokra nem szabad legyinteni csak azért, mert éppen nincs a láthatáron egy új Hitler. Vessünk egy pillantást az európai történetekre! Nem mintha Amerikában túl fényes lenne a helyzet, hanem mert a legtöbben nem értik annak a súlyát, ami Európában történik. Először is az euró válsága csendben megfojtja a nagy európai álmot. A közös valuta, ahelyett hogy összekötné a kontinens országait, keserűen bizalmatlan légkört teremtett. (...) Egyfelől a megszorítás mint gazdaságpolitika megbukott, hiszen anélkül növelte a munkanélküliséget, hogy helyreállította volna a bizalmat a piacokon; Európát pedig akkor is recesszió fenyegeti, ha az azonnali veszélyt jelentő pénzügyi válságot sikerül elhárítani. Másfelől a megszorítások mérhetetlen dühöt keltettek: sok európai indulatba jön attól, amit jogosan vagy nem (talán is-is) a keménykezű német politika hatalmi megnyilvánulásának tart. Aki ismeri az európai történelmet, az nem nézheti borzongás nélkül ennek az ellenséges érzületnek az újjáéledését. De van ennél rosszabb is. Ausztriában egyre népszerűbbek a szélsőjobbos populisták, a Szabadság Párt (amelynek vezetője neonáci kötődésekkel rendelkezik) fej fej mellett halad a történelmi pártokkal a felmérésekben. Finnországban pedig a bevándorlásellenes Igazi Finnek nagyon jó eredményeket értek el a tavaly áprilisi választásokon. És ezek jómódú országok, amelyeknek a gazdasága meglehetősen jól tartja magát. A dolgok még nyomasztóbbak Közép- és Kelet-Európa szegényebb országaiban. Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank a múlt hónapban rámutatott, hogy a demokrácia támogatottsága meredeken visszaesett az Európai Unióhoz a berlini fal leomlása után csatlakozott, „új” tagországokban. Egyáltalán nem meglepő, hogy a

visszaesés azokban az országokban a legnagyobb, ahol a legmélyebb a gazdasági válság. Egyikükben pedig – Magyarországon – ezekben a pillanatokban is folyik a demokratikus intézményrendszer aláaknázása. Magyarország egyik nagy pártja, a Jobbik a 20. század harmincas éveit idéző „rémálom”: roma-(cigány-) és zsidóellenes, korábban még paramilitáris szármánnyal is rendelkezett. Azonban nem a Jobbik jelenti az azonnali veszélyt, hanem a jobbközép kormánypárt, a Fidesz. A Fidesz tavaly – legalább részben gazdasági okok miatt – elsőpró többséget szerzett a parlamentben. Magyarország ugyan még nem tért át az euróra, viszont nagyon is megérintette a széles körben elterjedt valutakölcsönöket és, hogy őszinte legyek, az országot korábban vezető balliberális kabinet gyenge kormányzását, a burjánzó korrupciót. Most a Fidesz – miután „átgyúrt” a parlamenten egy új alkotmányt – úgy tűnik, tartósan rátette a kezét a hatalomra. A részletek bonyolultak. Kim Lane Scheppele – aki a Princeton jogi és közigazgatási tanszékének vezetője, és közelről követte a magyarországi történeteket – azt mondja, a Fidesz semmitől nem riad vissza, hogy felszámolja az ellenzékét. A készülő választási törvény önkényesen alakítaná ki a választókerületeket, szinte lehetetlenné téve, hogy a Fideszen kívül más párt is kormányt alakíthasson; hogy a bírói testületek függetlenségét kompromittálják, és a törvényszékeket pártkáderekkel töltik fel; hogy az állami médiát a párt szócsövévé alakították, a független sajtót pedig folyamatosan zaklatják; hogy az új alkotmány-módosítás gyakorlatilag kriminalizálná a vezető baloldali pártot. Mindent összevetve ezek felérnek az autoriter rendszer visszaállításával, Európa szívében, a demokrácia hajszálvékony máza alatt. És ez csak egy példa arra, mi történhet sok helyütt, ha a válság folytatódik. Nem világos, mit lehetne tenni Magyarország autoriter „félrecsúszása” ellen. Becsületére legyen mondván, az amerikai külügyminisztérium nagyon is rajta van az ügyön, de ez alapvetően európai kérdés. Az Európai Unió pedig a kezdet kezdetén elmulasztotta a lehetőséget, hogy elhárítsa a hatalom megkaparintására tett kísérleteket – részben azért, mert az új alkotmányt éppen abban az időszakban erőszakkal kényszerítették, egyébként mindent elveszíthetnek, amit képviselnek. Együttal jó lesz újragondolniuk téves gazdaságpolitikájukat. Ha nem te-

szik, a demokrácia még inkább háttérbe szorulhat, akkor pedig az euró eltűnése lesz a legkisebb gondjuk. *(Fordította: Sz. L.)*

Băsescu és a nevetésterápia

Radu Călin Cristea

adevăru

Mint fagyos szibériai szél, úgy sívitanak a szakértők, amint madárnyelvükön ijeszto forgatókönyveket karattyolnak. Nem is tudtam, hogy ennyi szakértőnk van, és elborzaszt, ha ezeknek a haspókoknak a rettenetes étvágyára gondolok: a „kapacitásukra”, amikor a rossz hírekről van szó. Ászok a pánikkeltésben, a negatív üzenetek felépítése gyönyörűséggel tölti el őket, miközben teljesen közömbösen hagyja őket a célba ért üzenet által kiváltott hatás. Az átmenet dúvadjainak újabb fajtája van születőben: a tömegkommunikátorok hadáról van szó, akik boldogan izlelgetik saját diskurzusukat a virtuális környezetben, de nem fogják fel, hogy otthon a képernyők előtt nem vérszomjas nindzsák ülnek, hanem a rájuk váró mérszárólástól szűkülő hús-vér polgárok. Ők, szerencsétlenek csak kíváncsiak a világ dolgaira, és mit kapnak? Meghívást a nemzeti „csevegésre”, ahol az apokaliptikus föltevéseket hallva az ajkukra fagy a szó,

Orbán Viktor
– visszafordíthatatlan?

és elképedve asszisztálnak a színjátékhoz. Hogyan jelez egy kritikus helyzetet az igazi államférfi, ügyelve, hogy a „vonat” másik végén az információ helyesen érkezzék meg, olyan hangnemben, amely tekintettel legyen a néplélek mélységeire és tekervényeire? Ott van példaként Băsescu elnök, aki a válság kitörése óta számtalan alkalommal heherészett megállíthatatlanul, noha – vagy főleg amikor – az érintett téma az egyébként természetes, aggódó hangot tette volna indokoltá. Băsescu úr megszokta, hogy fülig érő szájjal számol be a legsötétebb kilátásokról. Brüsszelben egyváltékban kacag. Nem készült fotó az Európai Tanácsról, hogy kötelező módon ne állna rajta egy ba-

zsalgó alak: ő Románia elnöke. Az első bérlefaraagást, nyugdíjbefagyasztást, elbocsátásokat stb. mind-mind egy furamód vidám Traian Băsescu jelentette be. (...) A másik példa: Elsa Fornero, az olasz munka- és szociális ügyi miniszter, aki a napokban a Monti-kormány által elfogadott megszorító intézkedéseinek bejelentésekor nem találta a szavakat. Az izgalomtól elszorult torokkal követte meg a nyugdíjasokat. Nem tudta végigmondani az „áldozat” szót, a felénél mindig elcsuklott a hangja. Egy olyan politikus diszkrét környei ezek, aki ismeri az együttérzést és a szolidaritást, és aki szégyelli a tehetetlenségét. Ami még jobban kiemeli a másik politikus gyanús emelkedettségét; az ő viselkedéséből egyetlen lecke olvasható ki: próbálkozzunk a nevetésterápiával, ha át akarjuk vészelni a válságot! *(Fordította: Sz. L.)*

Szabálysértő varázslók

Mălin Bot

adevăru

December 13-a, kedd bal szerencsés nap néhány kuru szlő, jósnő számára, akiket a Fővárosi Rendőrség őrizetbe vett család és zsarolás gyanújával. Az ember szólni sem tud ámulatában, ha végigolvassa a kliensek listáját és az okokat, amiért utóbbi-

Traian Băsescu
– a heherésző vészmadár

ak a szélhámos nőkhöz fordultak. Nevetnünk kell az áldozatok naivitásán, majd sirva sajnálkozunk azokon, akik hisznek a pirandák böszmeségeiben. A gyanúsítottak egy különleges kategóriához tartoznak, akik évek óta dacolnak a társadalommal, miután meggazdagodtak az áldozatok ostobaságán és naivitásán. A mágia titkait tudóknak tartják magukat, valójában köztörvényes bűnözők, akik a hatóságok gyanús engedékenységét élvezték. Az apróhirdetési lapok tele vannak közlésekkel, amelyekben efféle perszónák ajánlják szolgálataikat. Az elmúlt napokban a varázsló hölgyek tiltakozást is szerveztek egy új törvény ellen. Egyenesen elképesztő, hogy 2011-ben sok olyan sze-

mély van még, aki hagyja magát meggyőzni, hogy a mágia, legyen az fehér vagy fekete, minden problémát meg tud oldani, és bedől a szélhámosoknak. (...) Túl azoknak a műveltségi színvonalán, akik áldozatul esnek az ilyen típusú szélhámoságnak, fel kell hívnunk a figyelmet egy igen súlyos szempontra. A leghíresebb „varázslónők” tüntetően mutogatott gazdagsága évek óta közismert, az egész országot megbotránkoztatja. Előadásban láttuk őket hatalmas palotákban, luxusautókban pöffeszkedve, arany ékszerekkel borítottan. Évek óta egy egész országot bombáznak a bőség kihívó példái, amiben e „céh” tagjai dőzölnek, anélkül, hogy az adóhivatal, a gazdasági rendőrség vagy az ügyészség kisujját is mozdítaná. Mőfidelet gyanús, hogy a varázslónők lakóhelye szerinti adóellenőrök nyugodtan alusznak, tudván, hogy a hatáskörükbe tartozó területen olyan „természetes személyek” vannak, akik busás jövedelmük ellenére nem fizetik a járulékos adót. Vajon mi okozza az adóhivatalnokok vakaságát? Hasonlóképpen furcsa, hogy bizonyos helyeken évek óta jövedelmet gerjesztő intenzív tevékenység folyik a törvények megkerülésével. Próbáljanak megnyitni egy nyavalyás kis fodrászüzletet engedély nélkül, és anélkül, hogy hivatásos fodrászok lennének. Mit gondolnak, mennyi idő múlva jelenik meg az ajtóban a Polgármesteri Hivatal, a Pénzügyőrség, a Gazdasági Rendőrség, a Munkaügyi Felügyelőség, a Tűzoltóság, sőt, a Közegészségügyi Igazgatóság is? A varázslónők esetében olyan „szalonokról” van szó, amelyekben ezer és ezer eurókat fészülnek le csalással a kliensekről. Miért nincsenek ott naphosszat ezeknek az intézményeknek a tisztviselői, a gazdasági rendőrség emberei és az ügyészek a cigánypaloták udvarán, ahol a varázslás törvénytelen üzleti bevételeket eredményez? De lehet, hogy ott vannak, csak hogy a normálistól eltérő minőségben. Megmagyarázható-e másképpen a szélhámos hölgyek kirívó jóléte? Függetlenül a temérdek ostobaságtól és képtelenségtől, amiket a varázslás művelői összehordanak, tevékenységüket nagyon világosan bűncselekményként határozza meg a törvény. Teljesen törvénytelen módon nyújtott szolgáltatásokért tetemes összegeket zsebelnek be. A törvényt megkerülve üzletelnek, egész egyszerűen azért, mert a szabálysértésből eredő nyereséget nem lehet törvényessé tenni, legalizálni. Be nem vallott jövedelmeik vannak, és ezekért nem fizetnek adót. (...) Ma, amikor az állam eszelősen kutatja a jövedelemforrásokat, és vadászik az adócsalókra, felháborító, hogy egy bármely törvényes

ellenőrzést elkerülő egész kategória létezhet. A csalással és gazdasági bűncselekményekkel foglalkozó ügyészeknek ki kellene vizsgálniuk és bíróság elé állítaniuk minden ilyen típusú szélhámost. Mi több, a törvénytelenül szerzett javakat le kellene foglalni, ahogyan a DNA jár el a vesztegetésért vizsgált személyek tulajdonaival. *(Fordította: K. B. A.)*

A szélsőjobboldal és Európa válsága

Anders Lindberg,
Aftonbladet

A gazdasági válság önmagában is nagy kihívást jelent Európa számára. Az igazi nehézség azonban a demokratikus intézmények hitelvesztése és a radikális jobboldali populizmus erősödése. „A pénzügyi aggodalmak közepette sok szó esik az Európával szembeni befektetői bizalom visszaállításának szükségességéről. Valójában ennél is fontosabb lenne a fiatal nemzedékek bizalmának visszanyerése. Olybá tűnik azonban, hogy ez nem különösebben érdekli az európai vezetőket – írja Anders Lindberg, az Aftonbladet svéd baloldali napilapban. A cikk apropója a brit Munkáspárt-hoz közeli Demos agytröszt kutatói által készített *A digitális populizmus új arcai* című tanulmány. A felmérés készítői tizenegy nyugat-európai országban vizsgálták az egyre erősödő radikális szélsőjobboldali pártok híveit. (...) A szerzők az internetezési szokásokat vizsgálva arra jutottak, hogy a radikálisok sokkal jobban kihasználják az online média lehetőségeit, mint a mérsékelt pártok. Bár a szélsőséges pártoknak kevés tagjuk van, szimpatizánsaikat könnyen elérik – és alkalomadtán mozgósítják is – az internet, mindenekelőtt a közösségi oldalak segítségével. A felmérés szerint az aktívan internetező radikális hívek az offline közéletben is aktívabbak: nagyobb arányban vesznek részt demonstrációkon és a választási hajlandóságuk is magasabb. „Azt gondolhatnánk, hogy Európa elég tapasztalatot szerzett már a háborúról és a népiátról, ezért immúnis a nacionalizmussal szemben. Úgy tűnik, nem ez a helyzet” – értékeli Lindberg a felmérést. A stockholmi elemző elsősorban az európai politikai és gazdasági elitet teszi felelőssé. Azokat, akik az egyensúlyteremtést és a kiadáscsökkentést bármilyen módon meg akarják valósítani. Hogy ez mivel jár, azt a görögök már megtapasztalhatták: négyszázezer ember elvesztette az állását, a görögök negyede a létminimum alatt él. „Tankönyvi példáját láthatjuk annak, hogyan kell olyan szociális katasztrófát előidézni, amely előcsalogatja a radikális szélsőségeket.”

A költségvetési fegyelemről

Czédly József

Az utóbbi időben a médiát legtöbbet foglalkoztató probléma Európa gazdasági válsága és annak lehetséges következményei voltak. Erre a létfontosságú kérdésre kívánt választ adni az Európai Tanács december 8-án és 9-én tartott brüsszeli tanácskozása és az ott meghozott nyilatkozata. Mivel erről a nyilatkozatról sok hír jelent meg anélkül, hogy tényleges szövegét közzétették volna, az alábbiakban az említett dokumentumban foglaltakat kívánom ismertetni, legtöbb esetben tételesen idézve a Nyilatkozat szövegét.

A *Nyilatkozat* bevezetőjében ezt olvassuk: „Megállapodtunk abban, hogy további lépéseket teszünk a gazdasági unió erősítésére, mégpedig a következő két fő irányvonalat követve:

- új költségvetési paktum és a gazdaságpolitikai koordináció megerősítése,
- a stabilizációs eszközök továbbfejlesztése a rövid távú kihívások kezelése érdekében.

Az új költségvetési paktum

Kötelezettséget vállalunk egy új költségvetési szabály bevezetésére, amelynek az elemei a következők:

- Az államháztartásoknak egyensúlyban kell lenniük vagy többletet kell mutatni-

uk. Ez az elv akkor teljesül, ha az éves strukturális hiány* nem haladja meg a nominális GDP 0,5%-át.

- A szabályt a tagállamok nemzeti jogrendszerébe is bevezetjük alkotmányos szinten vagy ezzel egyenértékű módon. A szabály része lesz egy annak be nem tartása esetén automatikusan életbe lépő korrekciós mechanizmus is. A szabályt az egyes tagállamok alapítják meg a Bizottság által javasolt elvek alapján. Elismerjük, hogy a szabály nemzeti szintű átültetésének az ellenőrzése a Bíróság** rendelkezik joghatósággal.

- A tagállamoknak a Bizottság által javasolt ütemtervnek megfelelően kell haladniuk a rájuk vonatkozó konkrét referenciaszint felé.

- Azok a tagállamok, amelyekkel szemben túlzott hiány-eljárás van folyamatban, jóváhagyás céljából gazdasági partnerségi programot nyújtanak be a Bizottságnak és a Tanácsnak, melyben részletezik a túlzott hiány ténylegesen tartós kiigazításához szükséges strukturális reformokat. A Bizottság és a Tanács figyelemmel kíséri a program végrehajtását és az annak megfelelő költségvetési terveket.

- A tagállamoknak előzetesen be kell majd számolniuk állampapír-kibocsátási terveikről egy erre szolgáló mechanizmus keretében.

- (* éves strukturális hiány = az állam lényegében nem költhet többet, mint amennyi a bevétele. Az államháztartás egyenlege makrogazdasági értelmezésben: – elsődleges egyenleg = pénzforgalmi szemléletben mutatja az államháztartás tényleges kiadásainak és bevételeinek arányát – elsődleges kiadás = kamatkiadások nélküli kiadások – elsődleges bevétel = hitelfelvétel nélkül

Ismerjük meg az új polgári törvénykönyvet (11)

Ismét a telekkönyvi jogról

Deák Levente

A telekkönyvi jogról és a dologi jogok betáblázásáról közölt törvényismertetőnk távolról sem tisztázhatta mindazokat a szakmai elvi és gyakorlati kérdéseket, amelyek ezzel kapcsolatban ismételten felmerülnek. Jelenleg, vagyis az új polgári törvénykönyv hatálybalépése után (2011. október 1.) a telekkönyvekre vonatkozóan az 1996. évi kataszteri törvény mellett már a törvénykönyv rendelkezéseire is figyelni kell, nemkülönben a 2011. évi, a törvénykönyvet hatályba léptető 71. törvénynek V. fejezetében található, a telekkönyvezéssel összefüggő, távolról sem csak átmenetinek tekinthető előírásaira. Ebben az írásunkban ezekről lesz szó.

Már az interneten is olvashatók olyan szakmai hozzászólások, szakvélemények, hogy a 71. törvény 56. szakasza, ebben a jelenlegi formájában ismételten hosszú időre elhalasztja a Ptk. 557. szakasza 4. bekezdésének, az 565. szakasznak, a 885. szakasz 1. bekezdésének és a 886. szakasznak az alkalm-

zását, és majd látni fogjuk, a dologi jogok betáblázását (az új Ptk. említett 557. szakaszának 4. bekezdése szerint ez a nap a megszerzés pillanata lenne) egyelőre nem követeli meg. Azt már én teszem hozzá, hogy legalábbis ott, az országnak azokon a részein nem követeli meg, ahol nem a telekkönyvekben, hanem az átírási és bejegyzési regiszterekben (in registrele de transcriptiuni și inscripțiuni) történt vagy történik az ingatlanok nyilvántartása. De ne szaladjak ennyire előre, lássuk előbb magát a halasztó hatályú törvényszöveget. A 71. törvény (a 2011. évi 409. *Hivatalos Közlönyben*) 56. szakasza, az 1. bekezdésében a következőket mondja az új Ptk. néhány előírásának alkalmazása vagy inkább az alkalmazás elnapolása kapcsán (saját fordításom): „Az 557. szakasz 4. bekezdésének, az 565. szakasznak, a 885. szakasz 1. bekezdésének és a 886. szakasznak a rendelkezéseit csak azután alkalmazzák, miután valamennyi területi-közigazgatási egységben végeztek a kataszteri munkálatokkal, és ezekben,

kérésre vagy hivatalból az ott található ingatlanokra telekkönyveket nyitottak az 1996. évi, a kataszteri és ingatlan-nyilvántartási újraközzölt, utólag módosított és kiegészített 7. törvény előírásai szerint.”

Ennyi bevezetőnek szánt információ után itt az ideje, hogy összefoglaljuk azokat a szabályokat, amelyeket egyelőre nem alkalmaznak. A Ptk. 557. szakaszának 4. bekezdése kimondja azt, hogy a törvényben szereplő vagy abban (azokban) található esetek kivételével, az ingatlanra vonatkozó tulajdonjog csak a telekkönyvbe történő bejegyzés alapján szerezhető meg, a 888. szakaszban foglalt előírások betartásával. Előző ismertetőnkéből ismerhetik a 888. szakasz tartalmát. Azokat az okiratokat (közokirat, örökös bizonyítvány, végleges bírósági határozat, a közigazgatási hatóságok aktsuai, ha ezek kiállíthatóságát jogszabály írja) sorolja, amelyek alapján dologi jogok szerezhetők, és mely felsorolásból a magánokiratok kimaradtak. Ha tehát ma ez még nincs így, joggal

tehetjük fel a kérdést, jelenleg milyen hivatalos, jogszerző okirat alapján történik a dologi jogok betáblázása azokban a régiókban, ahol a betáblázás a 7. kataszteri törvény módosított 58. és 58/1. szakaszai alapján továbbra is engedélyezett, ha nem is „örökkön örökké”, de addig mindenképpen, amíg a régi telekkönyvek helyett új telekkönyveket nem nyitnak.

Folytatom az egyelőre nem alkalmazható előírások ismertetését. A Ptk. 565. szakasza kimondja: „A telekkönyvbe bejegyzett ingatlanoknál a tulajdonjog a telekkönyvi kivonattal igazolható.” Ez a régi, az 1938. évi 115. törvényrendelet tetelezően követendő szabály volt (és szerintem máig az). Elképzelhetetlenek tartom, hogy lenne olyan, a telekkönyvi rendszerben tevékenykedő közjegyző vagy bíró, aki telekkönyvi kivonat nélkül bármilyen dologi jogot átruházó, módosító szerződést hitelesítene, hagyatékot kiadna, örökös bizonylatot kiállítana vagy ítélné. Akkor pedig nem

– elsődleges egyenleg= az államháztartás finanszírozási igényét mutatja.

A hiány eredete lehet:

- elsődleges kiadások meghaladják a bevételt
- korábbi hitelek kamatterhei miatt keletkezik
- mindkét esetben az elsődleges egyenleget kell javítani.

** Bíróság = Az Európai Unió Bírósága – székhelye Luxembourg – szerk. megj.)

A pénzügyi forrásokkal kapcsolatban az alábbiakról állapodtak meg:

- Az EFSF (Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz) – a keretmegállapodásban foglaltaknak megfelelően – a 2013 közepéig indított finanszírozási programokban továbbra is részt vesz; szükség szerint folytatja a már megkezdett programok finanszírozását.

- 2012 márciusában újra megvizsgáljuk, hogy megfelelő-e az EFSF/ESM-re (Európai Stabilitási Mechanizmus) együttesen meghatározott 500 milliárd EUR (600 milliárd USD) összegű korlát.

- Készek vagyunk felgyorsítani a tőke befizetését a befizetési időszakban annak érdekében, hogy biztosítsuk legalább a 15%-os arányt a befizetett tőke és az ESM által kibocsátott értékpapír-álmány között, valamint biztosítani, hogy az együttes hitelezési kapacitás elérje az 500 milliárd EUR összeget.

- Az euróövezeti és azon kívüli tagállamok mérlegelik,

hogy legfeljebb 200 milliárd EUR (270 milliárd USD) összegben további forrást bocsássonak az IMF (Nemzetközi Valutaalap) rendelkezésére kétoldalú kölcsönök formájában, és erről szóló döntésüket 10 napon belül megerősítik. Reméljük, hogy ezzel párhuzamosan a nemzetközi közösség is biztosít további forrásokat.

Az euróövezet állam-, illetve kormányfői úgy határoztak, hogy az intézkedéseket egy márciusban vagy egy azt megelőző időpontban aláírandó nemzetközi megállapodás révén fogadják el. A célkitűzés továbbra is az, hogy a rendelkezéseket a lehető leghamarabb beépítsék az Unió szerződéseibe. Bulgária, a Cseh Köztársaság, Dánia, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Románia és Svédország állam-, illetve kormányfői jelezték annak a lehetőségét, hogy adott esetben a parlamentjükkel folytatott konzultációt követően részt vesznek ebben a folyamatban.

Amint a fentiekből kiderül, a *Gazdasági-költségvetési fegyelemről* szóló *Európa Tanácsi Nyilatkozatot* majdnem kizárólag az elfogadott szöveg eredeti megfogalmazását felhasználva mutattam be. Remélem a közeljövőben lesz alkalom arra, hogy a *Nyilatkozat* eredményességéről és világgazdasági hatásáról is be tudjunk számolni.

Hódít a Dacia a Hexagonban

A Dacia népszerűbb Franciaországban, mint például a Ford vagy az Opel – derült ki a legfrissebb statisztikákból. Persze azt nem tudni, hogy a román márka kizárólag riválisainál alacsonyabb árának köszönheti-e ezt az előkelő ötödik helyet a novemberi eladási kimutatásban, de az tény: az elmúlt hónapban 10 431 autót értékesítettek a Hexagonban, míg Fordból csak 9658-at, Opelből pedig 7519-et. Ami meglepő, hogy az Audi csupán a tizedik, a Fiat, a Skoda vagy a Chevrolet pedig fel sem került a top tízes listára. Az élmezőnyt persze a hazai brandek uralják: Renault, Peugeot és a Citroën szerepel a dobogón. Mellettük még a Volkswagennek sikerült megelőznie a Daciát.

A Daciák ára bizonyára fontos szerepet játszik a vásárlók döntésében, de az sem tagadható, hogy amióta a Renault tulajdonában van, egyre nő a renoméja, különösen a Duster lopta be magát a sofőrök szívébe. Nem véletlen, hogy a modellek között is az élmezőnyben találjuk: 5782 eladott példányszámmal Franciaországban megelőzi például a Citroën C3-ast, a Renault Scenicet, a Peugeot 3008-at és 308-ast, valamint a top tízes listán sereghajtó Volkswage Polót, az élen a

Renault Clio, a Peugeot 207, a Renault Megane és a Twingo végzett.

A francia autógyártók bizottsága novemberi kimutatásának legnagyobb meglepetése is a Daciához fűződik, hiszen az eladott új autók között szerepel egy Lodgy is, az a modell, amelyet hivatalosan még nem is dobtak piacra. Amint arról korábban beszámoltunk, a Dacia család legújabb tagját egyelőre csak a franciaországi jégralin lehet látni, a szériamodell csupán a jövő évi genovai autószalonon mutatkozik be. Az eladott Lodgy tehát minden bizonynyal az új egyterű teszt példány, így egyelőre csak a lesifotósokban bízhatunk, akik talán lencsevégre kapják azt a nagy debütálás előtt.

A Dacia különben még mindig titkolózik, a verseny-

A Dacia legújabb tagját, a Lodgyt rejtí az autóvédő huzat

autó bemutatása után csak egy autóvédő huzattal letakart szériamodellről érkeztek fotók. A részletek így nem láthatóak, az viszont már biztos, hogy a vártak megfelelően magasabb lesz, mint a jégralira tervezett autót. A formából arra is lehet következtetni, hogy a Lodgy nem hasonlít majd a Renault Scenicre, inkább a Chevrolet

Orlando stílusára hajaz majd.

Prostnak sikerült győznie a Lodgyval

Remekül teljesít a Dacia Lodgy versenyzáltozata, a feltuningolt motorral, átszabott méreteivel a második helyen áll a franciaországi jégralin. A Renault-tulajdon-

ban lévő román autót érkező modellje az Andros Tróféán debütált, akárcsak annak idején a Duster, de érdekesség, hogy ez az első egyterű a verseny történetében. Ez azonban nem jelentett hátrányt a pilótáknak, s miután Evens Stievenart irányításával szerzett egy harmadik helyet a nyitófutamon, legutóbb a Forma-1-es legenda, Alain Prost a dobogó legfelső fokára állhatott fel a második fináléban. Az andorrai etap összetettjében a második helyen zárt, Jean-Philippe Dayraut mögött. A Lodgy legközelebb a franciaországi Alpe d'Huez útján bizonyíthat.

Limo-Dacia luxuskivitelben

Elkészült az első Dacia Duster limuzin, a Duster

Romániai egyetemisták terveztek az egyedi Duster-limuzint, a high-tech felszereltségű mobil irodát

Új KTM nyergében indul Mani a Dakaron

V. Ny. R.

Vadonatúj 450 cm3-s KTM-et kapott Gyenes Emanuel, Románia eddigi legeredményesebb tereprali-motorosa. A kétkerekű még annyira új, hogy Maninak még arra sem volt lehetősége, hogy tesztelje, amint lapunknak mondta: eddig csak aszfalton tett meg vele mintegy ötven kilométert, amikor Szlovákiából hazahozta. Ennek ellenére bízunk benne,

hogy a 2012-es Dakar-ralin javítani tud az idei, 18. helyezésén, most a legjobb tíz között szeretne zárni az összetettben.

Amúgy épp a motorok okoztak bonyodalmat a nevezési időszakban, olyannyira, hogy Gyenes Mani majdnem lemaradt a világ legnehezebb sivatagi terepraliversenyéről. A brassói Vectra Racing ugyanis hiába rendelte meg már nyáron a motorokat, a cég nem

akarta addig leszállítani, amíg a csapat nem fizeti ki azokat, a vectrások viszont addig nem akartak fizetni, amíg nem látják a kétkerekűket. Mire az ügyben dűlőre jutottak, lejárt a nevezési határidő, s csak annyit tudtak elérni, hogy a szervezők megígérték nekik: ha valaki visszalép, ők lesznek az elsők a listán. „El voltam keseredve, hogy itthon kell töltssem a szilvesztert” – mesélte lapunknak a motoros,

de szerencséjére volt visszalépő, így elrajtolhat a január elsején kezdődő viadalon. A szatmárnémeti pilóta, mint ismert, eddig a 650 köbcentisek között versenyzett, s mivel a legutóbbi Dakaron nagyon megbízott a jól megszokott KTM-jében, ezért a maraton kategóriában szerepelt. „Az idén biztosan nem abban indulok, de szerintem tetszeni fog az új motor, még akkor is ha nem annyira erős, mint a

650-es. Ez a gép húsz kilométerrel könnyebb, és teljesen új a felfüggesztése. Biztosan kell majd két-három nap amíg megszokom, eleinte állítgatunk majd a beállításokon” – magyarázta az ÚMSZ-nek Mani, aki bízunk benne, hogy motorja kibírja majd a több mint 8300 km-es távot. „Szerencsére az első nap nagyon hosszú távot kell megtennünk, de ebből csak hatvan kilométer lesz a mért szakasz. Lesz lehetősé-

günk arra, hogy leteszteljük a motort, s megfelelően beállítsuk” – mondta.

A 2012-es ralit most nem csak Argentínában és Chilében rendezik, Peruba is lesznek szakaszok. Gyenes december 26-án indul otthonról Bukarestbe, ahonnan Dél-Amerikába repül. A gépátvétel 29-én lesz, míg az első etapot január elsején rendezik az argentin Mar Del Plata és Santa Rosa de la Rampa között.

Programajánló

Karácsonyi játékonysági délután

Helyszín: Agapé vendéglő, december 16., 16 órai kezdettel.

A kolozsvári Magyar Főkonzulátus karácsonyi játékonysági délutánt szervez a kolozsvári Hallássérültek 2-es Számú Intézete magyar tagozatának segítségével. A rendezvény ünnepi hangulatáról Kolozsvár magyar tannyelvű iskoláinak diákjai gondoskodnak. A játékonysági délutánra meghívót kaptak Kolozsvár magyar vállalkozói, politikusai, közéleti személyiségei. Adományaikból a Hallássérültek 2-

es Számú Intézete magyar tagozatának két régi tanterme újulna meg, és kapna új felszerelést.

Somogyi Réka-kiállításmegnyitó

Helyszín: Kolozsvár, Korunk Stúdiógaléria, str. E. Grigorescu (Rákóczi út) 52. szám, december 16., péntek, 18 óra.

A Budakeszin élő és alkotó Somogyi Réka nyolc évet felölelő munkásságából kiemelt selyemfestményeit és kerámiait mutatja be a galéria. A megnyitón Somogyi Réka bemutatja második kötetét, az *Inkább ugrok egy*

hátraszálltót címűt. A kiállítás minden munkanapon 10–14 óra között látogatható december 16. és január 20. között, a karácsony és újév közötti hét kivételével.

Karácsonyi kézműves foglalkozás

Helyszín: Csíkszereda, A Csíki Székely Múzeum Kossuth utcai galériája, Kossuth Lajos utca 12. szám, I. emelet, december 17., szombat, 11 óra.

A résztvevők a nap folyamán a téli ünnepkörrel szóló társasjátékok és kézműves munkákat készíthetnek, melyeket hazavihetnek. Emellett az ünnep hangulatát megidéző karácsonyi meselovaslással és egyéb meglepetésekkel várják a gyerekeket.

Könyvbemutatók

Helyszín: Csíkszentmárton, Baka János Községi könyvtár, december 16., péntek, 17 óra.

Albert Ildikó csíkszeredai pszichológusnak *Az utazás divatja* című könyvét mutatják be. A rendezvény házigazdája Gergely András polgármester, a könyvet ismergeti és a szerzővel beszélget Forró-Erős Gyöngyi.

Helyszín: Kolozsvár, EMKE Györkös Mátyás Emlékház, Republicii/Majális u. 5/1., december 16., péntek, 18 óra.

A *Korunk* kiadásában megjelenő, Bisztrai Mária színművész nő életútját ismertető beszélgetőkönyv bemutatóján részt vesznek: Bisztrai Mária; Dehel Gá-

bor, a könyv szerzője; Kötő József színháztörténész; Demény Péter, a Prospero Könyvek sorozatszerkesztője, Balázs Imre József, a *Korunk* főszerkesztője.

Csak semmi szexet, kérem, angolok vagyunk

Helyszín: Székelyudvarhely, Művelődési Ház, nagyterem, december 16., péntek, 19 óra.

Anthony Marriott és Alistair Foot: *Csak semmi szexet, kérem, angolok vagyunk* című produkcióját Nagy István rendezte.

A történet London külvárosában egy bankfiók emeletén található szolgálati lakásban indul, ahol a nászútjukról tíz napja hazatért

Peter és Frances rakott kellemes kis fészket. Peter a bankfiók nagyreményű igazgatója, Frances, szerető kis felesége egyelőre háziasszony, ám máris ambiciózus, saját kertes házról szóló álmokat dédelget.

Delikates Karácsonyi Vásár

Helyszín: Csíkszereda, Nagy István Művészeti Lécium, december 16., péntek – december 17., szombat.

A részt vevő eladók (helyi és környékbeli fiatal kézműves művészek, és olyan boltok, akik termékínálatukban karácsonyi ajándékok, az ünnep kellékei is szerepelnek), úgy választották ki, hogy megteremtsek a légkört egy kedves hangulatú és színvonalas vásártérhez.

Ajándékozzunk stollent

A stollen – német nyelvterületek klaszikus karácsonyi süteménye – nagyon finom, tartalmas, nem utolsósorban sokáig eláll. Érdeemes a karácsonyi szezonban készíteni belőle és meglepni családunkat a különlegességgel. Elkészítése semmivel sem bonyolultabb más süteményekénél, a következő tippek segítségével garantáltan sikeresek leszünk.

A stollen egy különösen finom, szaftos és fűszeres gyümölcskenyér jellegű sütemény, amelyet alapvetően karácsonyra készítenek el. Bár a tökéletes végeredményhez nem árt, ha 1-2 héttel fogyasztás előtt megsütjük a süteményt, és karácsonyig jól becsomagolva pihentetjük, hogy íze és aromája tökéletes legyen.

Tészta és változatok

Számtalan stollenrecept létezik, a receptek a tészta összetételét illetően eltérnek. Készíthetünk élesztős vagy sütőporos, tojasos vagy tojás nélküli, túrós vagy egyéb változatokat is. Itt döntően saját ízlésünk. Van, akinek a kelt tészta készítése nem jelent kihívást, más szívesen dolgozik túróval. Választhatunk továbbá töltelékes (marcipán, mák) változatokat is, ez már a haladó fokozat. Szintén különböznek a receptek attól függően, hogy mekkora és hány darab stollen készül a tésztából. Első próbálkozásnál kisebb stollenek készítése könnyebb lehet, ugyanakkor a nagyobb méretűben jobban érvényre jutnak az aromák.

Alapanyagok

Az alapvető hozzávalók mellett szinte minden változathoz szükség van mazsolára, kandírozott gyümölcsökre. Utóbbit sem gond beszerezni, sőt aprítva is kapható. A mazsolát beáztathatjuk

rumba, mielőtt a tésztához adjuk. A rum adott esetben helyettesíthető narancslével. A fűszerek is fontosak, ne spóroljuk ki őket. A liszt mellett fontos hozzávalók továbbá a különböző olajos magvak, ezek általában darált vagy aprított formában kerülnek a tésztába.

Sütés

Készítsük el a tésztát az adott recept szerint és süssük meg a stollent. A hajtogatás nem nehéz dolog. Először készítsünk egy egyenes oldalú téglalapot a tésztából, közepét kissé lapátjuk, majd először az egyik hosszanti oldalát hajtsuk be a középig, majd a másikat rá. Végül sodrófával lapítsuk le a tészta tetejét hosszában. Így kapjuk meg a tipikus formát. Ha félünk attól, hogy „elfolyik” a tészta és lapos lesz a stollen, hajtogassunk hozzá sütés előtt alufóliából egy peremet, amelyet tegyünk a tészta köré. Fontos, hogy a stollent vastag porcukor burokkal készítsük el, amelyet az alapos vajazás előz meg. Ezzel gondoskodunk arról, hogy a finom aromák a süteményben maradjanak, és természetes módon tartósítjuk is. Süssük meg a stollent legalább 1-2 héttel azelőtt, hogy fel kívánjuk szeletelni.

Tárolás, tálalás, szeletelés

A stollent tároljuk alufóliába csomagolva a hűtőszekrényben vagy egyéb hűvös

helyen. Szeletelni mindig a közepéről szeleteljük a stollent. Azaz vágjuk ketté, vágjunk szükség szerinti, kb. 1 cm vékonyságú szeleteket. Majd a két maradék darabot a vágott félnél toljuk ismét össze és így csomagoljuk be. Ezzel a módszerrel megakadályozhatjuk, hogy a stollen kiszáradjon.

Marcipánstollen

Hozzávalók (tészta): 50 dkg liszt, 4 dkg élesztő, 7 dkg cukor, csipetnyi só, 75 ml langyos tej, 20 dkg vaj, 25 dkg mazsola, 3 dkg kandírozott citromhéj, 2 dkg apróra vágott mandula, 1 citrom reszelt héja, 2 csepp mandula aroma, 3 ek rum. Töltelék: 20 dkg marcipánmassza, 2 tk rum, kevés porcukor. Kenéshez: 10 dkg olvasztott vaj, kb. 5 dkg porcukor.

Elkészítés: A lisztet egy tálba öntjük. A közepébe mélyedést készítünk, ide öntjük a langyos tejet. Belemorzsoljuk az élesztőt, adunk hozzá kevés cukrot. Hagyjuk, hogy az élesztő felfúson. Ezután a keverékhez adjuk a többi cukrot, vaját,

sót és addig dolgozzuk, amíg a sima tészta az edény falától elválik. Lefedjük, és meleg helyen legalább 1 órát kelesztjük. Közben a megtisztított mazsolát, apróra vágott kandírozott citromhéjat, mandulát elkeverjük a rummal, a citrom reszelt héjával és az aromával. Hagyjuk állni, amíg a tészta megkel. A marcipánt kézzel gyúrva összedolgozzuk a rummal, és annyi cukorral, hogy formázható legyen. Sodrófával 30 cm hosszú, kb. 4 cm széles lapot nyújtunk belőle. A tésztát lisztezett deszkán összedolgozzuk a rumos gyümölcsökkel és kb. 30×15 cm nagyságú (kb. 2 cm vastag legyen) téglalappá nyújtjuk. A közepére helyezzük a marcipánt. A tészta két oldalsó rövid szélét behajtjuk, és két hosszú szélét egymásra borítjuk és formázzuk. A tésztát sütőpapírral bélelt tepsire tesszük és újabb 20 percig kelesztjük. A stollent 170 fokos sütőben kb. 60 percig sütjük. Ha megsült, a még meleg stollent megkenjük az olvasztott vajjal, és megszórjuk a porcukorral.

Túrós stollen

Hozzávalók: 15 dkg vaj, 15 dkg cukor, 1 cs vaníliacukor, 2 tojás, pár csepp mandulaaroma, 25 dkg zsírszegény túró, 50 dkg liszt, 1 cs sütőpor, csipetnyi só, 1 tk mézessütemény fűszerkeverék, 3-4 ek rum, 25 dkg mazsola, 15 dkg kandírozott narancs- és citromhéj, 10 dkg vágott mandula. Tetejére: olvasztott vaj, porcukor.

Elkészítés: A mazsolát áztassuk be a rumba. A vajat, cukrot, vaníliacukrot és a tojasokat keverjük habosra, tegyünk bele mandulaaromát, majd dolgozzuk bele a túró. A lisztet keverjük el a sütőporral, sóval, mézessütemény-fűszerrel. A lisztes keveréket, a rumos mazsolát és a kandírozott gyümölcsöket keverjük el a túros masszával, végül dolgozzuk bele a manduladarabokat is. A kész tésztát lisztezett deszkán nyújtjuk ki kb. 2 cm vastagra, hajtogassuk és formázzuk. 170 fokos sütőben kb. 50-60 percig sütjük. Még melegen megkenjük olvasztott vajjal és megszórjuk porcukorral.

Kert-ész

Ünnepen is gondozzuk!

Az ünnepek alatt se feledkezzünk el szobanövényeinkről, mert ezekben a napokban is igénylik odafigyelmünket. Legtöbb lakásban ilyenkor karácsonyfa díszleg, és általában jól látható, világos helyre állítjuk. De ezen a helyen bizonyára dísznövények sorakoztak még napokkal ezelőtt. Ugyan a Lorraine-begóniák

a meleget jól tűrik, de a száraz szobalevegőn könnyen ledobják leveleiket és virágikat. Ezért ha lehet, tegyük őket közvetlenül az ablakhoz, ahol a hőmérséklet nem olyan magas, viszont a páratartalom magasabb, mint a szoba többi részén. A kis példányok a kettős ablak között is jól eltarthatók, ha a hőmérséklet nem süllyed 12 fok alá. Ügyeljünk arra, hogy a gyökérlabda soha ne száradjon ki teljesen. A leveles begóniák egy része, főként az úgynevezett rex-begóniák, fényszegény időszakban leveleiket rendszerint elhullatják. Amikor lombtalanok csak nagyon mérsékeltent öntözzük őket, különben megbetegszenek a gyökereik, és tönkremennek. Tartsuk továbbra is meleg helyen őket. Ha a karácsonyi kaktuszon jól fejlett bimbókat látunk, akkor a növényt helyezzük meleg helyre, hogy mielőbb kinyíljanak a bimbók. De minél melegebb a hely, annál gyakrabban kell öntözni. Ha a földje teljesen kiszárad, a növény bimbóit és virágait is ledobja. Nem igényel túl világos helyet. Ne feledjük, karácsony a szobanövényeinknek is a szeretet ünnepe.

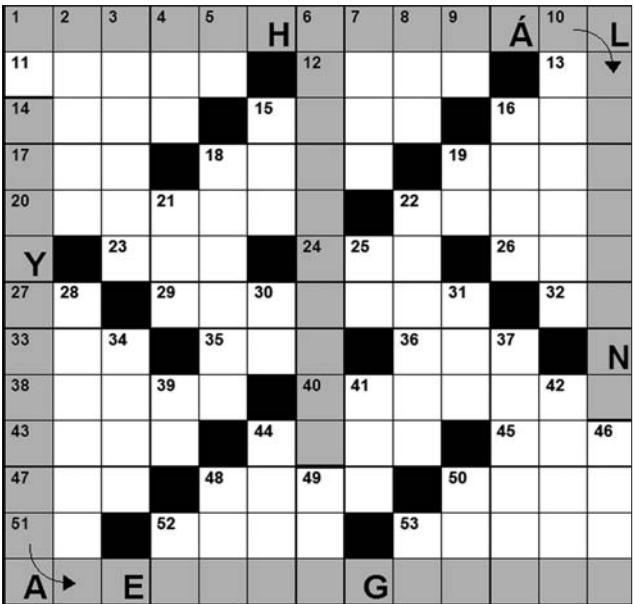
Sármási-Bocskai János
kertészmérnök

A távcső

Két férfi beszélget:

– Szép távcső. Japán?

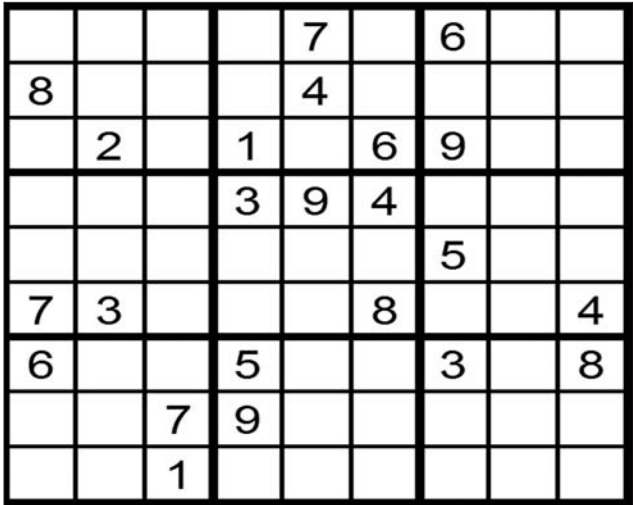
– Nem, német. Képzeld, tegnap azt is kiszúrtam, hogy egy

nővel hetyegett!
– ... (poén a rejtvényben)

Vízszintes: 1. A poén első része. 11. Máj melletti emésztővezeték. 12. Szobrász (György). 13. Nyereg része! 14. Chillei fok. 15. Férfi becenév. 16. Mit is mondjak. 17. Olívia becézve. 18. Házat emel. 19. Itt ... Mátyás Király. 20. Csúcsíves. 22. Élénk, eleven. 23. Ödön becézve. 24. Duplán: dobféle. 26. Az eszperantón alapuló mesterséges nyelv. 27. Antibiotikum (röv.). 29. Jellemző formája. 32. Tüzelőfa mennyiség. 33. A német ábécé utolsó betűje. 35. Hálával emleget. 36. Jegy a horoszkópban. 38. Azaz. 40. Beleolvadás a mindenségbe. 43. Divatos, népszerű. 44. Borscserje gyökeréből készült részegítő ital. 45. ... tyúk is talál szemet. 47. Állami illeték. 48. Kedvező eseményre váró. 50. Paraszti. 51. Két regős! 52. Földbe hatol. 53. Magyar színész (Gyula).

Függőleges: 1. ... Figaro; francia lap. 2. Nővére. 3. Abrosz. 4. Nyári hónap (röv.). 5. Vattacsomó! 6. A poén második része. 7. Borralaló. 8. Ankarai férfinév. 9. Pumabőr! 10. Meleg évszak (nép.). 14. A poén harmadik része. 15. Az egyik szülő. 16. Kosárféle. 18. Sumér nyelvemlékeken látható. 19. Jakbőr! 21. Krétai hegy. 22. A másik irányba. 25. Az alumínium vegyjele. 28. Kést szúr a közepébe. 30. Centiliter (röv.). 31. Megteendő út. 34. Ökör lesz belőle! 37. A pilvax is ez. 39. Üres akácerdő! 41. Szerb férfinév. 42. Halogat. 44. A földből kivesz. 46. Az utcán. 48. ... Gees; együttes. 49. Kiejtett betű. 50. Őszi hónap (röv.). 52. Két rabló! 53. Germánium vegyjele

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3×3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

3	2	1	9	8	4	7	6	5
9	7	6	3	5	2	8	1	4
4	8	5	6	7	1	9	2	3
2	9	8	5	1	7	4	3	6
6	1	7	4	3	8	2	5	9
5	4	3	2	6	9	1	8	7
1	6	9	7	2	3	5	4	8
7	3	2	8	4	5	6	9	1
8	5	4	1	9	6	3	7	2

Mester Györgyi

Az igazi ajándék

Öt karácsony telt el a születésem óta, bár én ebből leginkább csak az utolsó hármat érzékeltem, a megelőző időszakból csupán halvány emlékképeim maradtak. Arra azonban határozottan emlékszem, hogy minden évben lapult valami meglepetés számomra a karácsonyfa alatt: leginkább képeskönyv, egy kisebb vagy nagyobb mackó, édesség, esetleg labda. Baba egyáltalában nem került a fa alá. Hogy miért nem kaptam babát, annak az okát nem igazán tudtam. Csak később derült ki, hogy édesanyám sem nagyon babázott gyermekkorában, ő a hasznosabb, komolyabb játékokat kedvelte.

Ugyanakkor – bármilyen kicsi voltam is –, látnom kellett, hogy a hozzánk látogató leánypajtásaim szinte mindig magukkal hozták kedvenc babájukat, és ha én mentem vendégségbe, büszkén dicsekedtek a játékaikkal, amelyek olykor nemcsak a szemüket tudták nyitni és lehunyni, hanem néha sírtak, gügyögtek, és etetni, tisztába tenni is lehetett őket.

Édesapám ügyes kezű ember volt, ezért karácsonyi ajándékaim gyakran kiegészültek házi készítésű, fából faragott játékokkal. Így lett pici sámlim, apró székem, gurítható talicskám, és öt éves koromban egy valódi, csecsemőre méretezett bölcsőt is

kaptam. A bölcsőben a soros ajándék mackó pihent, amit jobb híján a baba helyett szeretgettem.

Gyermekkori emlékeimhez visszatérve, öt éves voltam, amikor első kamaszladásom lezajlott azon az ominózus karácsonyon.

– Én mért nem kapok soha igazi ajándékot? – szegeztem a kérdést szüleimnek.

Meghökkenve néztek rám.

– Hát nem örülsz az ajándék mackónak, a szép kis bölcsőnek, a gyönyörű képekkel telerajzolt mese-könyveknek? Hát mit szeretnél, mi neked az igazi ajándék? – kérdezte édesanyám.

– Az igazi ajándék számomra egy hajas baba lenne. Olyan szőszke hajú, mint Nellyé, kék szemű, mint Elisáé, lehetne etetni, és persze sírhatna és pisloghatna is, mint Cathy babája – soroltam az elvárásaimat. Anyám apámra nézett, a tekintetük találkozott, és szinte egyszerre mosolyodtak el. Apám törte meg a csendet:

– Hát, meglátjuk, kislányom, miként szerezhetnének neked örömet a jövő karácsonyra, egy igazi ajándékkal.

Elmúlt a tél, azután kitavasodott, majd nyár lett, végül az ős is beköszöntött. Beírtattak az iskolába, de azért csak gyerek voltam még, s ahogy újra közeledett a tél és

vele a karácsony, eszembe jutott, mit ígértek a szüleim. Reménykedtem, hogy nem feledkeztek meg róla, és anynyi szűk esztendő után végre én is kapok karácsonyra egy igazi ajándékot.

Édesanyám nyár óta gyengélkedett. Egy kissé meg is hízott, de azért ugyanolyan szeretettel gondoskodott rólam, mint korábban, csak az arcán jelent meg valami újszerű, sejtelmes titokzatos-

ság. Karácsony előtt néhány nappal anyát be kellett vinni a kórházba, de apa megígérte, Szentestére együtt lesz a család.

Apa aztán azzal lepett meg, lehet, hogy nálunk az idén előbb lesz Szenteste, mint más családoknál. Az okát nem árulta el, de mivel úgyis olyannyira izgultam a remélt ajándék miatt, nem is bántam. Sőt, egyenesen örültem neki! Azt hittem,

mindez csakis az én kedvemért történik.

A Szentestét megelőző négy napon mindig korán keltem, és a reggeletem a fánál kezdtem. Alaposan körbejártam, nincs-e alatta, mellette valamiféle változás, hiszen lehet, hogy ezen a karácsonyon mégiscsak megérkezik az én várva várt, igazi ajándékom.

Azon az emlékezetes, nagy napon valahogy mégis el-

aludtam. Apa ébresztett fel:

– Hétfalvó – mondta –, ki az ágyból! Talán ma elmarad a szokásos reggeli vizit a karácsonyfa körül?!

Papucs nélkül, mezítláb rohantam le a hallba. Ami első pillantásra a szemembe ötlött, a már jól ismert, faragott bölcső volt.

Ez nem lehet – gondoltam magamban –, ezt nem tehetik meg velem, hogy új mackót fektetnek a tavalyi bölcsőbe!

Ekkor a beállott csendben valamiféle halk, egyenletes szuszogás hatolt a fülembe. Míg a furcsa nesz okát találgattam, váratlanul harsány oázás hangzott fel. Odaugrottam, és az igazi ajándék utáni hatalmas vágytól dobogó szívvel felhajtottam a bölcsőt takaró vékony batisztkendőt... Egy baba feküdt a bölcsőben. Szőszke hajú, nagy, csodálkozó kék szemekkel, s ahogy meglátott, mintha elmosolyodott volna.

– Az enyém? – kérdeztem.

– Igen – mondta a szobába belépő édesanyám. – A miénk is persze, de egyedül a te kistestvérkéd, akit dajkálhatsz, etethetsz, itathatsz, taníthatod majd járni és beszélni.

Boldog voltam. Olyan boldog, amilyen csak az lehet, akinek nagy sokára valóra válik a legszebb álma, és karácsonyra igazi ajándékot kap: egy élő hajas babát...

Tizenkét hónap a természetben

Napsütéses decemberi napokon a galambászok nem tudnak ellenállni annak, hogy meg ne röptessék a galambokat. Egyébként a téli hónapokban a postagalambászok a madaraikat pihentetik, legtöbb tenyésztő szétválasztja a tenyészpárokat, a hímeket külön, a tojókat külön dúcba teszi, mert épp az ilyen enyhe téli napokon mikor plusz fokok

vannak a galambok párba állnak s letojnak. Ezt akarják elkerülni a tenyésztők. Van, aki egész téli periódusba zárva tartja a galambokat, de mint ahogy már említettem, nagy a kísértés, ráadásul a galambnak is jó, ha megrepüli magát. Voltaképp a szigorú zárlat nem a hideg miatt van csupán, hanem a ragadozó madarak miatt is.

A nappali ragadozó madarak: a héja, karvaly, sólyom télen, amikor vadászó portyára indulnak és meglát egy sereg galambot, minden bizonnyal azonnal támadásba lendülnek. A galambok már nincsenek versenykonfúziójukban így könnyebb prédák a ragadozónak.

A minap mesélte egyik madarász barátom, hogy szemtanúja volt egy vándor-

sólyom-támadásnak. A tojó vándorsólymot akkor vette észre, amikor a szomszéd galambjait figyelte, amelyek a ház fölött köröztek. A galambok felgyorsultak, egyre magasabbra emelkedtek, amiből már sejtette, hogy valami nincs rendben, a közelben ragadozó madár van. Héjjára gondolt, az a gyakori madár a térségünkben, vándorsólyom csak ritkán kerül szem elé, de nagy meglepetésére épp egy vándorsólyom jelent meg. A következő pillanatban a veszedelmes ragadozó a galambok fölött volt már, pedig a galambok igyekeztek a sólyom fölé kerülni, mert tudták, csak úgy kerülhetik el a támadást, hogy a csapat szorosan összehúzódik, és a ragadozó fölé kerül, de ezúttal nem sikerült. A seregből két félénkebb madár, minden bizonnyal idei fiatal idegileg nem bírta, kivált a csapatból a sólyom azonnal lecsapott, megrúgta az egyik madarat, amitől elvesztette egyensúlyát a galamb, és mire felocsúdott volna már a sólyom karmai közt volt. A pompás ragadozó repült a galambbal, majd eltűnt a házak mögött.

Karácsonyfadísz

A saját készítésű karácsonyfadíszek mindig érdekesebbek és eredetibbek, mint a készen vásárolt csillogó villogó gömbök. Hogyha nemcsak a kezéd munkáját dicsérik, hanem a kezéd formáját is viselik, akkor a varázs garantált.

Szükséges eszközök: vékonyra préselt parafeleme (barkácsboltokban kapható, de ha nem tudod beszerezni a barna karton is használható), ceruza, olló, színes szalagok, angyalhaj, színes kövek, gyöngyök, könnyen formálható drót, ragasztó.

Elkészítés: a préselt parafelemezen rajzold körbe a

kezedet ahányszor csak fér, majd ollóval vágd ki a formákat. A kézformából könnyen készíthetsz rénszarvasokat. Vékony drótból készítsd el a képen látható módon a rénszarvas agancsát, majd tekerd be angyalhajjal. Csinálj egy kis lyukat, és rögzítsd az agancsokat. Gombból, gyöngyből ragassz orrot és szemet neki. További színes gyöngyökkel vagy angyalhajjal még színezebbé teheted. Végül pedig színes szalagot húzzál bele, amivel fel lehet akasztani a karácsonyfára. Jó szórakozást!

Vándorsólyom

Hétfégi mellékletünk Életmód és Csodavár oldalait Orosz Anna szerkesztette

Kelemen László